

FORMÁK SZÍNEK TÁRGYAK

AZ
SZERMESTER
KÜLÖNKIADVÁNYA
FIATAL IPARMŰVESZEK
MUNKAIBÓL

TARTALOM

1 Bevezető	Ferencz István	34 Kötélkasó	Nagy Nóra
3 „Csontnélküli” bútor	Kovács Zoltán	35 Csik, kocka, pötty	Hartai Zsuzso és Bárd Zsuzsa
5 Műhelypolc	Monostori Vlagyimir	40 Játékos környezet	Kossoi Edit
6 Lerakóasztal	Simon Gy. Péter	43 Steppelt onyogból	Vető Márta és Fogel Mária
8 Kúckó	Eiler Gizella	45 Otthonra	Vető Márta és Fogel Mária
12 Párnobabák	Lovas Ilona	46 Diszpórnók filcfonással	Vető Márta és Fogel Mária
13 Térkapcsolatok	Posztircsók János	48 Játssza tanulni, tanulva játszeni	Eiler Gizella
18 Állítható szék	Simon Gy. Péter	52 Előszobafal	Simon Gy. Péter
20 Kerti pihenőszék	Vági Ervin	55 Telefontartó	Plachtovics Vilmos
22 Szögelt szék, lécekből	Lovas Pál	56 Sarokkopcsoló elem polcfolakhoz	Kovács Zoltán
23 Sok ötlet – egy szobásminta	Koppány Gizella	58 „L” lőbű osztolok	Rainer Péter
26 Összecsukható asztal	Csengery Zsolt	60 Popírcső fotelok	Borri Gyula
27 Vendégváró asztal	Plachtovics Vilmos	62 A legolcsóbb gyerekbútor	Rádóczy Lószló
29 Játsszó-tanuló sarok elemekből	Eiler Gizella	64 Hirdetések	
32 Színek és formák	Brutyó Mária		

A Képzőművészeti Világhét keretében

a közölt tervek modelijeiből

1977. szeptember 17–30-ig kiállítást rendezünk

a Fővárosi Tanács bemutatótermében,

amelyre minden kedves olvasónkat szeretettel várjuk

MEGHÍVÓ

a KISZ Központi Bizottsága Kulturális Osztálya,

a Fővárosi Tanács Művészeti Főosztálya, valamint az Ezeremester és Úttörőbolt Vállalat közös szervezésében rendezendő

FORMÁK, SZÍNEK, TÁRGYAK

c. kiállításra.

A kiállítás 1977. szeptember 17. és 30. között tekinthető meg,

naponta 11-től 19 óráig a Fővárosi Tanács bemutatótermében (Bp. V., Tanács krt. 6.)

A kiállítás vendégei találkozhatnak az itt közreadott tárgyak tervezőivel, az Ezeremester és Úttörőbolt Vállalat tanácsadó szolgálata pedig további szakszerű felvilágosítással szolgál a tervek megvalósításával kapcsolatos kérdésekben.

FERENCZ ISTVÁN

BEVEZETŐ

Az Ezerkestert olvasói azért kísérik rendszeresen figyelemmel, hogy barkácsoló kedvükhöz ötleteket, a ház körül adódó kisebb-nagyobb tennivalókhoz pedig jó tanácsokat, szakszerű útmutatást kapjanak.

Az Ezerkестer ezúttal első ízben olyan különkiadvánnyal jelentkezik, amelynek tartalmát az eddigiekhez hű szándékkal, de a hagyományostól kissé eltérő tartalommal állítottuk össze. A KISZ Központi Bizottsága Kulturális Osztályának támogatásával fiatal iparművészek és formatervezők adják közre itt terveiket, hogy ezzel is gyarapítsák a megvalósítható ötletek választékát. Valamennyi terv és elgondolás házilag, saját szerszámokkal, vagy az Ezerkестer és Úttörő Bolt Vállalat műhelyeinek felszerelésével, egyszerűen, különösebb szaktudás nélkül elkészíthető, de sajátosan új, mert művészi értéket is hordoz. E néhány tervvel az Ezerkестer fő irányelveként követett célszerűség kibővült a tudatosan esztétikusra törekvő szándék eredményeivel is.

Minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy világsszerzte gyarapodik azoknak a tábora, akik a kézi munka örömét kereső belső kényszerből vagy éppen az akadozó szolgáltatásokra, az üzletek hiányos, netán pénztárcájuknak nem megfelelő választékára válaszként szerszámot ragadnak. Az eredmény mindkét esetben ugyan-

az: kellemes, de egyúttal hasznos és értelmes kikapcsolódás. Alapja az a nagyon is emberi törekvés, hogy a bennünket körülvevő világ tárgyaiból ne csak kiválasszuk, hanem adott esetben létrehozzuk a nekünk megfelelőt.

Igy a barkácsolás egyben környezetformáló tevékenység is, s mint ilyen, egyre szélesedő társadalmi jelenség. Sokaknak mégis valamiféle „póttevékenység” jut eszükbe a barkácsoló szó hallatán.

— Miért?

A kérdésre sok válasz született már. Most nem is újabb választ keresünk, hanem a kérdés kicsit mélyebb vizsgálatával közelebb szeretnénk hozni az olvasót — ha maga is aktív barkácsoló — munkájának jelentőségéhez, a barkácsolás igazi tartalmának megismeréséhez.

Induljunk ki egy közismert jelenségből. Megfigyelték, hogy a saját erőből, családi összefogással, azaz sok kézi munkával felépült házakat készen vásárolt bútorokkal, komplett garnitúrákkal rendezik be. Ezzel szemben a „kulcsátadásig” kész szövetkezeti és tanácsi lakásokba költözők rengeteg időt és energiát, saját kézi munkát fordítanak lakásuk berendezésének kialakítására. Nyilvánvaló tehát, hogy a szándék egy és ugyanaz: mindannyian arra törekednek, hogy így vagy úgy, tevékenyen részt vegyenek otthonuk, azaz az ember legszűkebb és legsajátabb tárgyi környezetének megformálásában.

A következő kérdés már minősít: mi ennek a törekvésnek a célja? A saját munka, az egyéni elképzelések megvalósítása betölti-e legfontosabb rendeltetését, azaz valóban a család életformájának fejlődését, alakítását szolgálja, vagy pedig elsősorban „reprezentatív” cél, embertársaink csodálatának, nemegyszer irigységének elnyerése rejtőzik a szándék mögött?

A helyes döntés előfeltétele a felismerés: a lakás nem más, mint az otthoni lét, a mindennapi élet műhelye, amelyben minden tárgyi változás életformát is alakít és minden életformaváltozás környezetformáló hatású. Az otthon alakulásának ez az egyszerűen megfogalmazott képlete egészségesebbé, egységesebbé teheti a tudatos beavatkozás folyamatát.

Természetesen az otthonalakítás, a környezetformálás munkáját nem egyedül, még csak nem is szűk családi körben végzi az ember. Tevékenységére számos külső tényező, sok szakember és munkájuk összegeződött eredménye hat. Ebben a folyamatban az iparművész, a bel-

sőépítész és a formatervező is részt vesz. Céljuk a szebb és tartalmasabb tárgyi környezet formálása, és éppen ez a szándék vezette a lapunkban szereplő alkotások tervezőit is munkáik közreadására.

Hol és hogyan segíthetnek az otthonteremtés, az egyes ember vagy család tárgyi környezetének formálásában? Hasznos, célszerű és szép tárgyak tervezése, megvalósítható tervek kidolgozása nem az egyetlen és nem is a leglényegesebb formája a segítségnek. Ezzel csak lehetőséget nyújtanak, eszközöket adnak a kezünkbe a környezettel való szoros és jó kapcsolat megteremtéséhez. Sokkal fontosabb feladatuk: segítsenek abban, hogy mindenki értve igazodjék el a tárgyak között. Aki már vallta mindennapi használati tárgyait, tudja, hogy nem is olyan egyszerű a kérdezősködés. A kapott válaszok azonban legalább olyan értékes és élményszerű szellemi gyarapodást jelentenek, mint adott esetben egy jó könyvvel való azonosulás.

Fontos ez? Felesleges kérdés! Hiszen a legtöbb emberi tevékenység tárgyak formájában is megfogalmazódik és jelen van a bennünket körülvevő világban. Éppen mindennap használt, kezünk formájához igazodó, az ember kényelmét szolgáló, egyszerű tárgyakat ne akar-nánk olyan mélyen megismerni, mint a zene vagy a képzőművészet elvont alkotásait? Az okosan választott tárgyak az adott társadalom kulturális színvonaláról, összefüggéseiről, vagyis rólunk beszélnek. Tehát bőven van mit kér-dezni tárgyainktól és érdemes meghallgatni vá-laszaikat.

Az iparművész feladata ezért olyan tárgyak megformálása, amelyeknek érdemes kérdéseket feltenni, mert válaszolni is tudnak: van mon-danivalójuk, minden ember számára fontos közlendőjük, s így az általuk adott válaszokkal kicsit közelebb kerülhetünk a mindennapi élet egyszerű vagy bonyolult összefüggéseire.

A tárgyak vállatásának, a velük való beszél-getésnek legszebb és leghatásosabb módja a munka: a tárgyak elkészítése. A következő né-hány oldalon — reméljük — sokan találhatnak maguknak „beszélgetőpartnert” és természetesen örömet is az elkészült munkákban.

Kiadta az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: dr. Petrus György
Felelős szerkesztő: Szűcs József
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay utca 16.

77.1920 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás, a borító offsetnyomás
Felelős vezető: Soproni Béla vezérigazgató

E kiadvány anyagát a Képzőművészeti Világhét alkalmá-ból a fiatal iparművészekhez és formatervezőkhöz intézett felhívásra beküldött munkák közül válogattuk.

Számunk munkatársai:

Ferencz István belsőépítész
Kovács Zoltán építészhallgató, Iparművészeti Főiskola I. évfolyam
Simon Gy. Péter építész, formatervező
Eiler Gizella belsőépítész
Lovas Ilona textiltervező
Lovas Pál belsőépítész
Vági Ervin belsőépítész
Paszti Csák János ipari formatervező hallgató, Iparmű-vészeti Főiskola III. évfolyam
Rainer Péter építész hallgató, Iparművészeti Főiskola III. évfolyam
Koppány Gizella textiltervező
Plachtovics Vilmos belsőépítész
Csengery Zsolt belsőépítész
Brutyó Mária restaurátor hallgató, Képzőművészeti Fő-iskola IV. évfolyam
Nagy Nóra textiltervező
Hartai Zsuzsa nyomottanyag tervező
Bárd Zsuzsa ruhatervező
Kassai Edit textiltervező
Vető Márta textiltervező
Fogel Mária textiltervező
Barna Gyula építészhallgató, Iparművészeti Főiskola III. évfolyam
Rádóczy László építészhallgató, Iparművészeti Főiskola III. évfolyam
Monostori Vlagyimir ipari formatervező hallgató, Ipar-művészeti Főiskola I. évfolyam

Szerkesztette: Acsay Judit és Hetényi István

Szaklektorok: Bárkányi Attila, Droppa Judit és Ferencz István

A műszaki- és képszerkesztési munkát Dékány Péter, Kontár György, Kovács Rózsa, Németh Ferenc és Varga István, az Iparművészeti Főiskola typo-grafikai tanszé-kének hallgatói végezték. Virágvolgyi Péter tanársegéd vezetésével.

Fotó: Kollányi Gyula, Kontár György

A közölt tervek fiatal iparművészek, formatervezők és belsőépítészek munkái, akik alkotásaikat a barkácsolást kedvelő, közvetlen környezetüket aktívan formáló olva-sók számára adták közre, a Képzőművészeti Világhét egyik felajánlásaképpen. Szellemi tulajdonuk átengede-séért rendes tervezői honoráriumot nem fogadtak el. Az ötleteket, javaslatokat az Ezermester minden olvasó-ja saját használatára és öröme szabadon megvalósít-hatja. Felhívjuk azonban a figyelmet arra, hogy a szerzői jog vonatkozó rendelkezésének 18. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az itt közölt terveket sorozatgyár-tás vagy bármilyen egyéb üzleti jellegű tevékenység cél-jára hasznosítani nem lehet. Ha állami vállalatok vagy szövetkezetek érdeklődnek a publikált alkotások nagy-üzemi gyártásának lehetősége iránt, a tervező művészek-kel a Képző- és Iparművészeti Lektorátus Ipaesztétikai osztálya vagy az Iparművészeti Vállalat Formatervező Irodája közvetítésével léphetnek hivatalos kapcsolatba.

Képző- és Iparművészeti Lektorátus
Ipaesztétikai osztálya

Budapest V.

Báthori utcá 10.

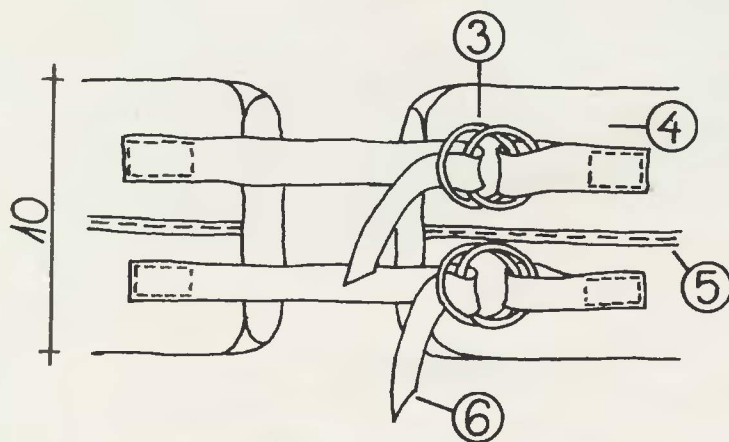
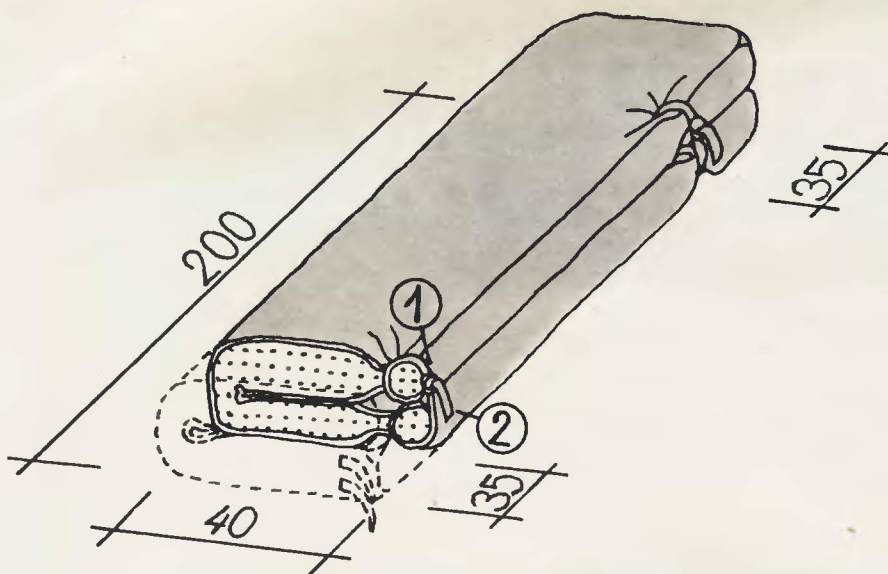
Iparművészeti Vállalat Formatervező Irodája
Budapest VIII.,
József krt. 49.

„CSONTNÉLKÜLI” BÚTOR

Elsősorban kis lakásokban élő fiatalok figyelmébe ajánljuk ezt a laticelből készült, ülő- és fekvőhelynek felváltva használható bútort. Elkészítése nem igényel különleges szaktudást, saját kezűleg is könnyen megvalósítható. Előnye, hogy az egyetlen tömegű tárgy két funkciónak felel meg, s így lehetővé teszi a szűk térben különösen fontos gazdaságos helykihasználást.

A kereskedelemben kapható laticel matracot tetszés szerinti húzattal (lehet pl. színes filc vagy csíkos bútortávaszon) vonjuk be. Fontos, hogy a huzat mosáskor könnyen eltávolítható legyen, ezt a bútort egyik varrásában elhelyezett 90 cm-es cipzárral oldhatjuk meg. A huzat raj-

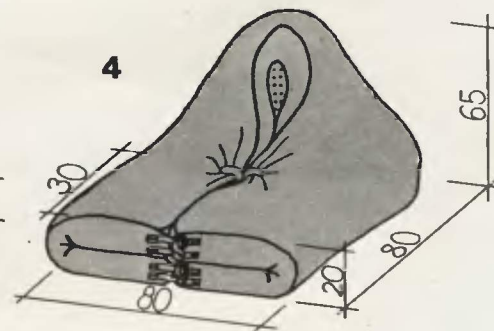
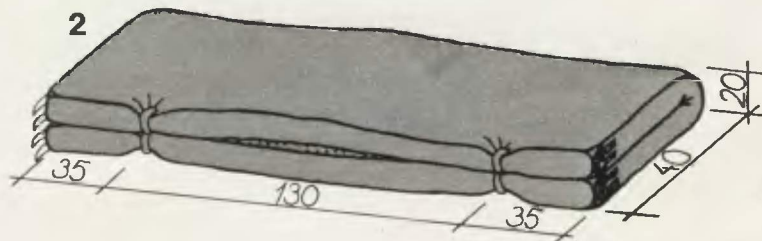
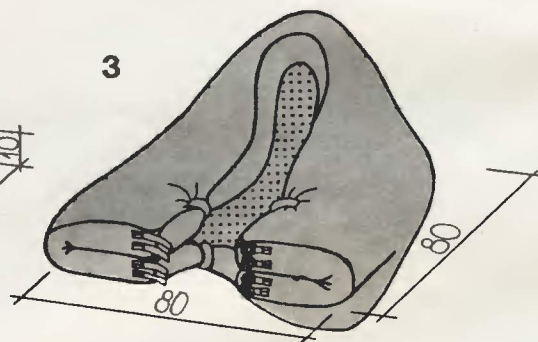
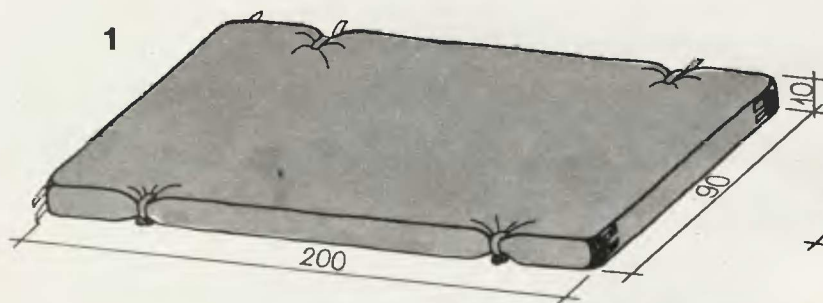
zon megjelölt pontjaira gomblyukat készítünk, alatta átfúrjuk a laticelt és az így keletkezett lyukon vezetjük át a saját anyagból (vagy igényesebb kivitelezés esetén bőrből) készült összekötő pántokat. A pántok a használat során fixen a helyükön maradnak, csak a huzat eltávolításakor húzzuk ki őket. Az összekötők egyik végére két kulcskarika kombinációjával készített csatot varrunk.

Az egymással szemközti illesztési pontokat az ábra szerint összekapcsolva alakul ki a kényelmes fotel, a csatok kiengedésekor pedig kiterítve egy személy számára kényelmes fekvőhellyé alakul.

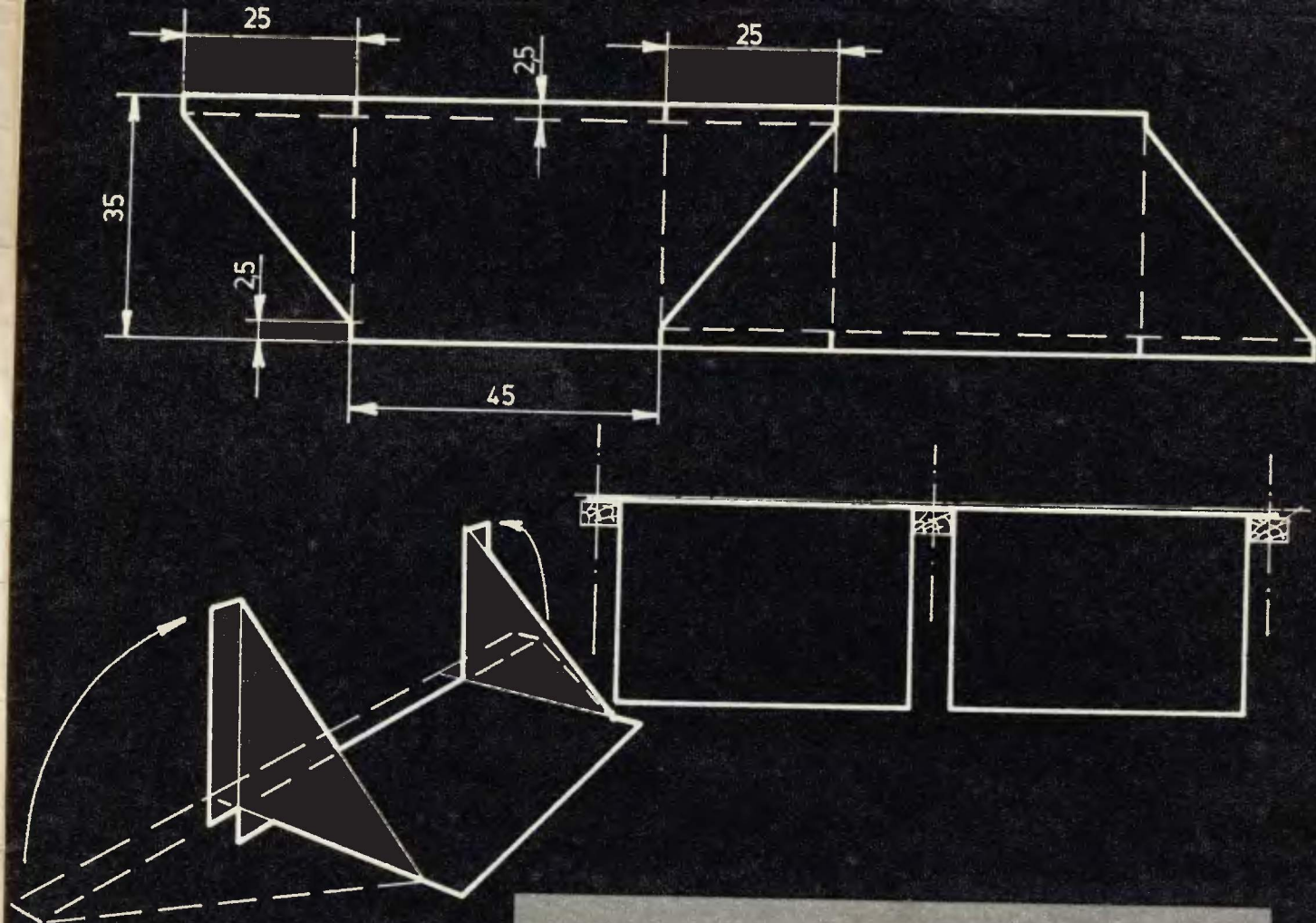
A bútor elkészítéséhez szükséges anyagok: 1 db $90 \times 200 \times 10$ cm-es laticel matrac, 12 db kulcskarika, 6 db 3 cm széles, 30 cm hosszú, és 6 db 3 cm széles 10 cm hosszú összekötő pánt, valamint 4 m² textília a laticel bevonásához.

Kovács Zoltán

1. Kulcskarika
2. Összekötő pánt
3. Kulcskarikák
4. Huzat
5. Cipzár
6. Összekötő pánt

Az ágy fotellé alakításának fázisai

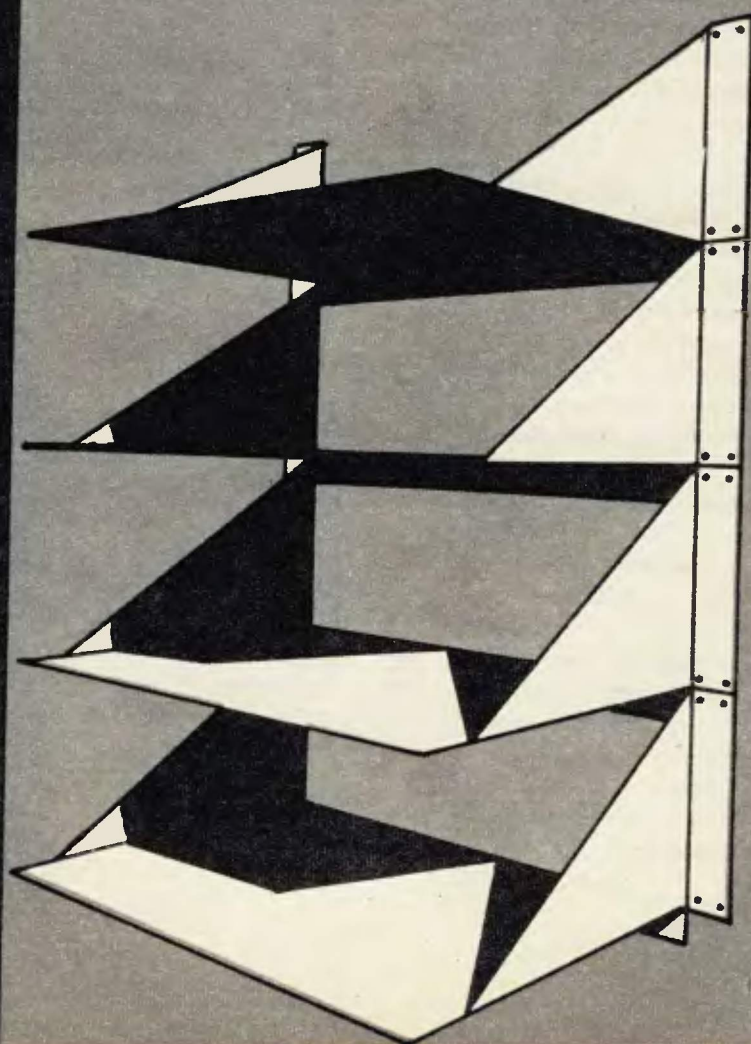

MŰHELYPOLC

Az egyszerű fémmegmunkálási technikával kivitelezhető alumínium polcot elsősorban műhelybe, barkács-sarokba javasoljuk, de a konyhában vagy éléskamrában is szolgálhat pl. fűszertartó állványként. Színesre festett változata a gyerekszobában vagy a tanuláshoz felett könyvek, újságok, játékok tárolására is alkalmas.

Anyaga 2 mm-es alumínium lemez. A rajzon megadott méretek tájékoztató jellegűek, a polc nagysága szükség szerint változtatható. A polc hajlítással készül: az ábrán látható idomot vágjuk ki az alumínium lemezből és az anyagot a vonalak mentén 90 fokban meghajlítva alakul ki a tartólap, a két oldalfal, valamint a felerősítéshez szükséges 2,5 cm-es pánt-rész. Ha súlyosabb tárgyak (pl. szerszámok) tárolására kívánjuk használni, a polcot 2,5 cm széles vékony falécen keresztül szereljük a falra. A lécc egyben jól merevít is.

Monostori Vlagyimir

LERAKÓASZTAL

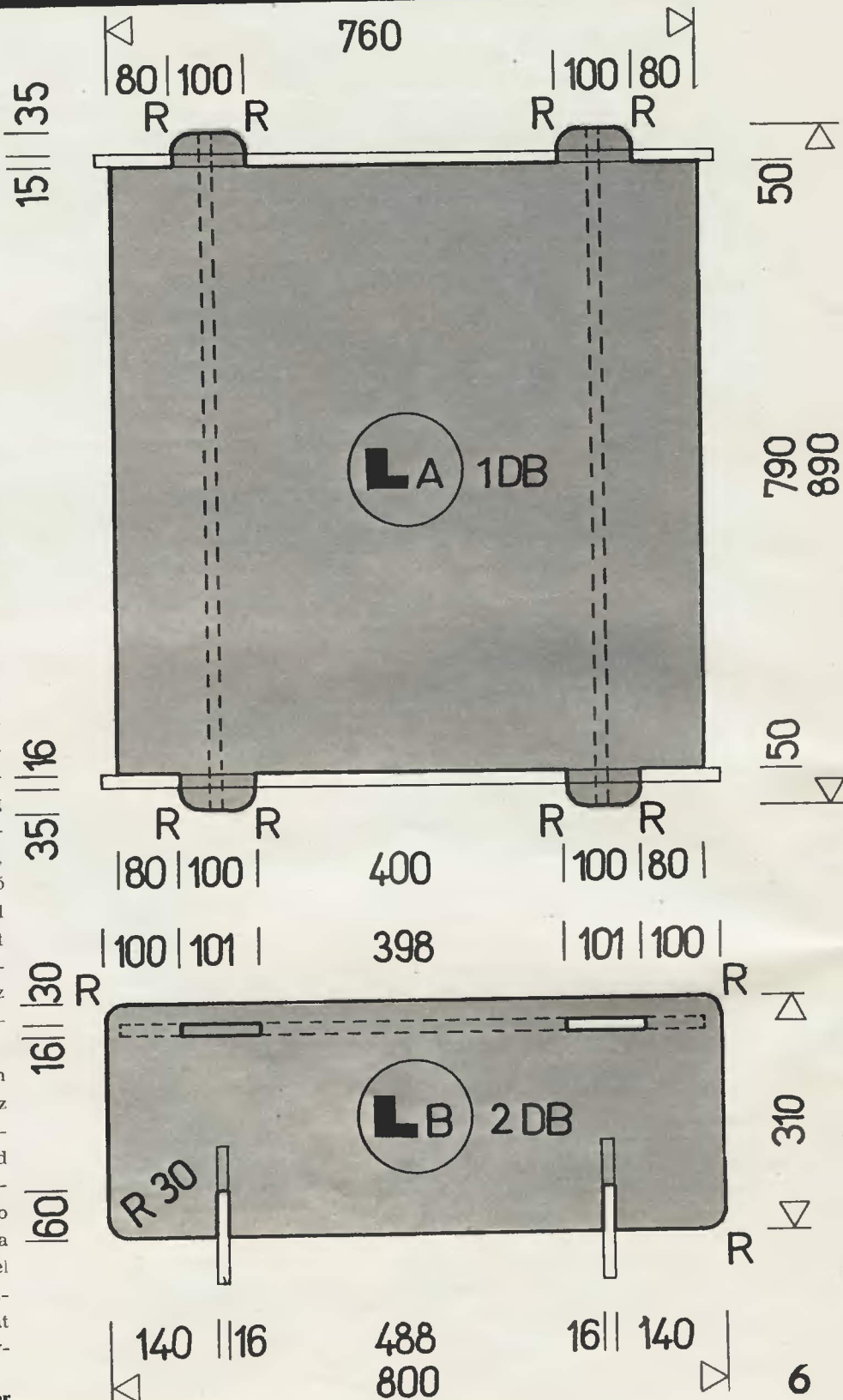
Egyszerűen elkészíthető, praktikus kiegészítő bútor ülőbútorok vagy ágy mellé. Anyaga 15 mm-es rétegelt lemez, fémkatrészt nem tartalmaz. Lapokban szállítható vagy tárolható, az asztal merevítése a szerkezetből ered, néhány mozdulattal könnyen összerakhatjuk, illetve az összekötőre mért kisebb ütéssel szétszedhetjük.

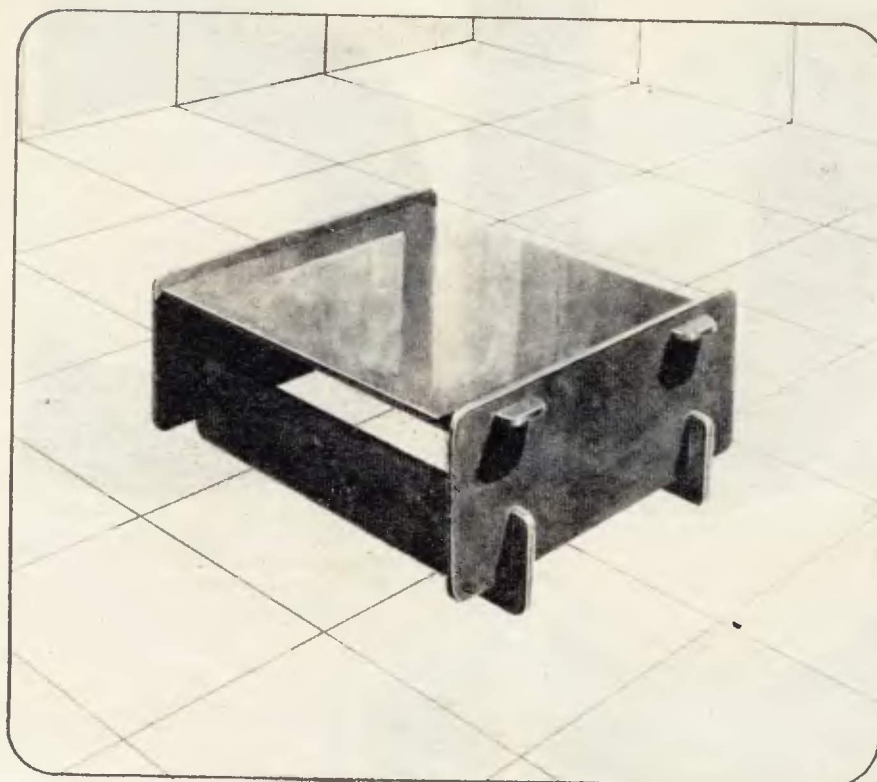
A kb. 1,7 m²-es rétegelt lemezre felrajzoljuk az ábrán megadott méretezésű alkatrészeket. Az egyes darabokat szalagfűrészsel vágjuk ki. A gépi vágást úgy végezzük, hogy a lapszéleken kb. 2 mm-es ráhagyás maradjon, az LA jelű lapnál pedig ügyeljünk arra, hogy elegendő anyagot hagyjunk a saját laposcsap kialakításához.

A leszabott lapok éleit kézzel gyapuljuk, illetve reszeljük a pontos méretre, a lapéleket 2 mm-es sugárral letörve. Az elemek sarkait a rajzon jelölt 30 mm-es (R) sugárral kerekítjük le. A felületek és az élek finom csiszolása után a lapokat színre pácoljuk. A pácot lehetőleg „lazúrosan”, azaz híg, áttetsző állapotban vigyük fel, több rétegben, ecsettel vagy dörzsöléssel. A végső felületkezelést szintelen nitró-lakkal adjuk meg, ha nagyon szép, félmatt felületet szeretnénk, három-négy-szeri lakkozást alkalmazzunk, az egyes rétegek finom visszacsiszolásával.

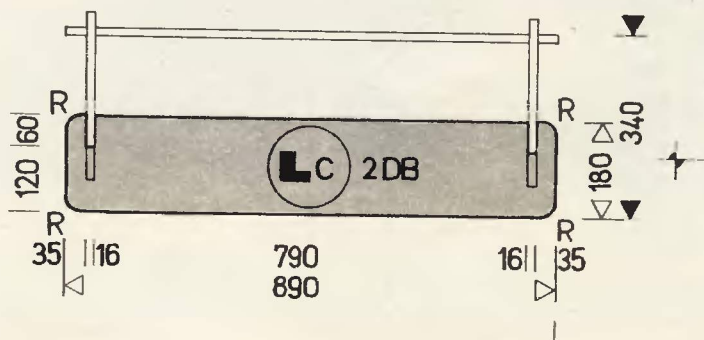
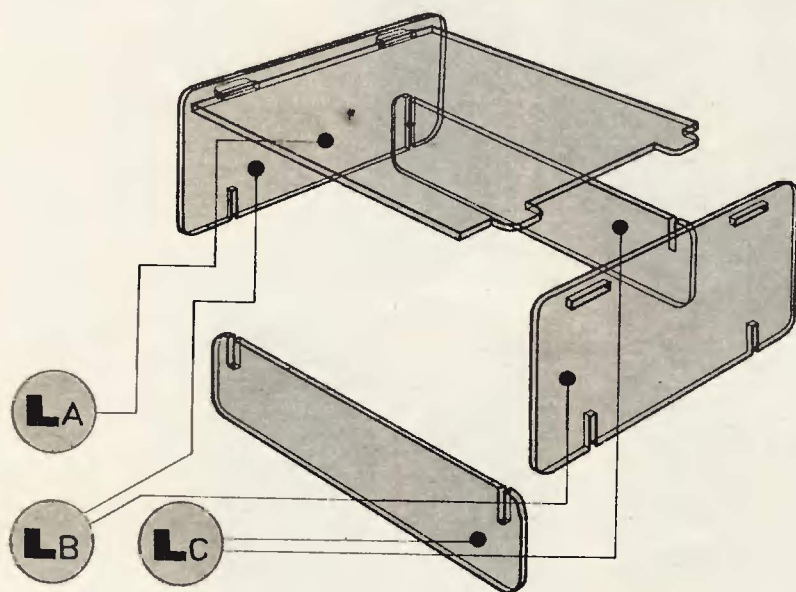
Az asztal összeszerelése a rajzon megadott sorrendben történik: az LA jelű lapra mindkét oldalról ráhúzzuk a 2 db LB jelű lapot, majd erre a 2 db LC jelű elemet. Az összeépítéshez ragasztó vagy egyéb mechanikus kötés nem szükséges, a szerkezet a lapok összeillesztésével magát merevíti. A szorosabb illeszkedés érdekében a bevágásokat ajánlatos belülről kifelé 1°-os enyhé lejtéssel készíteni.

Simon Gy. Péter

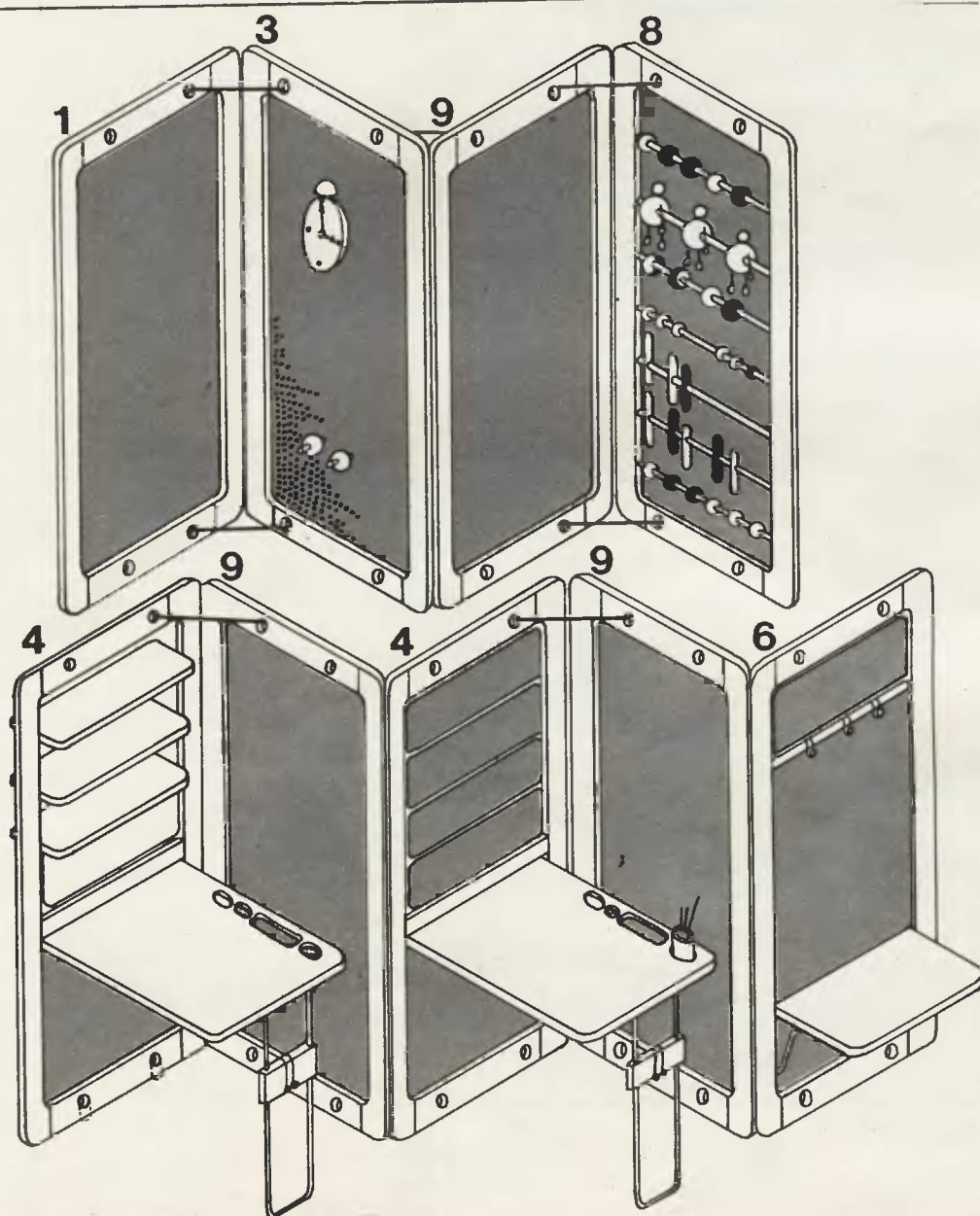

* A címlapon szereplő „Pihenő ha-
sáb” szintén Simon Gy. Péter mun-
kája. A tervező vállalkozott arra,
hogy az eredetileg ipari termelés
céljára tervezett praktikus, jól ki-
használható és sokoldalúan variálha-
tó bútor házilag is megvalósítható
változatát hamarosan kidolgozza az
Ezermester olvasói számára.

KUC

A paravánrendszert tervezője eredetileg csoportos óvodai nevelés céljára dolgozta ki, ezért elsősorban óvodákat patronáló szocialista brigádok figyelmébe ajánljuk.

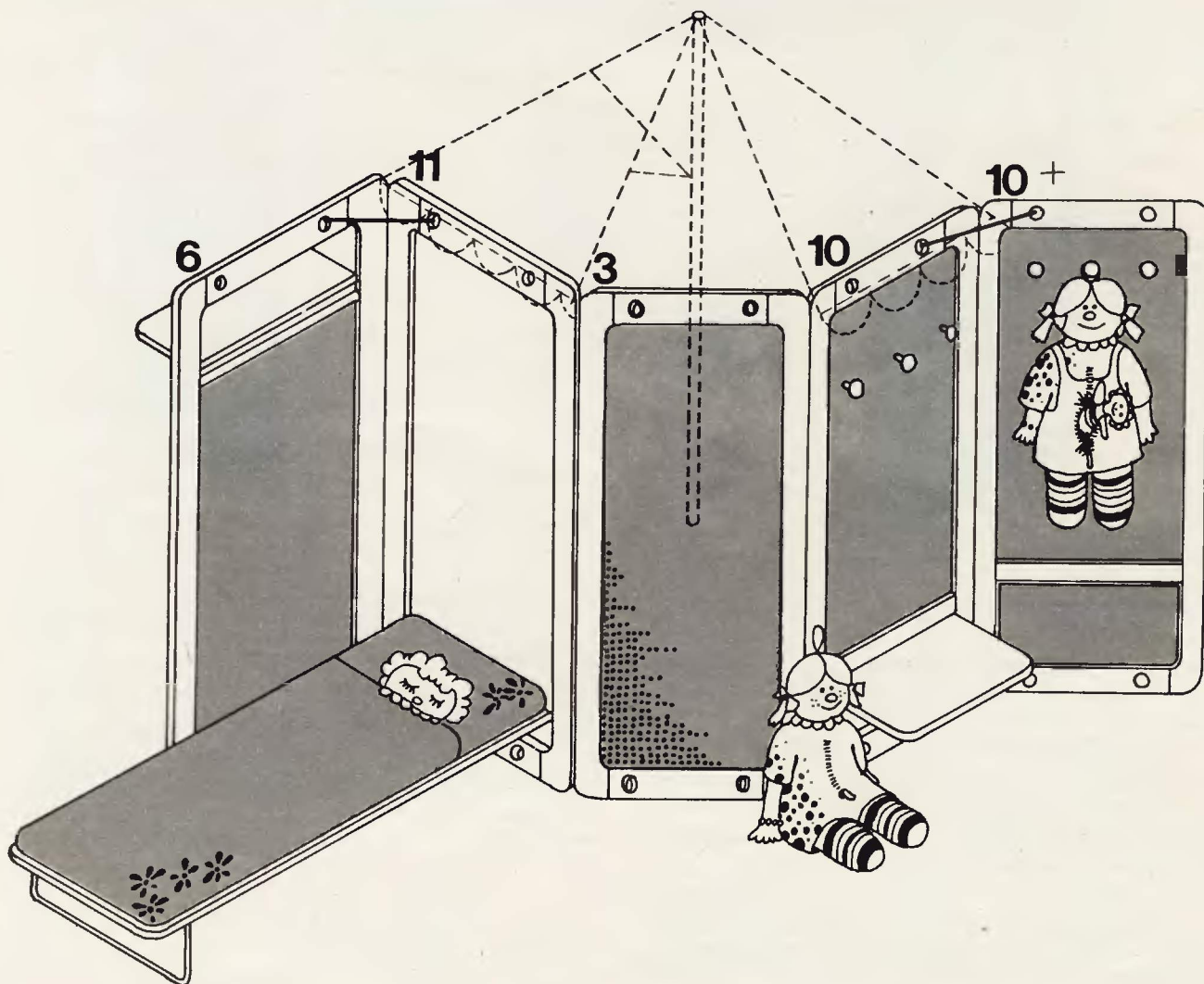
Néhány tetszőleges elemét – különösen többgyerekes családokban – otthoni játékhoz is érdemes elkészíteni: az egyes elemek térelválasztóként, a tanulóasztal kiegészítéseként, illetve játékok, írószerek stb. számára tárolóhelyként is értékes berendezési tárgyak lehetnek a gyerekszobában.

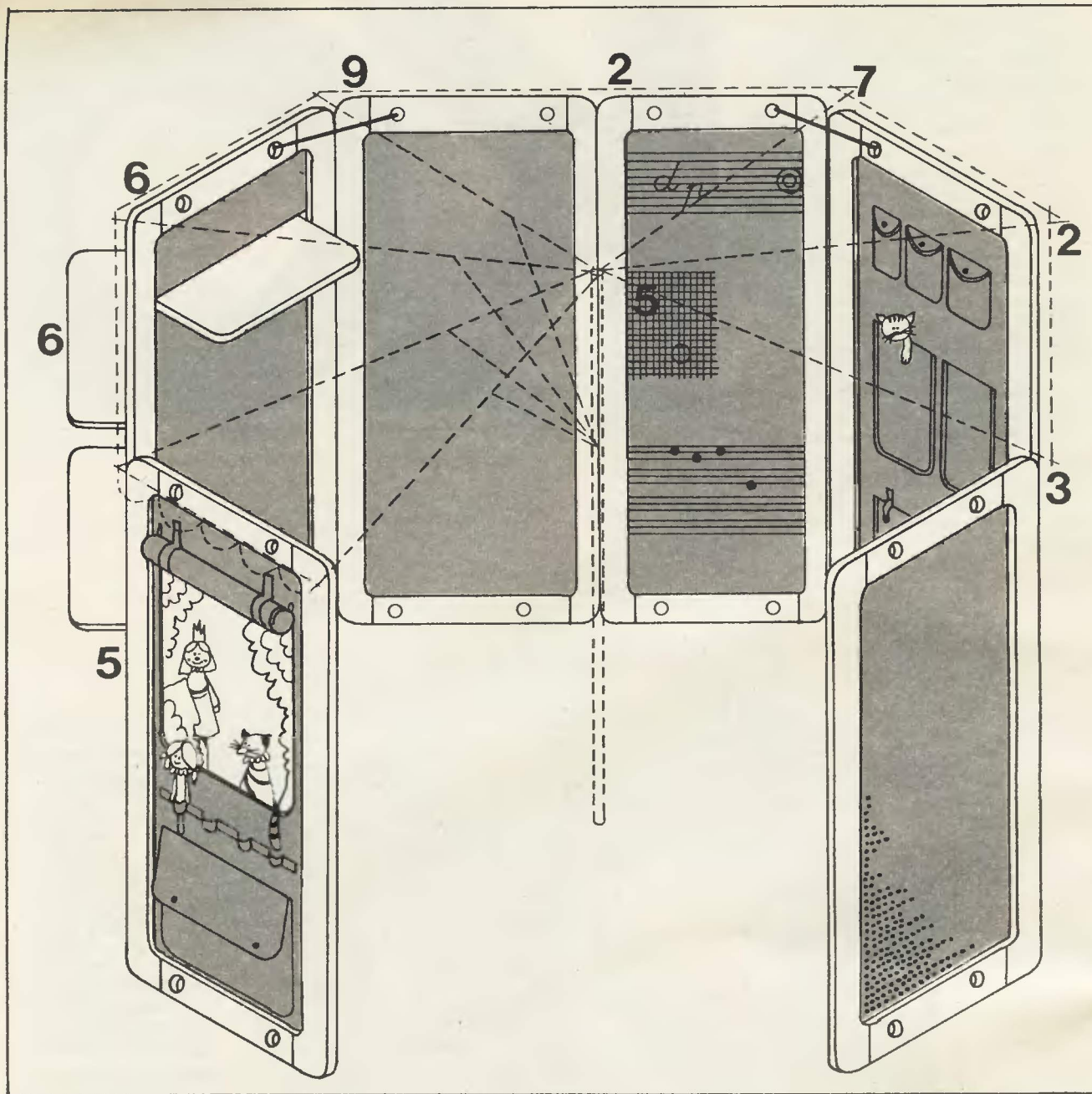
Ha külön gyerekszoba nincs, a paraván játszó-tanulósarok térbeli elkülönítésére is alkalmas.

A paravánrendszer a kiscsoportos óvodás (3 év) kortól az iskolaérett korig a gyermek játékos gondolkodását és tanulási készségét fejlesztő eszköz. Egyéni és csoportos foglalkozás céljára egyaránt alkalmas.

A paraván elemeiből tetszés szerinti összeállítású fal alakítható ki különböző foglalkozások és játékok céljára.

KÓ

A paraván elemeinek szerkezete:

6,5×2,5 cm keresztmetszetű válogatott fenyőlécből készülő, ollósan csapozott összeépítésű keretek, amelyekbe az előzőekben részletezett funkciók szerint

- 10 mm vastag rétegelt lemez betét (1, 3, 4, 6, 9, 10)
- 1,5 mm vastag acéllemez (2)
- len alapanyagú vászon (5, 6, 9, 10, 11)
- esztergályozott bükk rudak (8) és
- 25 mm vastag lécbetétes bútorlap (11)

kerülhet.

Az elemeket kadmiumozott szemes csavarokkal és kadmiumozott felületű acélhorgokkal lehet könnyen, ugyanakkor elmozdulásmentesen egymáshoz rögzíteni, illetve a kívánt szögbe állítani.

A paraván alsó elein két-két gumikorong biztosítja a padlóhoz való tapadást.

Felületkezelés:

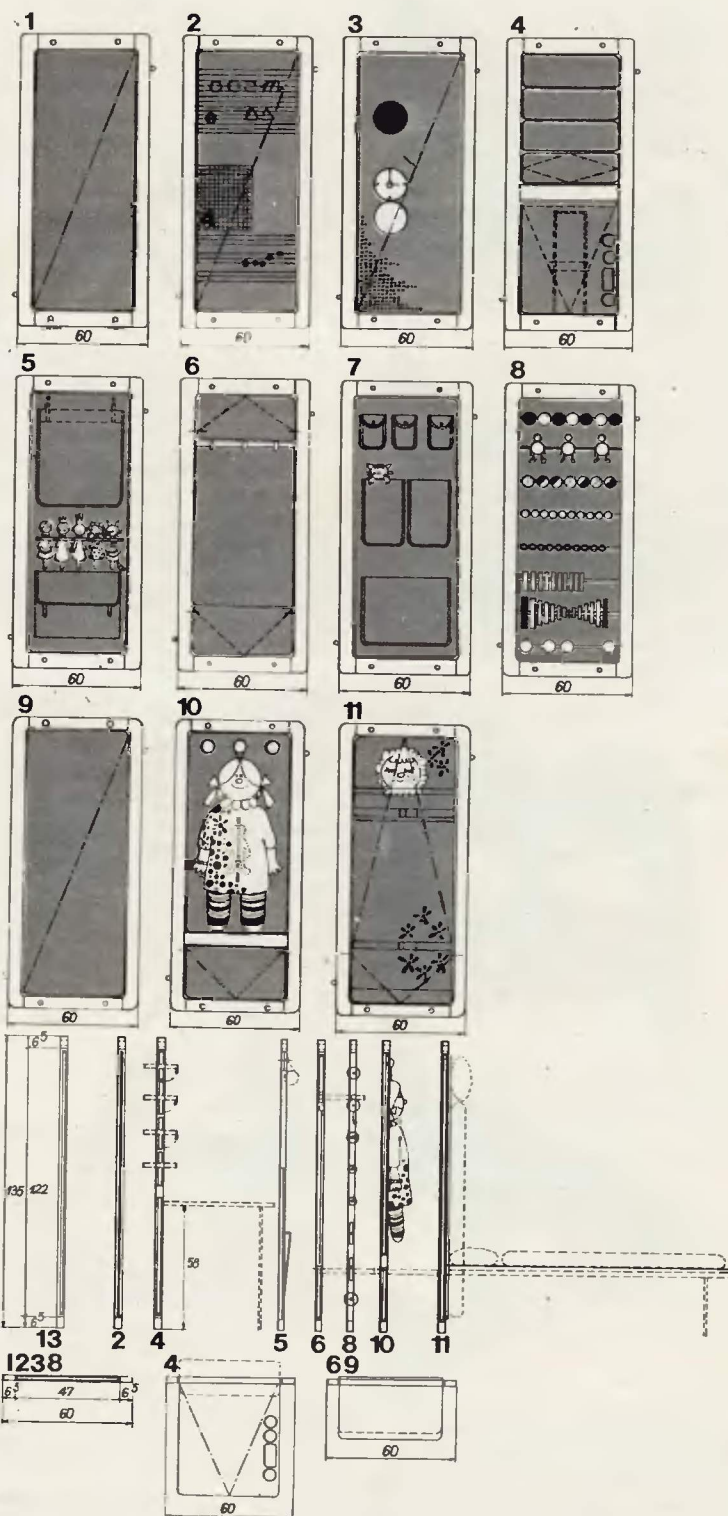
A fenyőkeretek natúr színben, mottó dukkózással készülnek, az írótabla sötétzöld Wallkyd szóróssal. A rétegelt lemez és a lécbetétes bútorlap betétek Rezsztán festékkel tetszőleges színre festhetők.

A paraván rendszer 11 elemének használaton kívüli tárolására 60×135×40 cm hely elegendő, így szekrényben is elfér.

Eiler Gizella

Az egyes elemek funkcionális szerepe:

- 1** Festett, sima felületű írótabla (krétával írás céljára).
- 2** Acéllemez tábla mágneses elemek (pl. betűk, számok stb.) elhelyezésére.
- 3** Festett, sima felületű tábla 2×2 cm-es beosztású perforálással, csapos elemek elhelyezésére (mérési testek, betűk, számok, hangjegyek).
- 4** Befordítható lamella elemek, amelyekből az alkalomnak megfelelően polcok, felhajtható írólap vagy munkaasztal alakítható ki.
- 5** Befeszített len alapanyagú vászon, felül cipzárral nyitható, felgöngyölhető résszel (a báb-játék színtere), amelyre fakanál bábuk tűzhetők fel. A rávarrt alsó zsebben patenttal felerősíthető, rögzíthető festett vászon háttérket tárolhatunk.
- 6** Kiegészítő elem: fent kihajtható polc, lent kihajtható ülőke, középen befeszített len anyagú vászonnal (pl. játékhoz való átöltözés stb. céljára).
- 7** Kiegészítő elem: a befeszített len alapanyagú vászonlapra varrt különböző méretű zsebben más típusú játékok tárolhatók.
- 8** Számlójáték, farudakon különböző formájú és méretű cserélhető esztergált elemekkel.
- 9** Két oldalán parafával borított falemez, melyre játékosan kivágott papír-, textil- vagy fafigurákat lehet feltűzni.
- 10** Len alapanyagú vászonnal borított falemez esztergált fagombokkal, nagyméretű öltöztető bábok részére.
- 11** Kiegészítő elem bútortalpból, 6 cm vastag poliuretán hab matracccal, amely pihenő céljára hajtható ki.

RAJZ

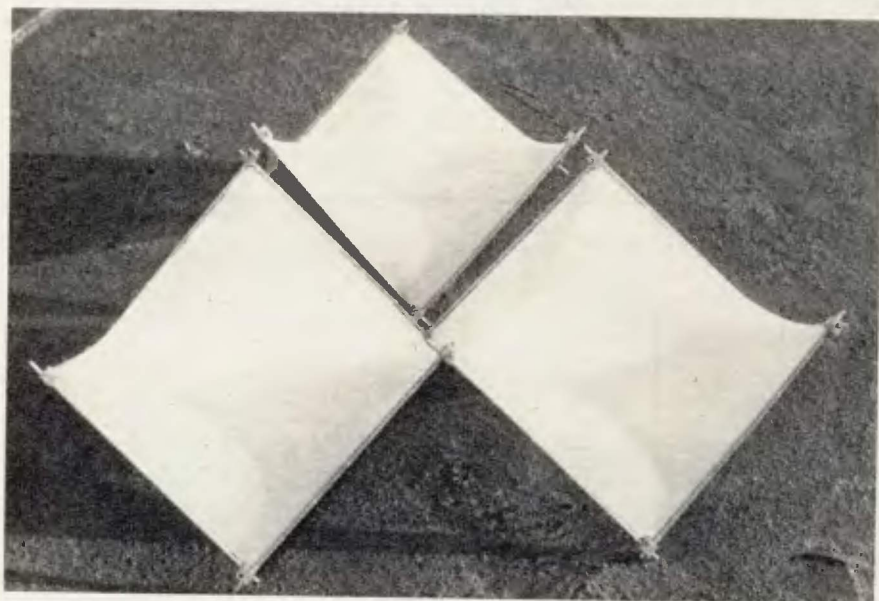
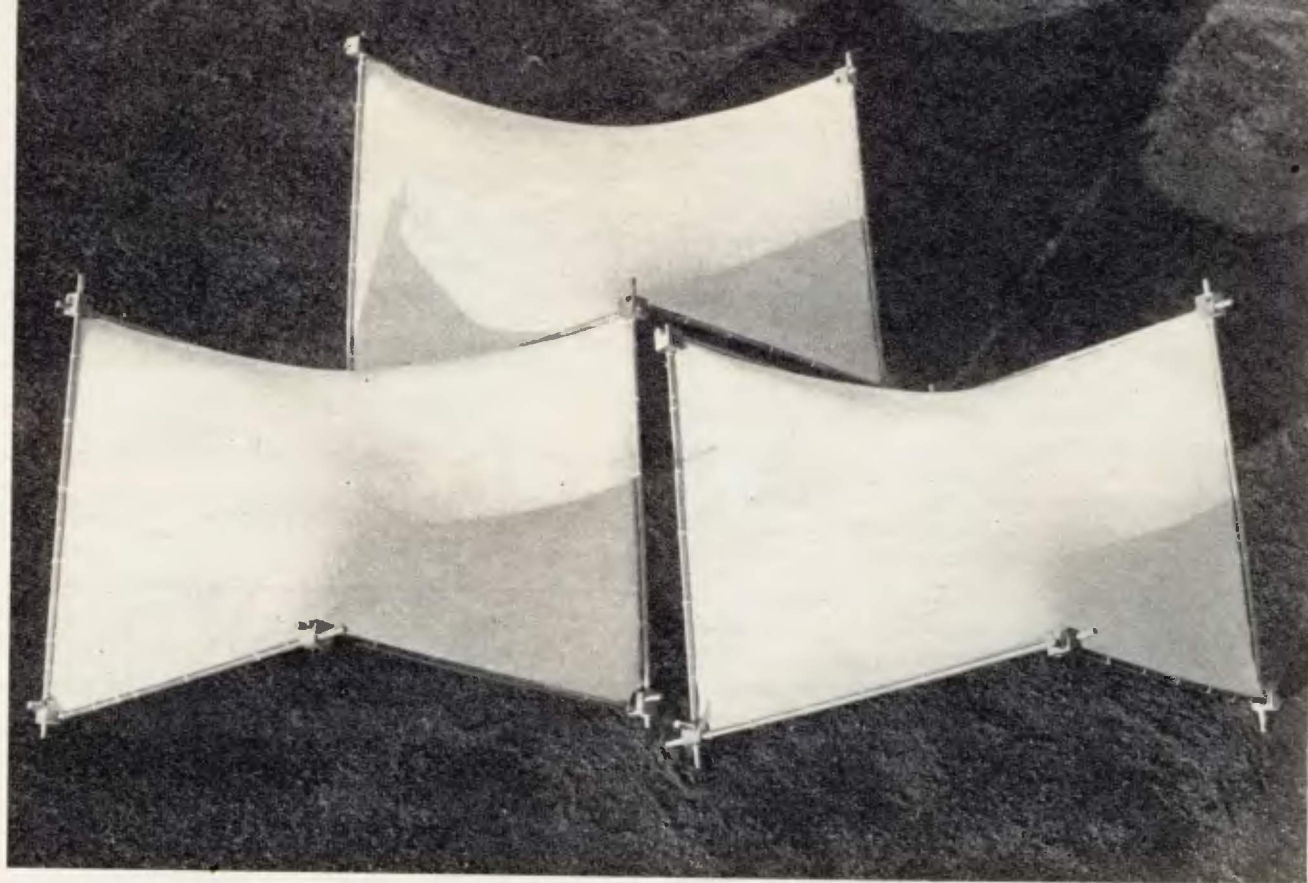

PÁRNAFIGURÁK

Az óvodáskorú vagy nagyobb gyerekek számára tervezett játékok elkészítésében a gyerekek maguk is részt vehetnek. A rajzon csak néhány figurális ötletet adtunk, a rongybabák játékoságát, formai megoldásait mindenki a saját ötletei, elképzelései szerint változtathatja. A párnák alapja filc vagy vastag szövet, a kezek és lábak, valamint a díszítőelemek színes rongymaradékokból készülnek. A figurák megtervezésénél ügyeljünk az anyagok és a színek összhangjára.

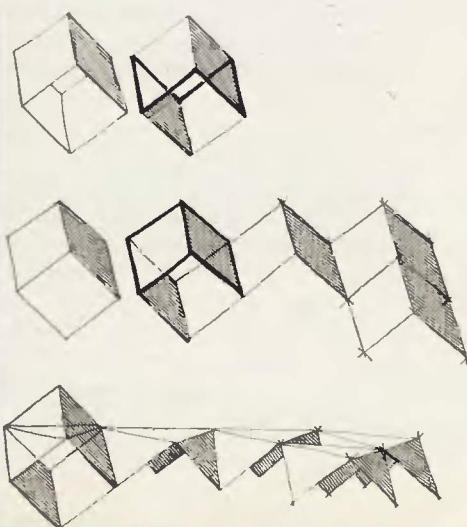
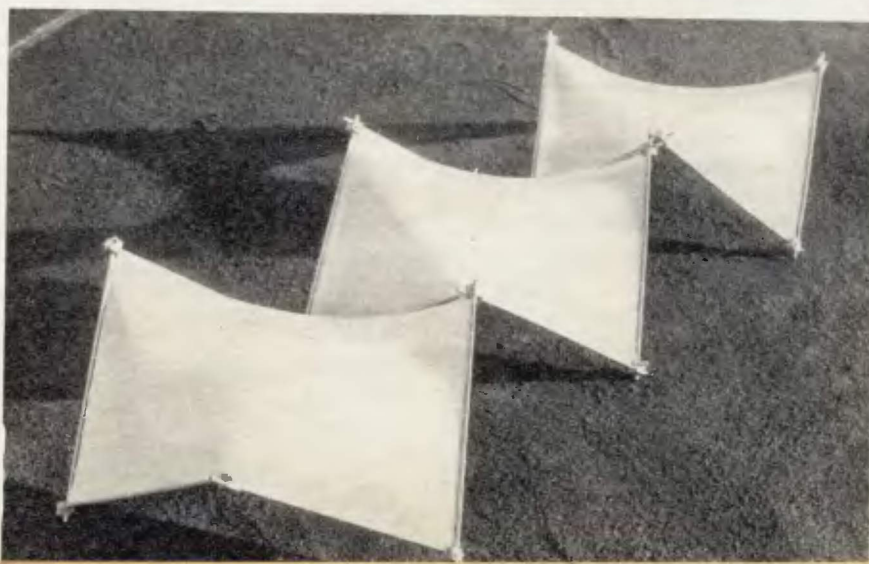
A játék díszítőelemeit himzéssel, különböző gyöngyök vagy gombok (pl. szemek) felvarrásával, csipkével vagy szegőpántokkal is gazdagíthatjuk.

A figura egyforma nagyságúra kiszabott elejét és hátát egymásra fektetve összevarrjuk a széleket. A kezeket és lábakat természetesen előzőleg a két anyag között, a megfelelő helyen férceléssel rögzíteni kell. Az összevarrásnál hagyjunk eleendő helyet a kifordításra, ugyanitt tölthetjük be a háztartási boltokban kapható törmelék szivacsot is a baba belsejébe. A párnafigurákat ne tömjük túl kövérre, hogy a gyerekek bábként mozgathassák. Lehetőleg élénk színű anyagokat használjunk és a díszítőelemeket jó erősen varrjuk az alapra, hogy használat közben ne szakadjanak le.

TÉR- kapcsolatok

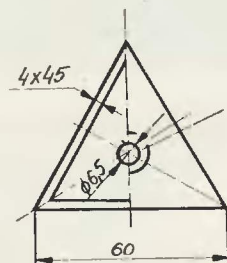
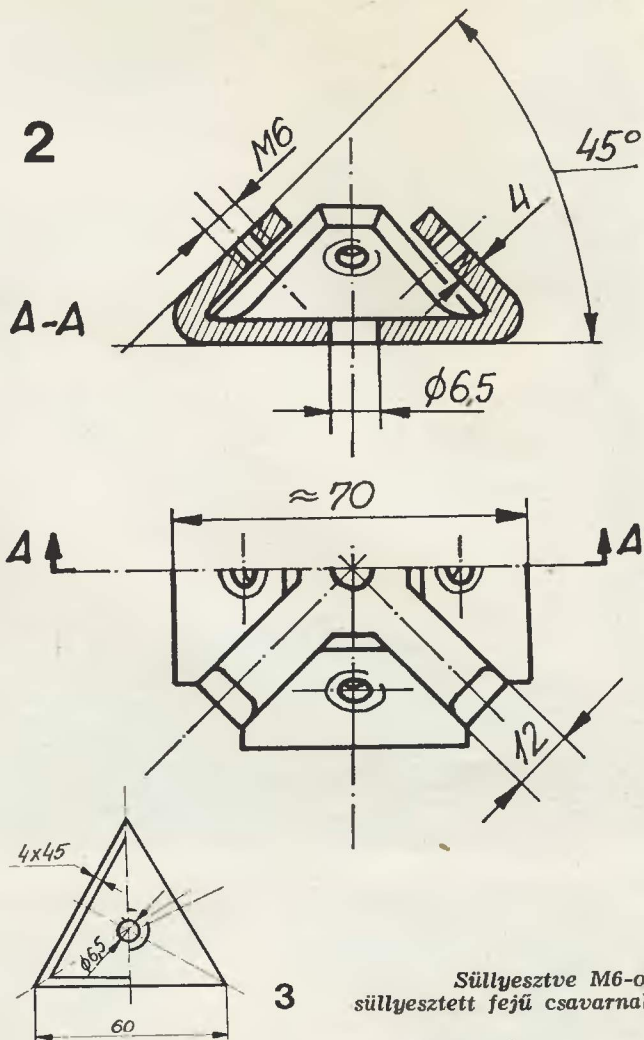
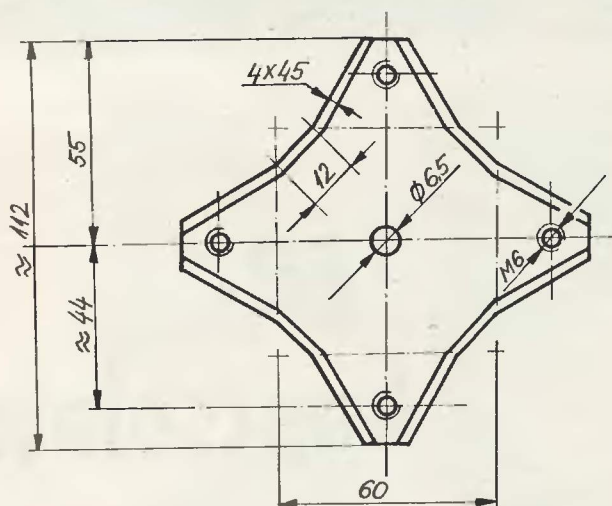
A két különböző szerkezetű lemez-
bilincs sokoldalú lehetőséget nyújt
polcrendszerek, illetve külső térben
alkalmazva pavilonok, kertészeti
melegházak kialakításához.

Csomópont I.

Az első csomópont síklapokat kapcsol, inkább belső téralakításra alkalmas. A másik, amely alumínium vagy pvc csöveket rögzít egymáshoz, külső térben is felhasználható. Az első csomópont 12 síklapot foghat össze, így a rendszer a tér bármely irányában fejleszthető. Nagy előnye, hogy a térhatároló síklapok mérete tetszőlegesen változtatható. A kialakított polcok falhoz rögzítve vagy önálló térelemként is állhatnak. Könyvespolcok, térelválasztó rendszerek készítéséhez javasoljuk, de bonyolultabb térszervezésre, pl. dolgozó vagy játszószobák kiképzésére is alkalmas. A polc az elemek tetszés szerinti színezésével, felületkezelésével tehető változatosabbá.

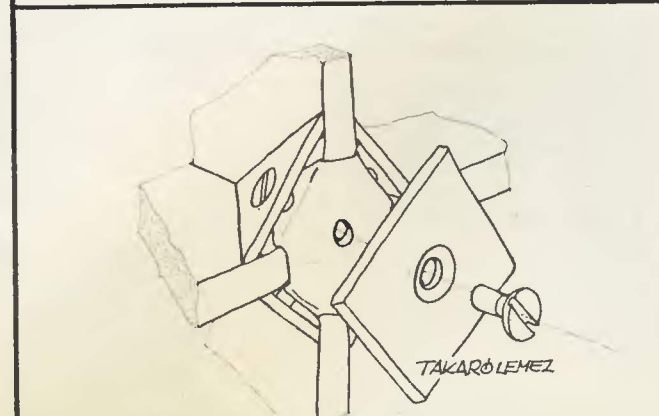
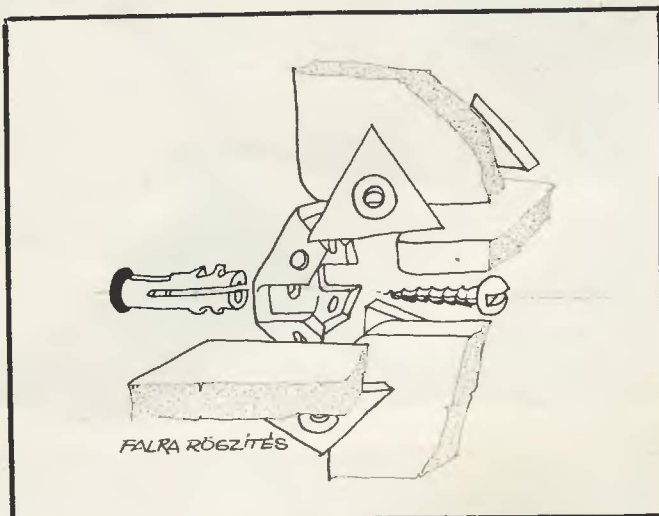
Anyaga 0,4 mm-es alumínium lemez, az ábra szerint méretezett csomópont 1,2 cm vastag rétegezt lemezek építésére alkalmas. Ettől eltérő méretű anyagok felhasználásához a méretezés arányos módosítása szükséges. A csomópont egy 2 db-os és egy 8 db-os alapelemből, valamint a rögzítésükhöz szükséges csavarokból áll. A központi mag megszerkesztését az 1. sz. ábra alapján végezzük, a 2. ábra pedig a behajlítás szögét tünteti fel.

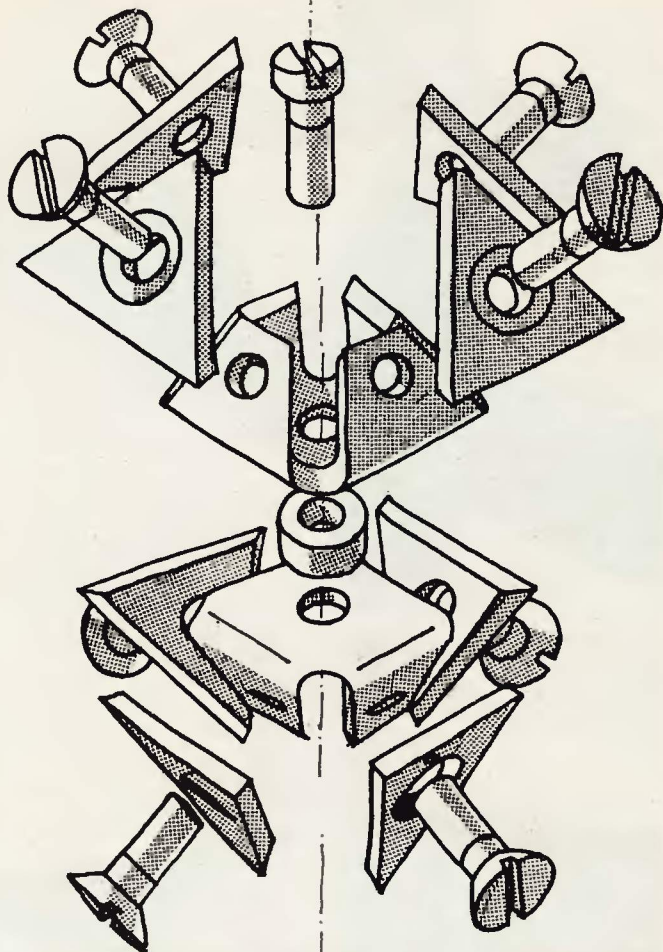

Süllyesztve M6-os süllyesztett fejű csavarnak

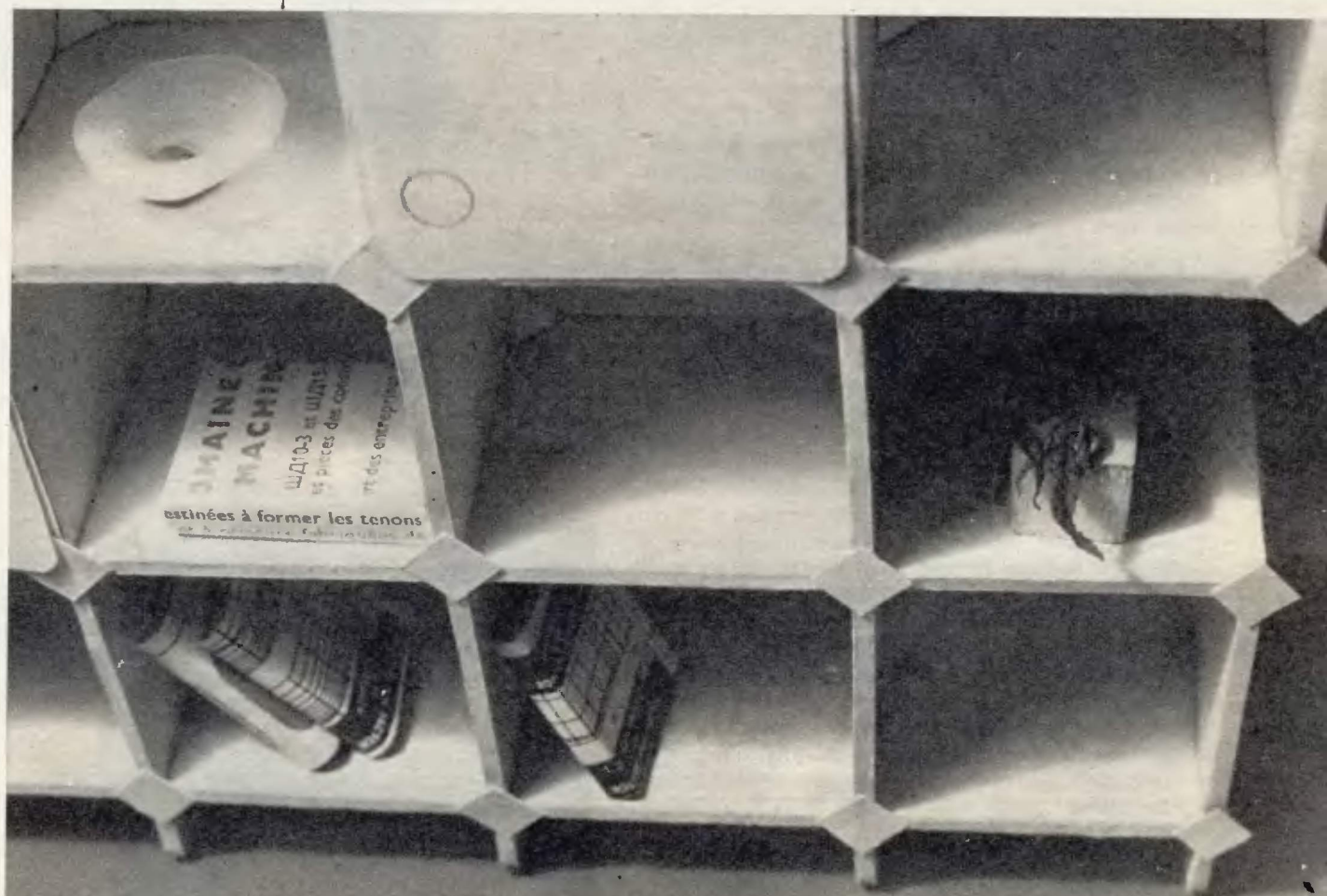
A magot alkotó két elem egy 1,2 cm széles távtartó gyűrűt fog közre, rögzítéséhez M 6-os, 3 cm hosszú, félgömb fejű csavart használjunk. A felső elem menet nélküli, az alsóba csavarmentet vágunk. A szorítólapok (3. ábra) mindegyike egyenlő oldalú háromszög, éleik 45 fokosan lapoltak, hogy a szorítás felülete minél nagyobb legyen. (Rögzítésükhöz szintén csavarokat használunk.)

A szerelés menete önálló térbeli rendszer esetén: a térelválasztó lapok sarkait 4 cm-es sugárral lekerekítjük, hogy ne ütközzenek a mag csavarfejeivel. (A megadott méretezésű csomópont esetén a lapok legnagyobb hosszúsága nem haladhatja meg a 60 cm-t.) Az összeállított magra lazán felcsavarozzuk a szorítólapokat, beillesztjük a polclapot és meghúzzuk a csavarokat. Az egymás mellett levő lapok vízszintes élének érintkezniük kell és fontos, hogy egy síkban legyenek, mert a függőleges lapok élei a vízszintes lapok találkozási vonalára illeszkednek. Az elkészítésnél ügyeljünk a pontos méretezésre, mert ettől függ a rendszer szilárdsága.

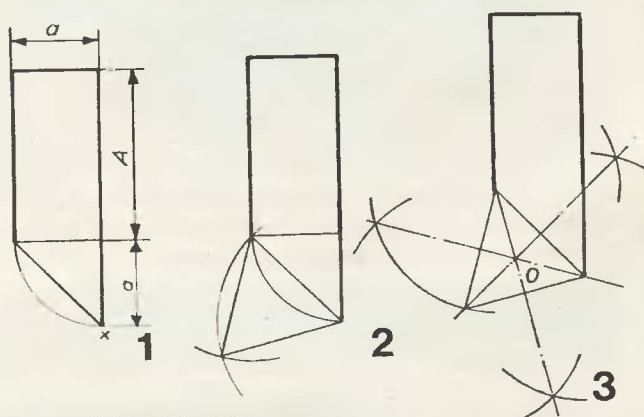
Fémöntvényből készült, síklapok összefogására alkalmas sarokcsomópontot ugyancsak Pasztircsák János tervezte, természetesen nem házilagos kivitelezésre.

Csomópont II.

A második csomóponttal összeállított rendszerek teherbíró képessége nagyobb, így súlyosabb terhet hordozó szerényfalak, térelválasztók készítésére is használhatjuk. A méretalakítás itt is szabadon választható. A felhasznált csövek anyagától, hosszától és vastagságától függően változó alapterületű és magasságú tér befogadására alkalmas. Ha szabadtéri rendszert készítünk, a felhasználás céljától függően műanyagfóliával vagy megfelelő minőségű vászonnal fedjük be.

A bemutatott változatok érzékeltetik a csomópontok széles körű felhasználási lehetőségeit, de ezzel az alkalmazás területe korántsem merül ki, hiszen legnagyobb előnyük, hogy az adott szükségleteket legjobban szolgáló térkapcsolatok kialakítását teszik lehetővé.

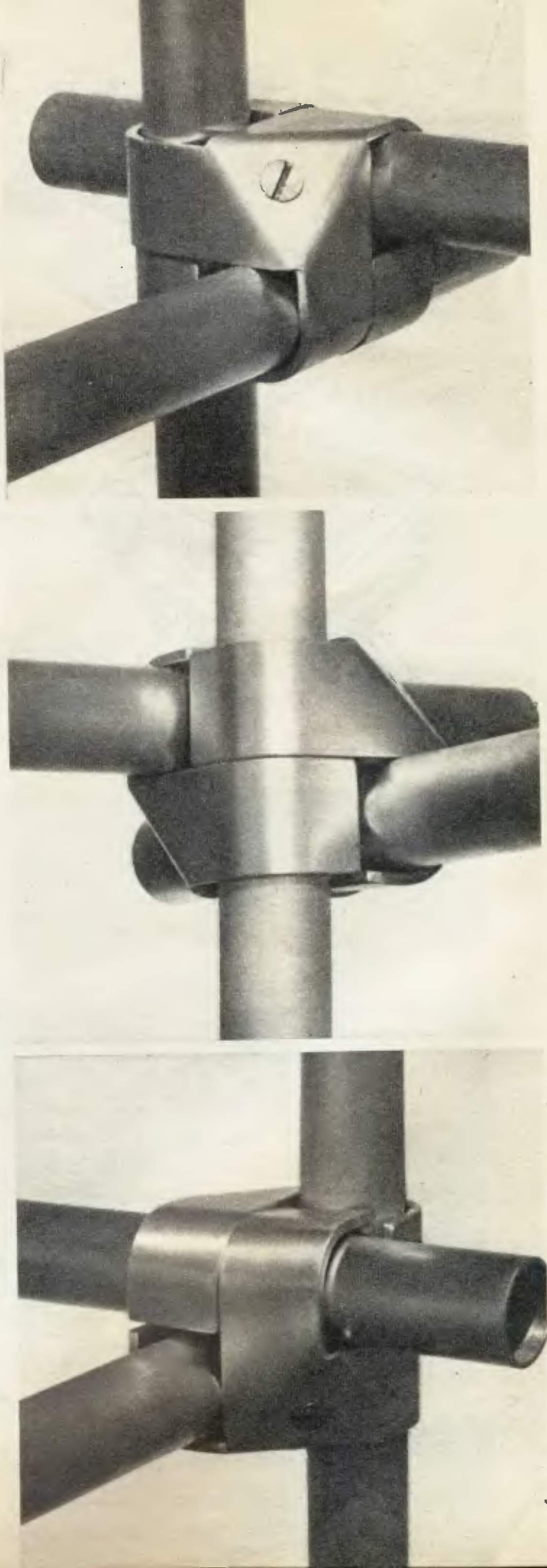

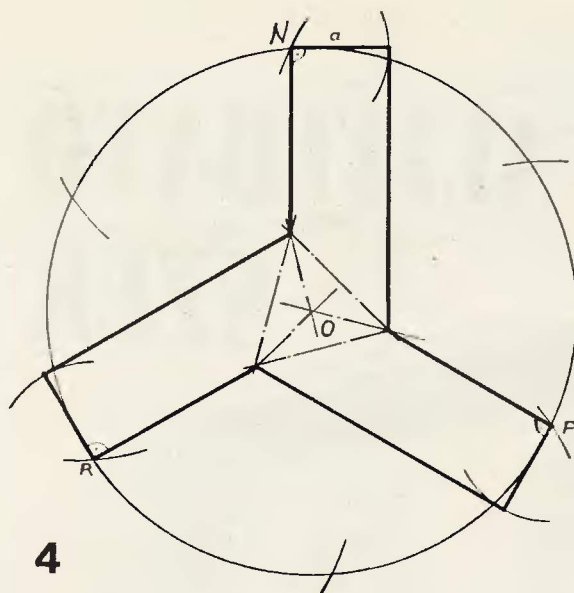
a = cső külső átmérője

A = a cső külső átmérője + a cső kerületének $1/4$ -e + a bilincs lemezvastagsága

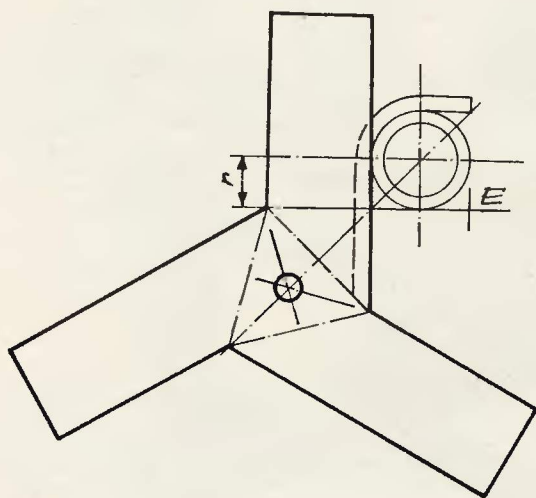
Anyaga alumínium lemez, amelynek vastagsága a rögzítendő cső átmérőjének kb. egyhatoda. A bilincs kiszekesztését több fázisban mutatjuk be, ennek alapján készíthetjük el a kivágáshoz szükséges sablont.

1. A téglalap hosszabbik (A) oldalának egyenes meghosszabbításaként felmérjük a rövidebbik (a) oldalt.
2. A keletkezett egyenes adja ki az egyenlő oldalú háromszög oldalának méretét.
3. Következő lépés a háromszög középpontjának (o) meghatározása.
4. Ezután a középpontból körzőnyílásba vesszük a téglalap N csúcsát és ezzel a sugárral kört rajzolunk. Az N csúcsból kiindulva a kör kerületét három egyenlő részre osztjuk, s a keletkezett N , P , R pontokat a háromszög csúcsával összekötő egyenesre, merőlegesen rámérjük a téglalap rövidebb (a) oldalát. Az így keletkezett pontokat is összekötjük a háromszög csúcsaival.
5. A rajzon E -vel jelölt egyenesre merőlegesen rámérjük az adott cső külső átmérőjének felét (r) és az E egyenessel párhuzamos vonalat húzunk ebben a távolságban. A kapott vonal lesz a hajlítás kezdete. (A hajlítás szöge mindhárom oldalon 90 fok.)
6. Az alakzat három nyúlványát meghajlítjuk, a művelet egyszerűbb, ha keményfából készített méretes sablont használunk.

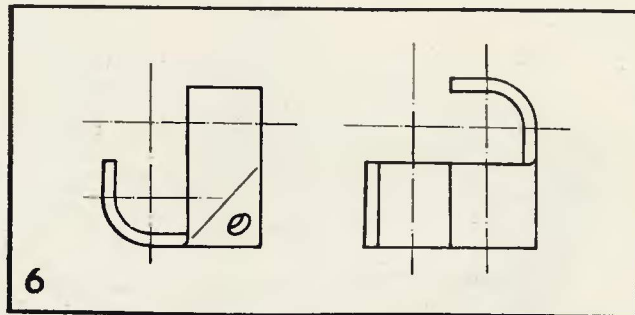

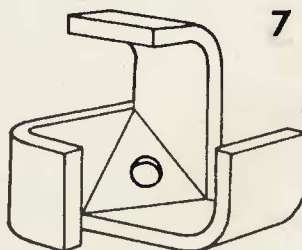
4

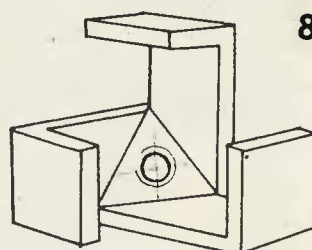
5

6

7

8

7. A kész csomópont két szembefordított elemből áll, a rögzítő csavar a három összekapcsolt cső térbeli középpontján halad át. Ez egyben kiadja a két elem összehúzóerőszorításához szükséges csavar legnagyobb átmérőjét, valamint a csavar hosszát. A csavar a bilincs háromszög alakú részébe fúrt lyukakon halad át.

Ha a 8. ábrán látható lécek összefogására alkalmas bilincset készítjük el, számítsunk arra, hogy a négyzetes keresztmetszetű lécek kitöltik a térátló középpontját, azaz a csavar helyét. Ebben az esetben a rögzítést a bilincs furatába vágott menettel oldjuk meg és a középpontig érő csavarhosszúságot választunk.

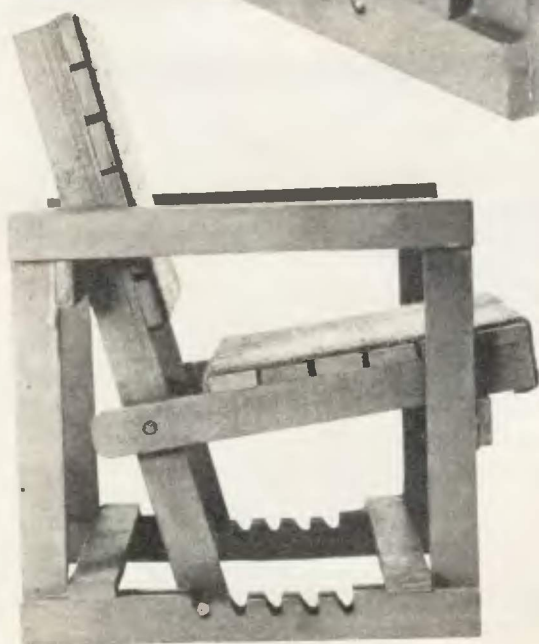
Pasztircsák János

Az építéset és a tárgyi környezet mindannyiunk számára szolgáltatja az anyagi keretet, mindenki ebben él, mindenki ezt használja. Csak használjuk ezt a környezetet, de ritkán kíséreljük meg áttekinteni összefüggéseit és hatásait, bonyolult rendszerét és speciális kérdéseit...

Miklós Pál

Vizuális kultúra c. tanulmánykötetéből

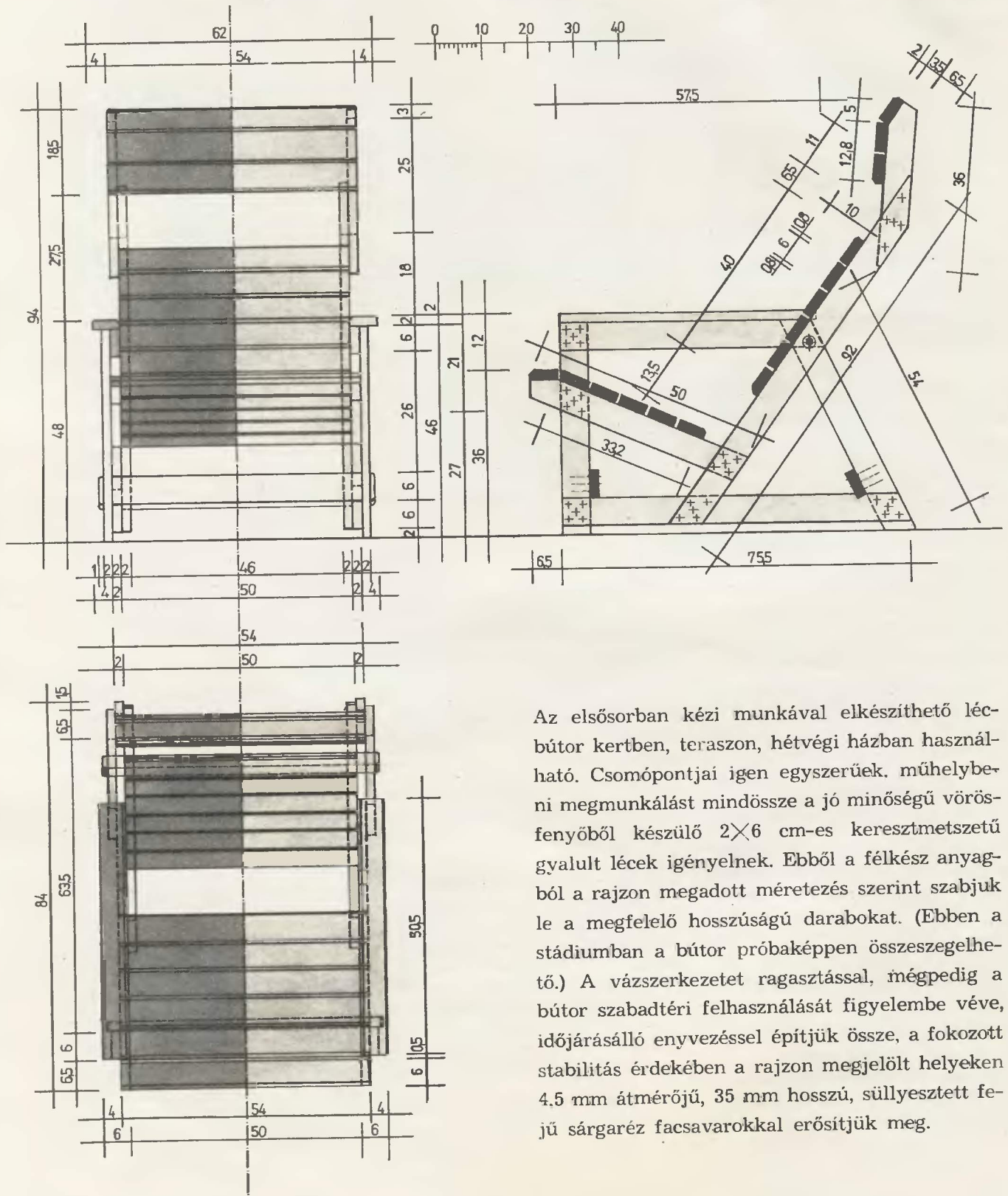
ÁLLÍTHATÓ SZÉK

MÉRETTÁBLÁZAT

Jel	Darab	Megnevezés	Méret mm-ben
A	1	mozgóréssz	
B	1	szerkezeti váz	
C	7	ülésléc	560× 60× 20
D	5	támlaléc	520× 60× 20
E	2	üléstartó	570× 60× 20
F	2	támlatartó	780× 60× 20
G	1	felsőtengely	Ø 26×560
H	4	karfa	640× 60× 20
I	4	talpléc	640× 60× 20
J	3	keresztléc	650× 60× 20
K	1	támasztóléc	610× 60× 20
L	4	oszlop	580× 60× 20
M	1	hátpárna	360×510× 40
N	1	üléspárna	430×550× 40
O	1	alsótengely	Ø 26×650

KERTI

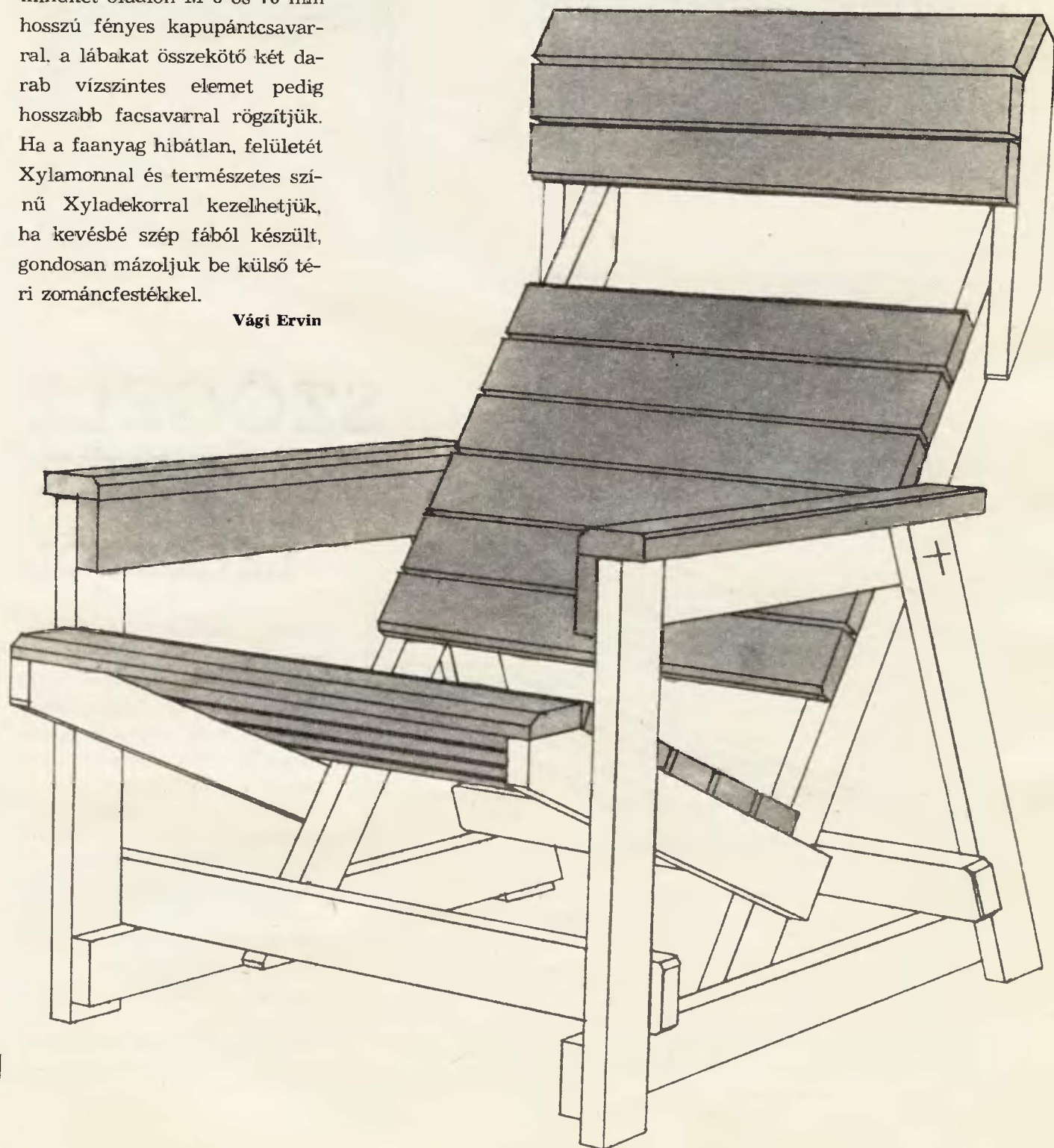

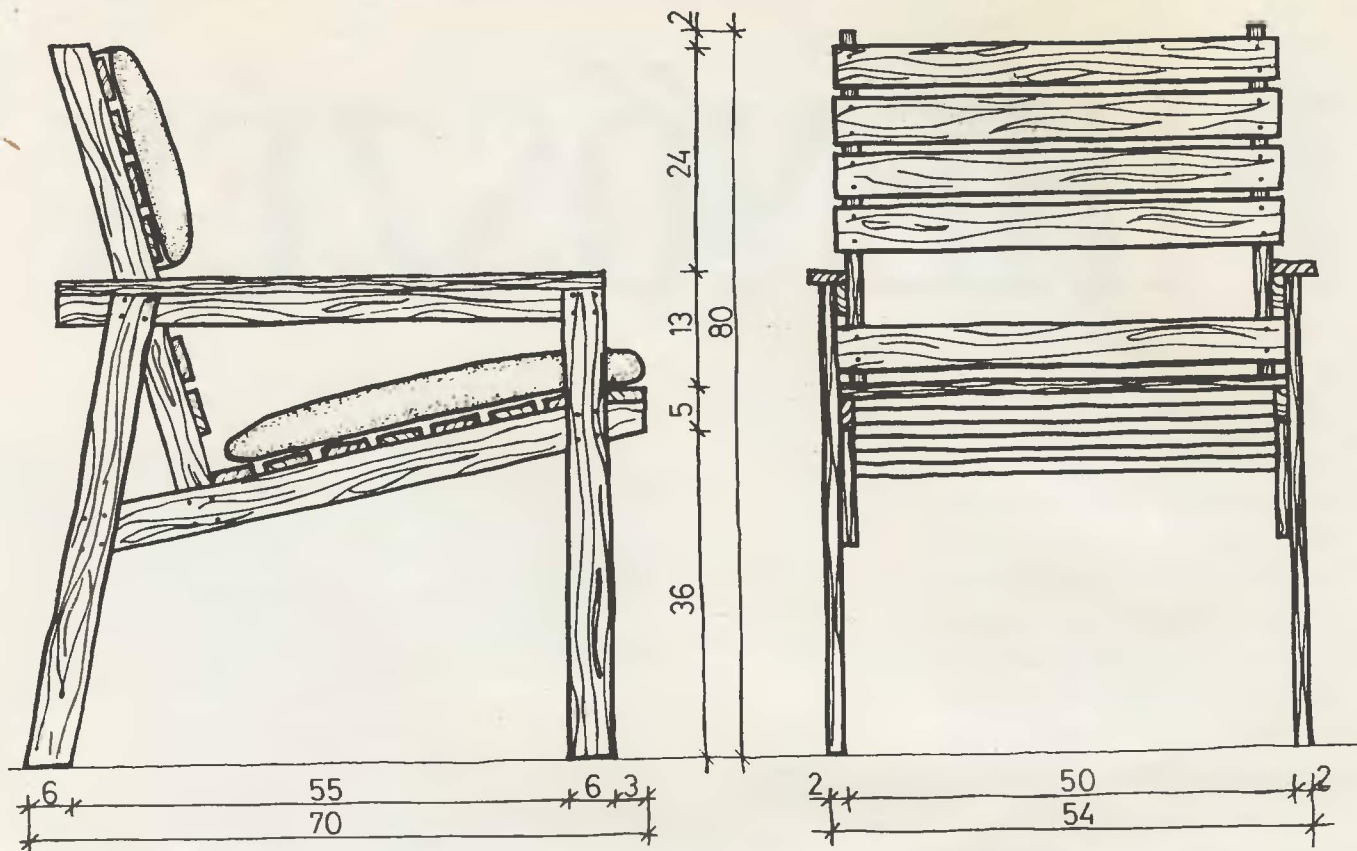
Az elsősorban kézi munkával elkészíthető lécbútor kertben, teraszon, hétvégi házban használható. Csomópontjai igen egyszerűek, műhelybeni megmunkálást mindössze a jó minőségű vörösfenyőből készülő 2×6 cm-es keresztmetszetű gyalult lécek igényelnek. Ebből a félkész anyagból a rajzon megadott méretezés szerint szabjuk le a megfelelő hosszúságú darabokat. (Ebben a stádiumban a bútor próbaképpen összeszegezhető.) A vázszerkezetet ragasztással, mégpedig a bútor szabadtéri felhasználását figyelembe véve, időjárásálló enyvezéssel építjük össze, a fokozott stabilitás érdekében a rajzon megjelölt helyeken 4.5 mm átmérőjű, 35 mm hosszú, sülyesztett fejű sárgaréztűkkel erősítjük meg.

PIHENŐSZÉK

A háttámlát és a vázszerkezetet mindkét oldalon M 6-os 70 mm hosszú fényes kapupántcsavarral, a lábakat összekötő két darab vízszintes elemet pedig hosszabb facsavarral rögzítjük. Ha a faanyag hibátlan, felületét Xylamonnal és természetes színű Xyladekorrrel kezelhetjük, ha kevésbé szép fából készült, gondosan mázoljuk be külső téri zománcfestékkel.

Vági Ervin

SZÖGELT SZÉK LÉCEKBŐL

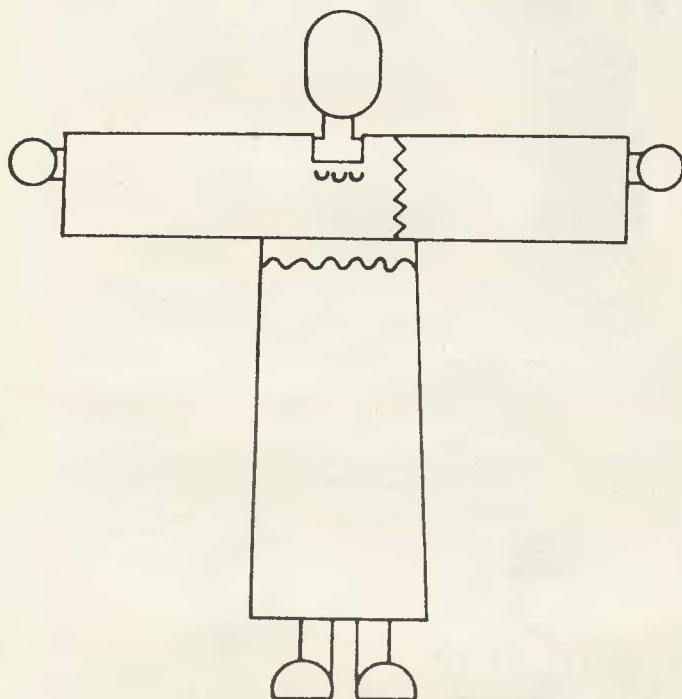
Kertben, teraszon, vikendházban használható, a legegyszerűbb barkácszerszámokkal könnyen elkészíthető szabadtéri bútor. Anyaga fenyőfaléc, a fát ajánlatos a munka megkezdése előtt műhelyben legyalulni.

A rajzon megadott méretekre vágott léceket az ábra szerint szegeljük össze. Keményfából is készülhet, ebben az esetben szegelés helyett csavarozással állíthatjuk össze. A kész szék felületét csiszolás után időjárásálló fapáccal színezzük.

A színes nyugágyvászonnal bevont laticelpárnákat pántokkal rögzíthetjük az ülő-, illetve a hátlap léceihez.

Sok öltözék – egy szabásmintával

A tervező elgondolása szerint az alap-szabásminta variációival minden korosztály számára divatos, praktikus, könnyen és gyorsan megvarrható ruhák készülhetnek, természetesen varrónő közreműködése nélkül. Az anyagminőség, a ruha hossza, illetve az alkalmazott díszítőelemek megválasztásától függően sportos vagy alkalmi öltözetek, nyári ruhák, kötények vagy házi ruhák elkészítéséhez használhatjuk. Különösen szép ruhákat varrhatunk többféle színű vagy mintájú anyagok kombinálásával is, ebben az esetben azonban ügyeljünk arra, hogy pl. vastagság, színtartósság szempontjából azonos tulajdonságú anyagokat válasszunk. Jó ötlet a bársony szálirány szerint változó fényének kihasználása vagy egy anyag (pl. flanel) színének és fonákjának együttes felhasználása. A varrásvonalakat szalagokkal, farkasfogakkal, színes danubiával vagy több soros tűzéssel tehetjük hangsúlyossá.

A szabásmintát saját méretünkre az alábbi adatokból szerkeszthetjük meg:

UUUUUUUUU = a nyakkbőség egynegyede,
 ~~~~~ = a váll és a mell alatti vonal távolsága,
 ~~~~~ = fél csípőbőség.

(A szabásminta készítésénél a mell alatti vonaltól kiindulva dolgozunk.)

A ruha felsőrészének magasságát és az ujj szélességét (amelyek egyenlőek) a váll és a mell alatti vonal kétszeres távolsága adja meg.

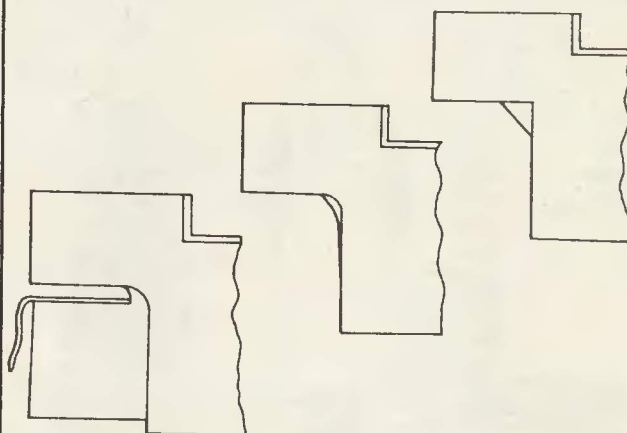
A ruha elejének és hátának mell alatti bőségét a csípőbőség fele adja ki. Jó, ha a szoknyarészt húzással vagy rakással is bővítjük, de a mell alatti végleges bőség ebben az esetben is állandó. Ha a szoknyarészt nem bővítjük, a ruha alját mindkét oldalon tíz-tíz cm-rel vegyük bővebbre a fél csípőbőségénél.

Az ujját tetszőleges hosszúságúra készíthetjük, a mérés kiinduló pontja a nyakkivágás.

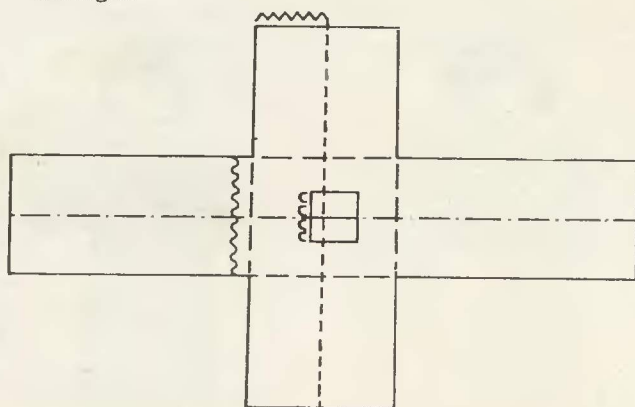
A szoknya hossza is szabadon változtatható a kívánt hosszúságot a mell alatti vonaltól mérjük le.

A szögletes nyakkivágás egyik oldalát a fejbőség egy-negyede adja ki.

Külön rajzon mutatjuk be az ujj összevarrásának lehetőségeit:

1. Ha kétoldalt nyitott, megkötős fazont választunk, az ujj varrását a karhajlat előtt 2–3 cm-rel fejezzük be.
2. Ha kétoldalt összevarrt, nem bővített szoknyarészt készítünk a karhajlat íveltén vágjuk és így varrjuk össze, vagy
3. egy négyszög beállításával növeljük a kar mozgási szabadságát.

A T szabású ruhák alapmintáját saját méretre készítsük el. A nyakkivágás a középvonaltól kétharmadával előre kerül, hogy a kész ruha ne húzzon.

Kötény variációk: nemcsak munkaköténynek, hanem egyszínű nyári ruhák kiegészítőjeként is hordhatjuk. Szabásához az alaplanta ujjarészét nem vesszük figyelembe.

Vastagabb anyagból készülő otthoni ruhák modellje.

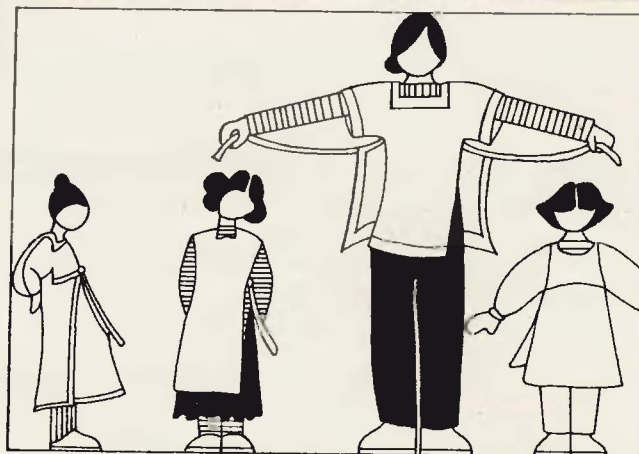
Mintás és egyszínű kartonanyagok kombinációjára tervezett hosszú ruhák.

Megfelelő toldással hosszú ujjú ruhát is készíthetünk, a szoknyarész rövidítésével pedig nadrághoz viselhető tunikát varrhatunk.

Egyszerű szabás, nagyszerű eredmény:
alkalmi ruha bársanyból – nyárra kartonból

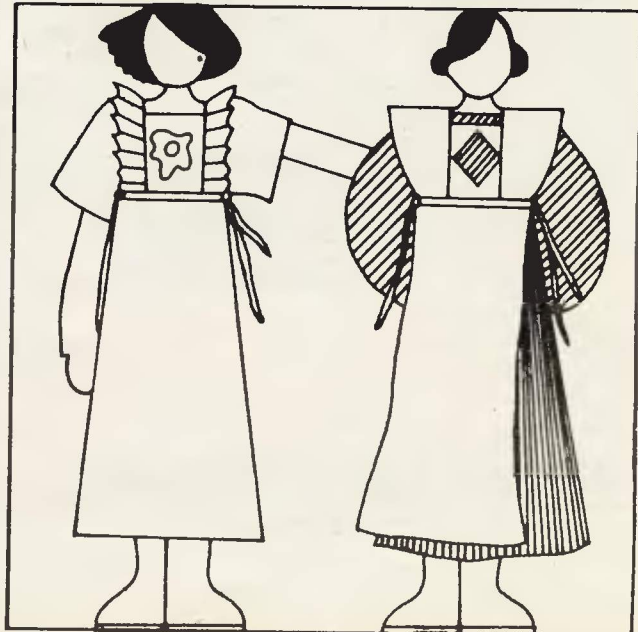

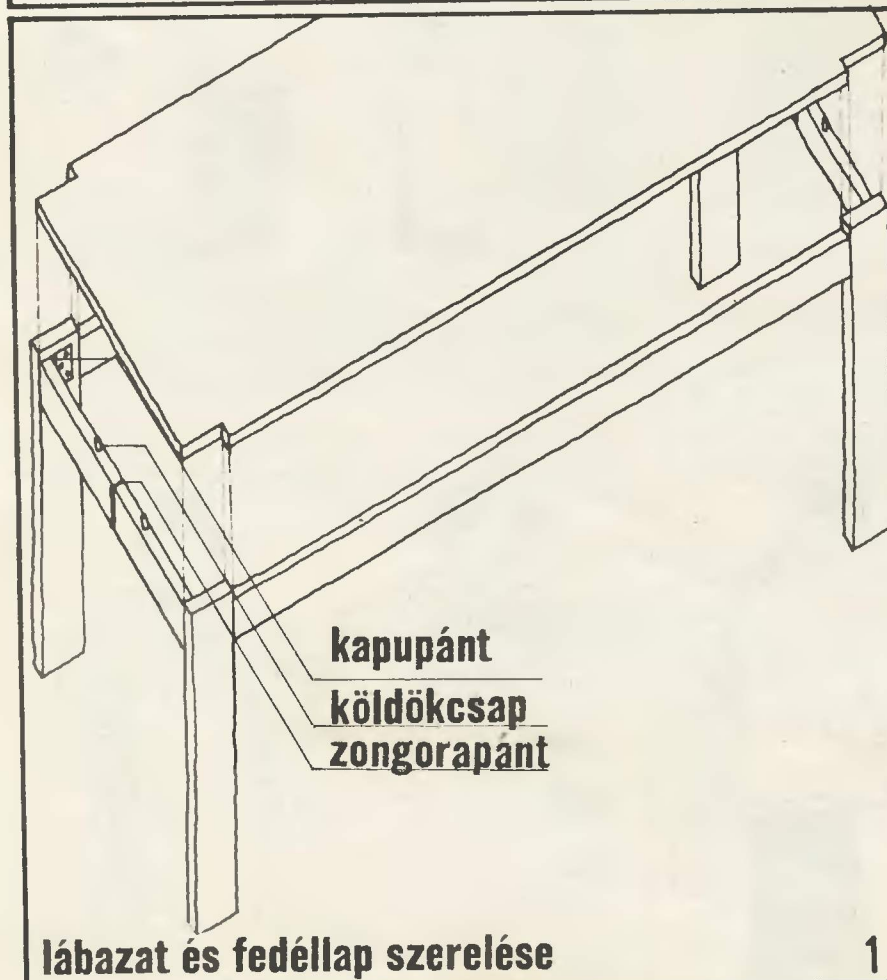
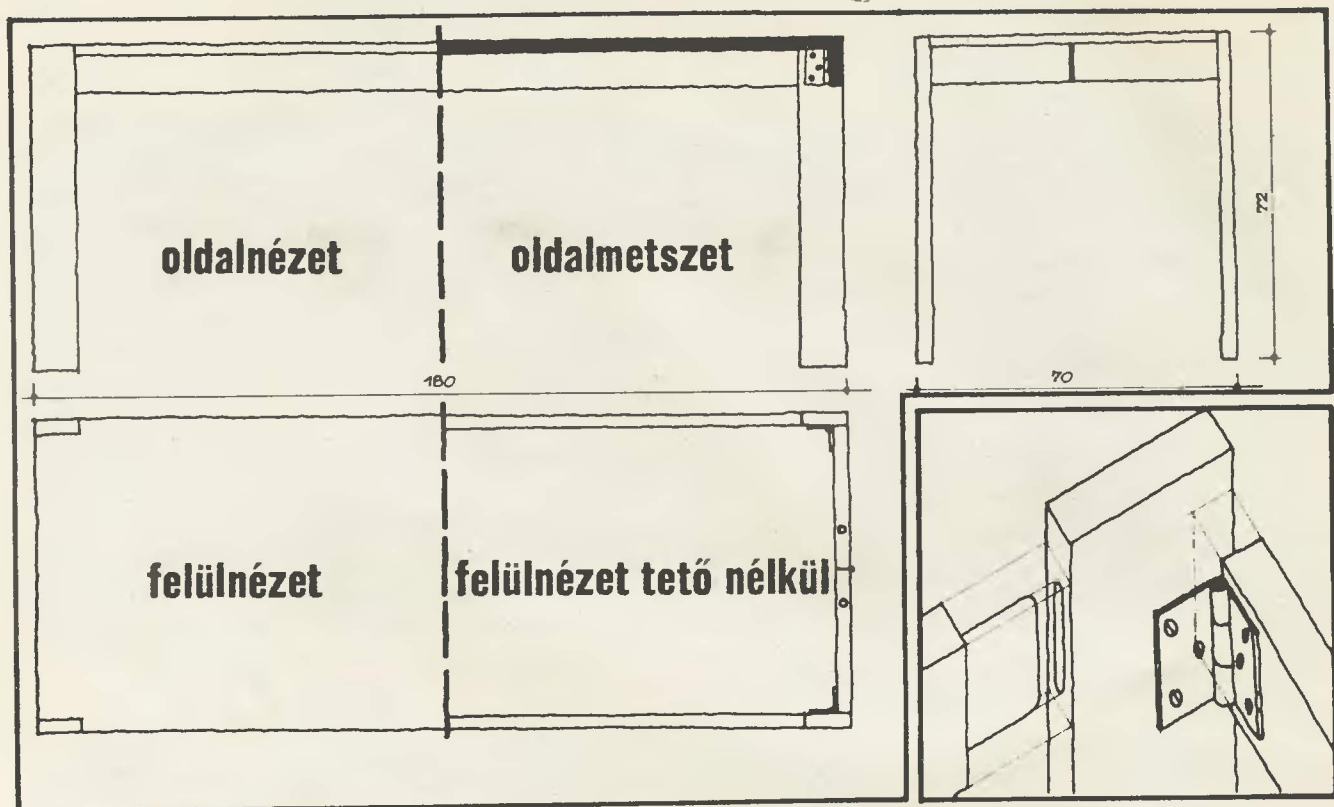
A szabásmintát azonos szerkesztési elvek szerint gyerekek számára is elkészíthetjük. Különösen jó iskolaköpeny fazon, előnye, hogy a szabás jellegénél fogva a gyerek növekedését 2–3 évig is követheti.

Szabályozható bőségű rövid tunika kismamák számára, itt a szögletes nyakkivágás pontt középre kerül, s így tetszés szerint elől vagy hátul köthetjük meg az oldalakat összefogó szalagokat. A ruhát a varrásvonalak szegőzött kiemelése díszíti.

Fodorral és rátéttel díszített nyári kötények könnyű karton anyagból.

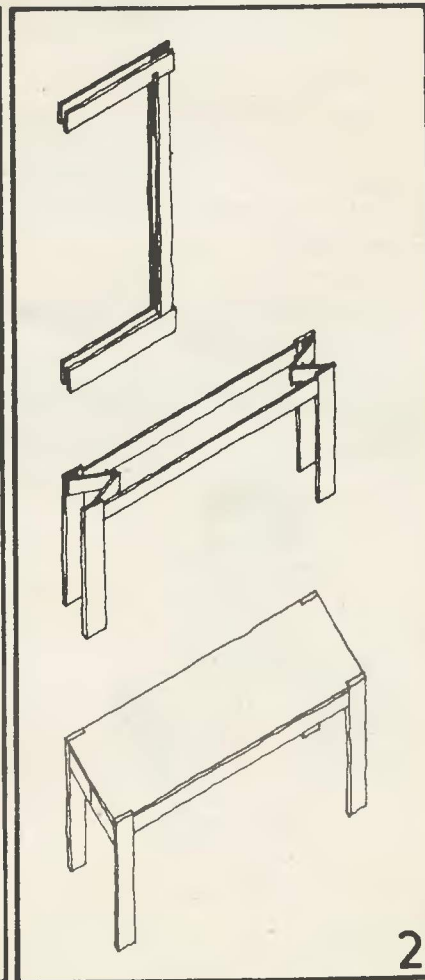
Koppány Gizella

lábazat és fedéllap szerelése

1

2 26

ÖSSZECSUKHATÓ ASZTAL

A 6—8 személy számára kényelmes férőhelyet biztosító összecsukható asztal kerti bútornak vagy alkalmi étkezőasztalnak egyaránt megfelel. Használaton kívüli tárolása kevés helyet igényel: az összecsukott lábszerkezet a kamrában kampóra akasztva, lapja pedig egy ruhásszekrény mögött észrevétlenül elhelyezhető.

A lábszerkezet 8 cm széles, 1 col vastagságú gyalult fenyődeszkából készül, lapja lehet panel vagy rétegelt lemez. Kiegészítő anyagok: 4 db 60 mm-es lapupánt és 16 cm zongorapánt.

Először az asztal hosszú oldalához illeszkedő lábszerkezeteket készítjük el, vésett csapolással. A lábak az asztallap vastagságával nyúlnak túl a vízszintes összekötőn. A rövid oldal összekötője két darabból készül, ez teszi lehetővé a keret összehajtását. A darabokat zongorapánt fogja össze, a rövid oldal vízszintes összekötőinek magasságában kapupántokkal kapcsolódnak a lábakhoz.

Az asztallap sarkaiból kivágjuk a lábcsonkok csatlakozási helyét, így a felállított asztal lapja maga merevíti meg a lábszerkezetet. A lapba a rövid oldalaknál két-két köldökcsap helyét is fúrjuk be, az ebbe illő köldökcsapokat pedig a rövid oldal vízszintes összekötőibe enyvezzük, s így fokozzuk a lábszerkezet stabilitását.

A kész bútor felületkezeléséhez színes vagy természetes színű fapácot használjunk, de bemázolhatjuk Wallkyd-zománCFesték keverékkel is, amely kissé selymes felületi fényt ad.

Csengery Zsolt

VENDÉGVÁRÓ ASZTAL

A mobilis bútor zsúrkocsinak és bárszekrénynek használható, belső térkihasználása igen gazdaságos, az ábrán látható elrendezésben italosüvegek és a vendéglátás néhány más kelléke kényelmesen tárolható benne. Teteje a dohányszóasztalt kiegészítő rakodótér.

A bútor oldalfala, válaszfala, fedő- és fenéklapja, valamint az ajtók lapjai egyaránt 19 mm vastag bútorlapokból készülnek. A négy ajtólapal egybeépített, 90 fokos szögben kihajtható italtárolót két 10 mm-es rétegelt lemezből készült fiók egészíti ki. A bútort a fenéklap sarkokpontjaira erősített négy 50 mm-es bolygókerék teszi könnyen mozgathatóvá.

A rajzon megadott méretekre szabott panel elemek összeépítése 8 mm átmérőjű köldökcsapokkal történik. Az ajtólapok zongorapánttal csatlakoznak, a fogantyúk 12 mm átmérőjű farúdból készülnek. Az ajtók rögzítését mágneszárak biztosítják.

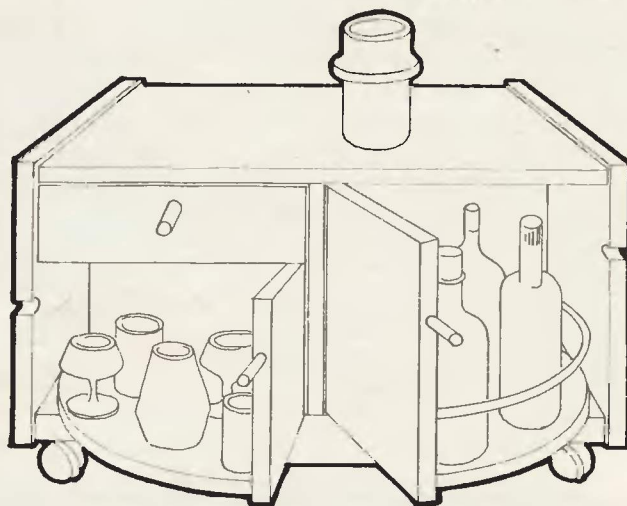
Felületkezelés:

Glettelés és csiszolás után rezisztán lakkal tetszés szerinti színre festhetjük, de színfurnérozással és pácolással is szép.

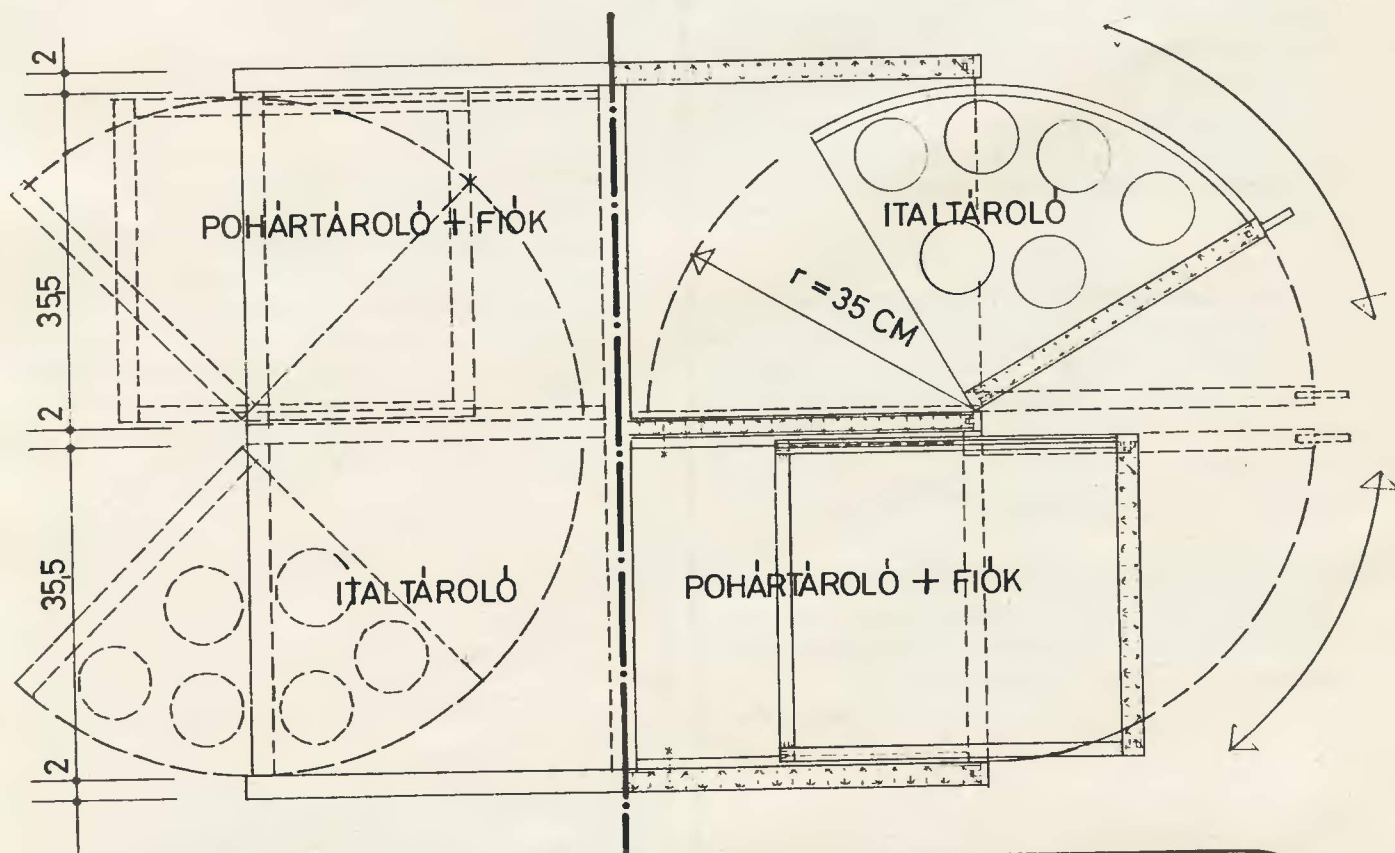
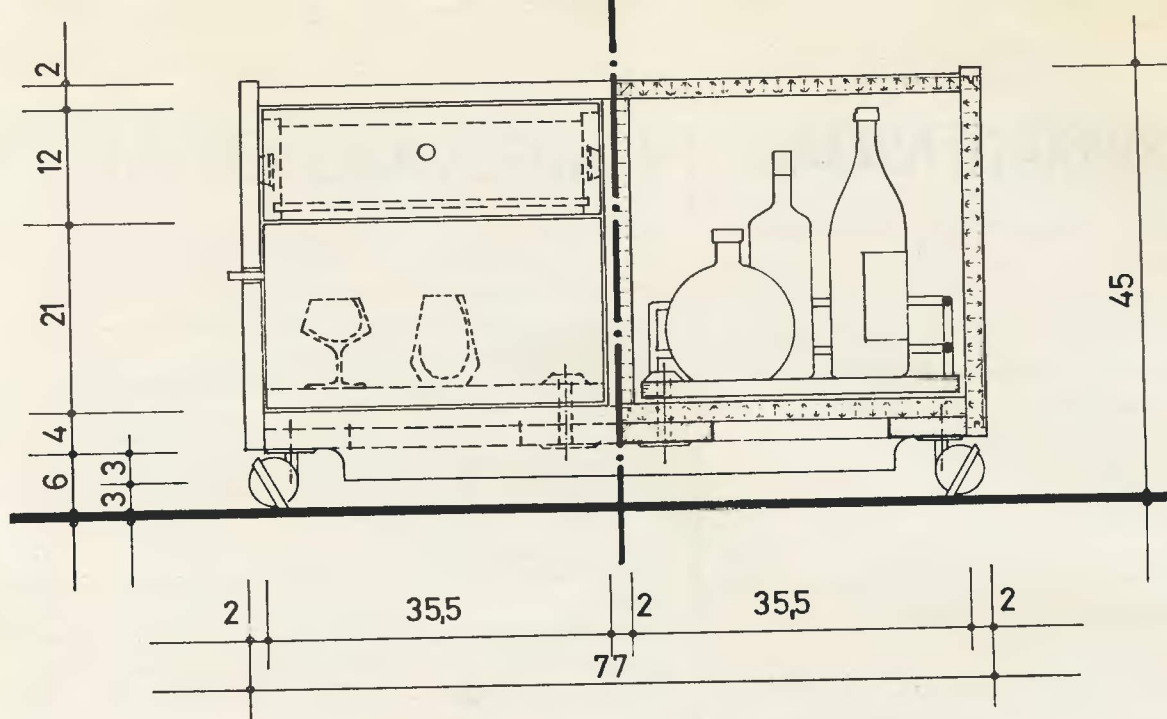
Anyagszükséglet:

2 db 75×75 cm és 6 db 45×75 cm méretű 19 mm-es bútorlap, 75×100 cm, 10-es rétegelt lemez, 2 fm 2×7 cm-es fenyődeszka, 4 db Ø 50 mm alumínium bolygókerék, 1 fm zongorapánt, 4 db mágneszár és 4 db Ø 12 mm esztergált fogantyú.

Plachtovics Vilmos

Abra a túloldalon

A világ legjobb formatervei terméketlen és ki nem elégitő alkotások, ho nem kerülnek felhasználásra.

Arthur Earle

az Ipari Formatervezési Társaságok Nemzetközi Tanácsa 1969-es londoni kongresszusán elhangzott előadásából.

JÁTSZÓ- TANULÓ SAROK ELEMÉKBŐL

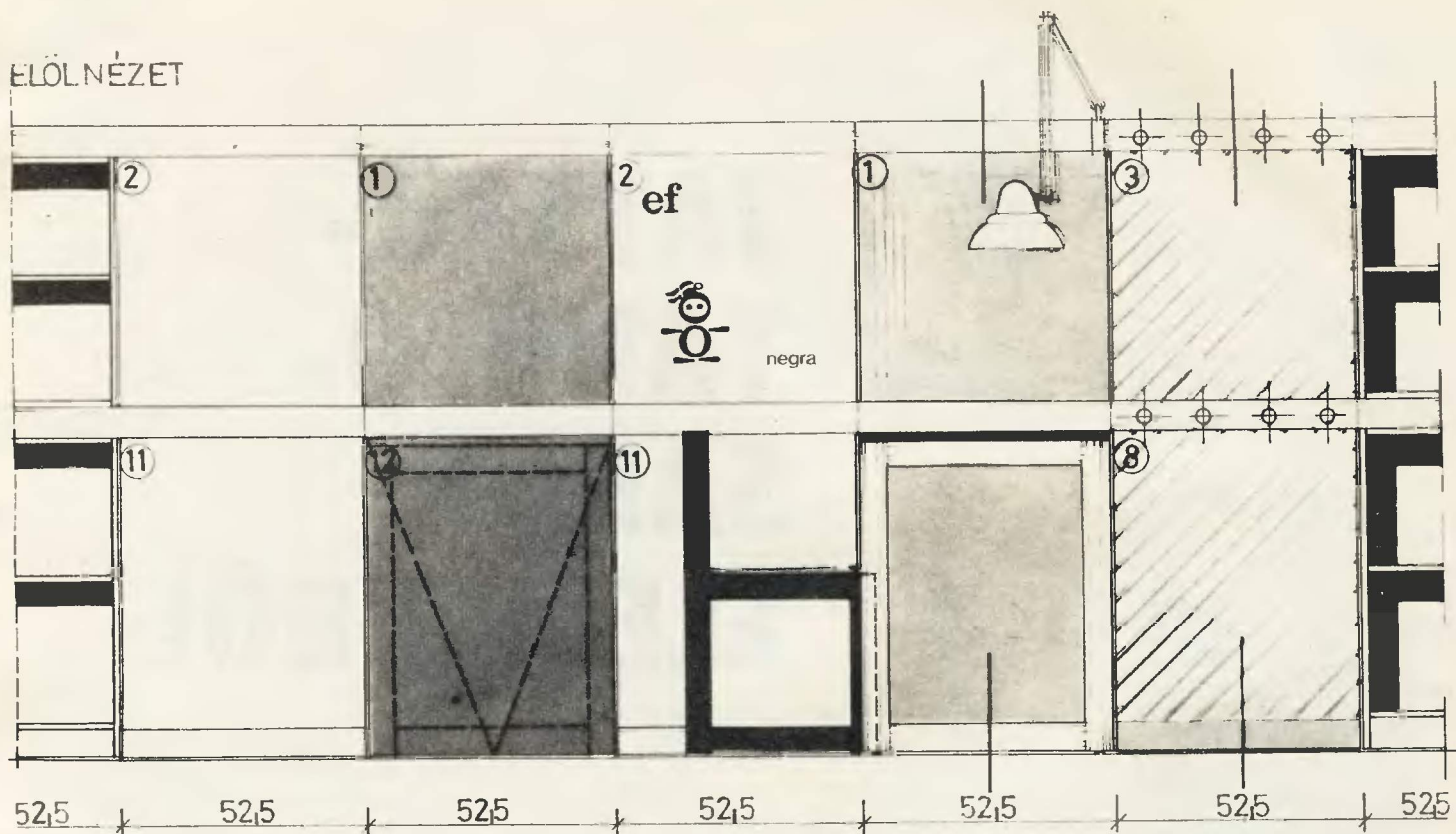
A gyerekeknek akkor is szükségük van saját, elkülönített területre, „önálló birodalomra”, ha a lakás mérete és beosztása nem teszi lehetővé a külön gyerekszoba kialakítását. A terv elemeiből több funkciónak megfelelő, a gyermek testméreteihez alkalmazkodó játszó-tanuló sarkot állíthatunk össze. Az elemek egymással kiválthatók, idővel tetszés szerint cserélhetők, így a rendszer nyomon követi a gyermek tevékenységének, szükségleteinek változásait az óvodás kortól az első iskolás évekig.

Elsősorban kisebb lakásokban vagy lakótelepen élő családok számára javasoljuk, ahol a kis alapterületek miatt fokozott szükség van a rendelkezésre álló tér gazdaságos, célszerű kihasználására. A rendszert a gyereksarok elkülönítésén kívül különmemű gyerekek lakóterének térbeli leválasztására is használhatjuk.

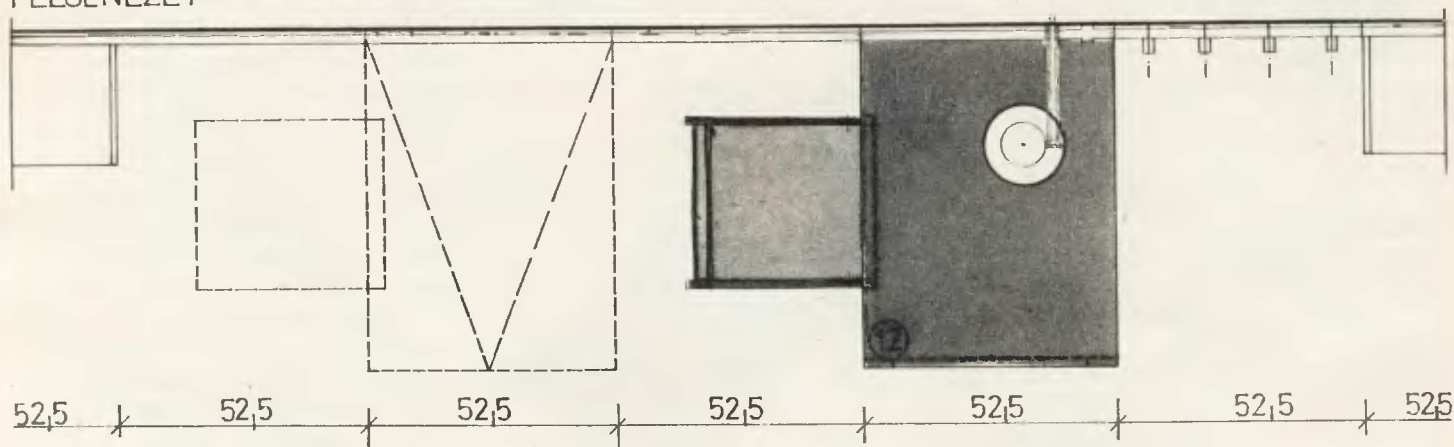
Az elemek kereskedelemben kapható 6–8 mm vastag rétegelt lemezből készülnek, típus vasszerelvények, így: zongorápiánt, mágneszár, polctartó stb. felhasználásával. A felületkezelés tetszés szerint pácolással, illetve dukkózással történhet, a függesztő sínek

kivételével, amelyek „T” profilú kiképzéssel kőrisfából vagy fenyőből készülnek és szintelen nitrólakk szórással kezelhetők.

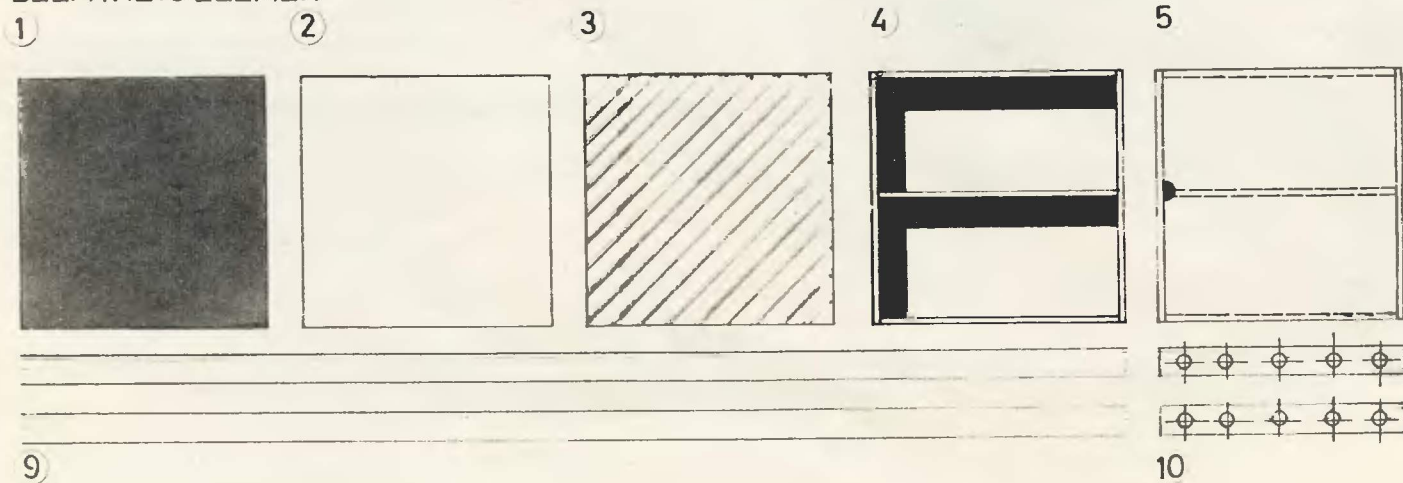
ELÖLNÉZET

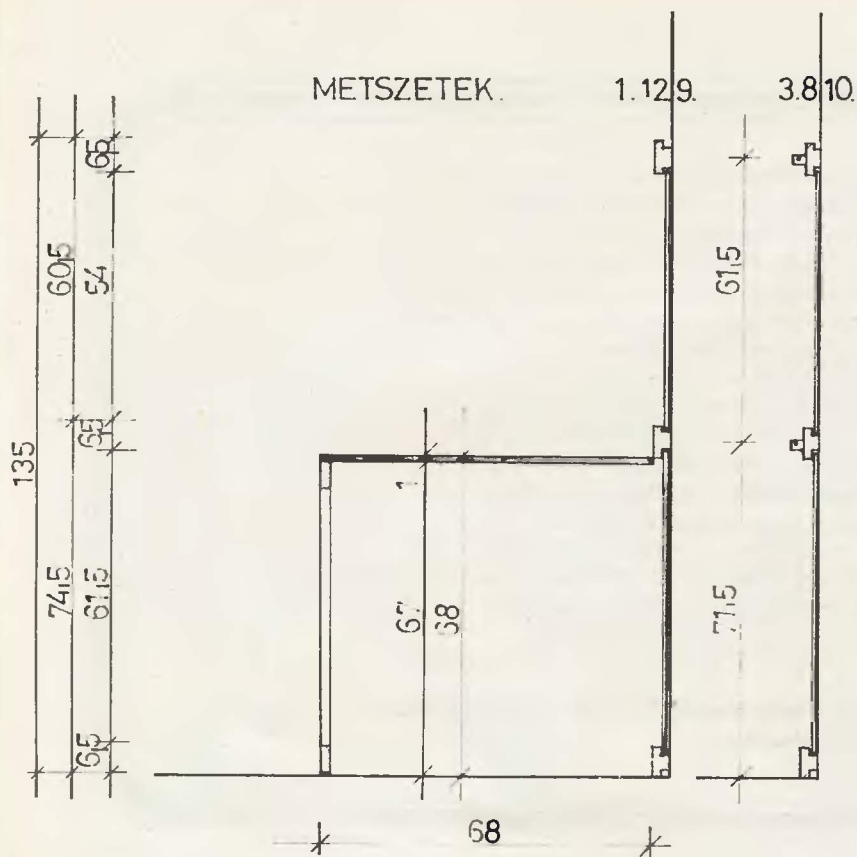
FELÜLNÉZET

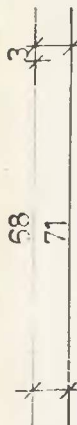
BEÉPÍTHETŐ ELEMÉK

METSZETEK.

JÁTSZÓ- TANULÓ SAROK ELEMÉK- BŐL

A rendszer egyes elemeinek szerkezete:

1. Anyaga $52 \times 55 \times 0,6$ cm-es rétegelt lemez, melyre 2 mm vastag parafa lemezt ragasztunk
2. $52 \times 55 \times 0,6$ cm-es rétegelt lemez, dukkózott felülettel
3. $52 \times 55 \times 0,6$ cm-es rétegelt lemez, csikos nyugágyvázson kárpitozással, tárolási célra zsebes megoldással is kiegészíthető
4. $52 \times 55 \times 6-8$ mm-es rétegelt lemez fix köldökcsapos vagy oldható csavarozott erősítésű polcos megoldással, dukkózott felülettel. A polcok mélysége 25 cm
5. a 4. elemmel azonos szerkezetű, de ajtóval egészítjük ki
6. a 4. elemmel azonos szerkezetű, de $52 \times 62,5 \times 0,6$ cm-es méretű elem
7. az 5. elemmel azonos szerkezetű, de $52 \times 62,5 \times 0,6$ cm-es méretű elem
8. a 3. elemmel azonos szerkezetű, de $52 \times 62,5 \times 0,6$ cm-es méretű elem
9. függesztősin, a beépítésnek megfelelő szálhosszúságban $6,5 \times 3$ cm keresztmetszetű lécből 0,5, illetve 1 cm-es nüttal készül, felületét szintelen nitrolakk szórásal kezeljük.
10. a 9. elemmel azonos megmunkálású, 4-5 esztergált fogasszemmel kiegészített elem
11. a 8. elemmel azonos szerkezetű, a 2. elem színére dukkózott felülettel. Mérete: $52,5 \times 62,5 \times 0,6$ cm
12. lehajtható asztallap 6-8 mm vastag rétegelt lemez-ből, dukkózott felülettel. A lábszerkezet $6,5 \times 2$ cm köris vagy fenyőfából készül, a 9. és 10. elemmel egyező felületkezeléssel. Mérete: $68 \times 52 \times 0,6-0,8$ cm

Eiler Gizella

6

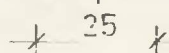
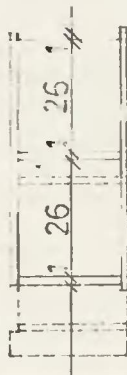
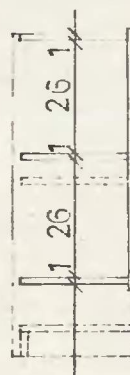
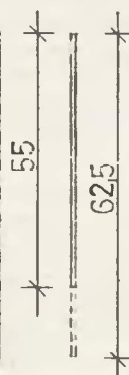
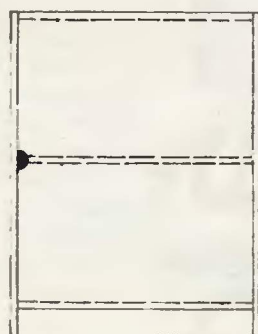
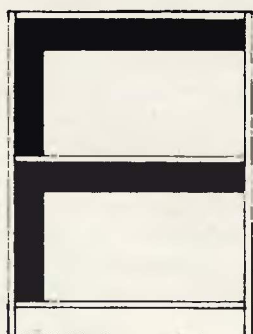
7

8 ⑪

METSZETEK ③ ①

④ ⑥

⑤ ⑦

A gyerekek nem kell újból felfedeznie az emberiség által már megismert tényeket és törvényeket, mert ezek jelen vannak a különböző természetes vagy mesterséges dolgokban, a szellemi és az anyagi kultúra tényeiben. A gyermek tanulásának folyamatában a megismerés egészen különös formát ölt, mégpedig a játékét, amelynek során a gyermek igen gyorsan magáév teszi a civilizációs hagyományok kincsesládáját. A gyermek úgy fejezi ki magát, hogy az egyes játékokkal megfelelően játszik, s közben biztonságot talál társadalmi környezetében.

Az önigazolás általános emberi szükséglet, amely újabb és újabb tevékenységre ösztönzi a gyermeket és a tevékenység során fejleszti tovább szellemi, pszichés és érzékelési képességeit, munkamódszerét, erkölcsi és esztétikai színvonalát, teljesítő-képességét, technikai és humán képzelőerejét. Röviden: a gyermek egész egyéniségét önmagában és az őt körülvevő társadalmi környezetben formálja meg.

O. Kogoj

az Ipari Formatervezési Társaságok Nemzetközi Tanácsa 1975-ös moszkvai kongresszusán elhangzott előadásából.

színek és formák

A három- és hatéves kor közötti gyerekek számára játékos formában teszi lehetővé a síkbeli geometrikus formák és az alapszínek élményszerű elsajátítását, a formák és a színek közötti összefüggések felfedezését.

A rendszer alapegysége a négyzet, ennek különböző osztásait egyenesek, félkörök és negyedkörök hozzák létre.

Valamennyi alapegység négy alapelemből áll, a négy készlet egységeinek formai bonyolultsága fokozódik. Az elsőnél csak egyenesek osztják részekre a négyzetet, a második változatban fél-, illetve negyedkörök szabják fel az alapformát. A harmadik rendszer az előző egy fokkal bonyolultabb variációja, a negyedik változat pedig az előző három bármelyikéhez (de különösen az elsőhöz) kapcsolódik.

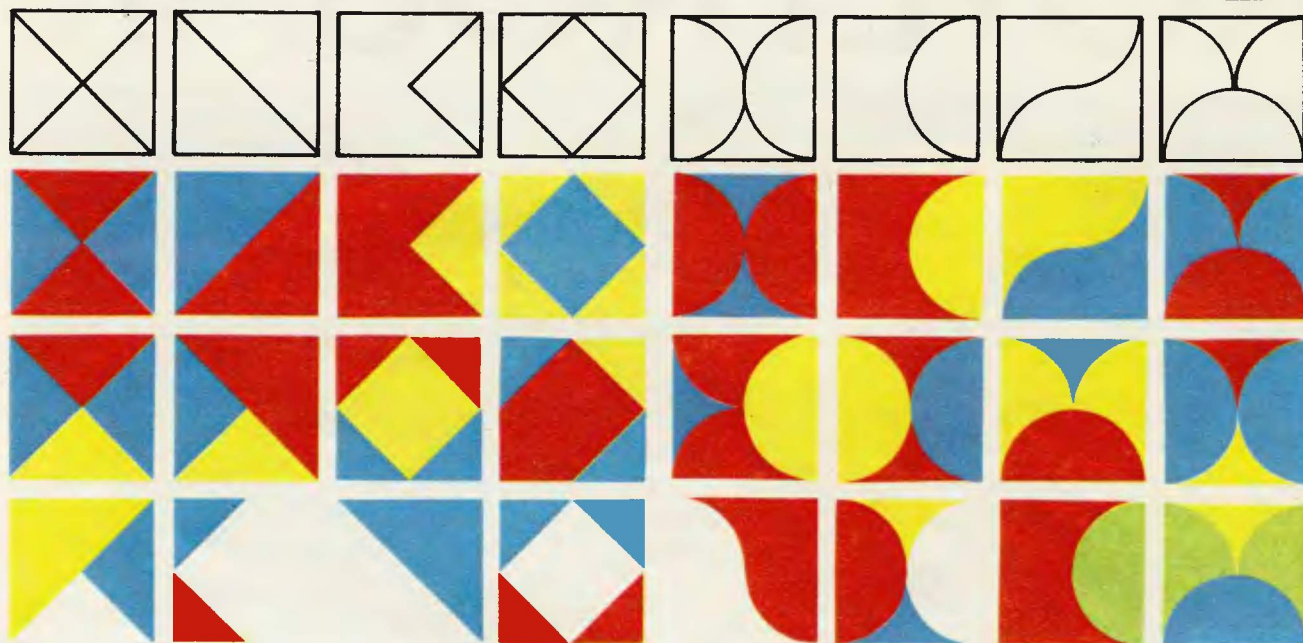
A játék néhány formakapcsolata konkrét tárgyakhoz kötődő asszociációs lehetőségeket is rejt (pl. nap, labda, ház stb.). Az összerakós játék egyéni és csoportos (családi, illetve óvodai) foglalkozásra egyaránt alkalmas. (A játék elkészítése viszonylag munkaigényes, ezért elsősorban óvodákat, bölcsődéket patronáló brigádok, illetve szülői munkaközösségek figyelmébe ajánljuk.)

Anyaga 0,7 vagy 0,5 mm-es rétegelt lemez, egy alapelem mérete 4×4 cm. Az egyes lapocskák hátára 0,3 mm mély, 1,5 cm átmérőjű furatba kerül az epokitragasztóval rögzített körmágnés. (Mágnesek a Tanért boltjaiban szerezhetők be.) A mágnesek tapadását biztosító fém felületet falra vagy egy szekrény oldallapjára szerelhetjük fel, erre a célra egyébként kiválóan megfelel a Vas- és Edényboltokban kapható, egyik oldalán festett fém falvédő-lemez. Mivel anyaga elég vékony, a hajlás kiküszöbölése érdekében foglalkozunk vékony fakeretbe. Festésére bármilyen zománccfesték alkalmas, a rétegelt lemezt a végleges szín felvitele előtt ajánlatos fehér festékkel lealapozni.

Az első készletben a három alapszín szerepel, ezt a fehér színnel is kiegészíthetjük. A többi készletben belép a zöld szín, ami tovább gazdagítja a variációs lehetőségeket. Az ábrán az alapelemek felosztása mellett színvariációs lehetőségeket is bemutatunk, ezt az alapszínek különböző tónusaival tovább bővíthetjük.

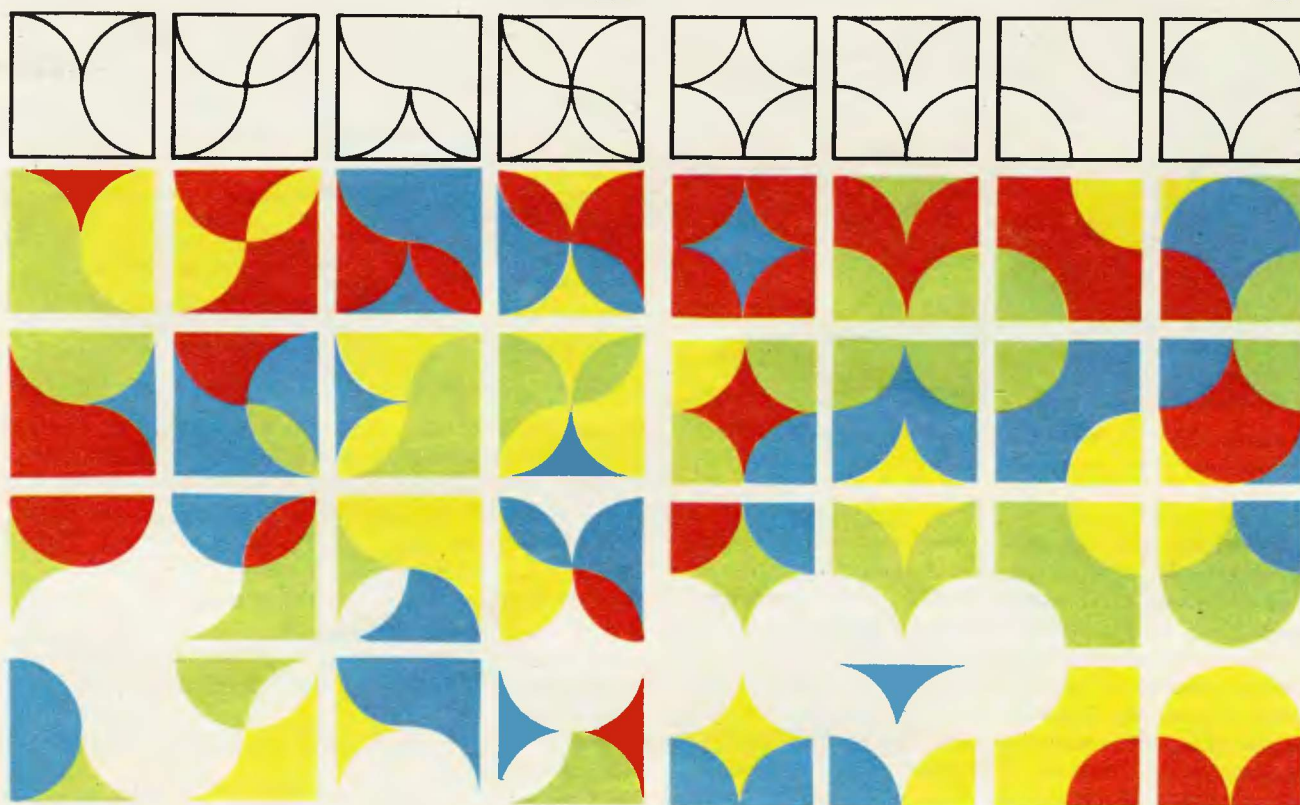
1

2

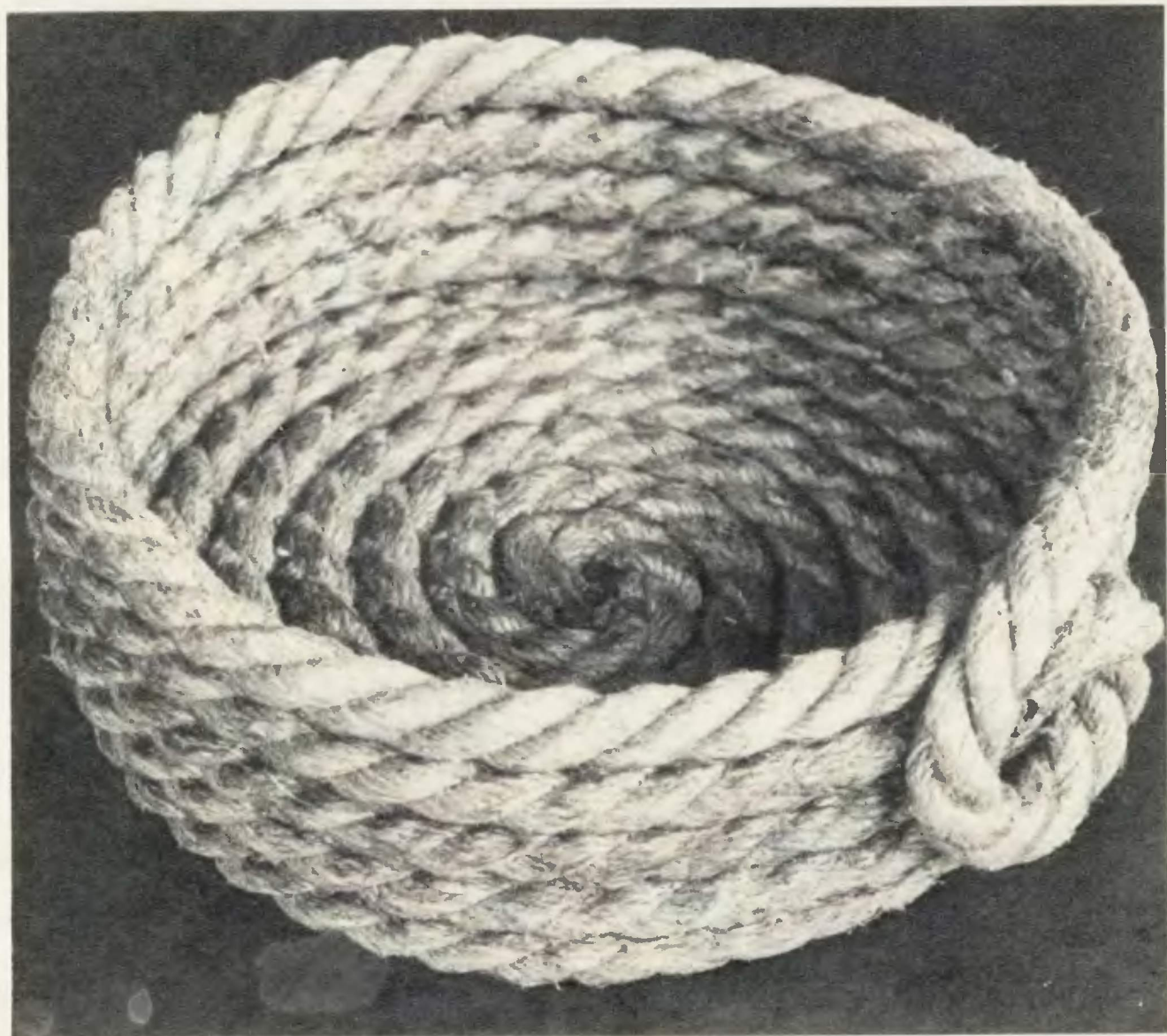

3

4

KÖTÉLKOSÁR

Anyagszükséglet: 7 m hosszú, kb. 1,5 cm átmérőjű kenderkötél, valamint kis mennyiségű Planatol vagy Palmatex ragasztó.

A kosarat megfelelő formán készíthetjük el, erre a célra pl. egy 5 literes főzőfazék is alkalmas. A fazekat lefordítva magunk elé helyezzük és közepén rögzítjük a kenderkötél egyik végét. Ebből a pontból kiindulva a kötelet csigavonalban szorosan körbe tekerjük, közben a kötélnak azt az oldalát, ahol az előző sorral találkozik folyamatosan ragasztózzuk. Amikor a kosár alja elkészült, várjunk amíg a ragasztó kissé megköt. (Célszerű nehezeket is tenni rá, nehogy a sorok elváljanak.) A kosár falának kialakításához folyamatosan vezetjük tovább a kötelet a fazék külső palástján. A kosarat

tetszés szerinti magasságúra készíthetjük, végül a megmaradt kötéldarabot meghurkoljuk és kívülről a kosár oldalához ragasztjuk. Formának természetesen bármilyen, a háztartásban megtalálható edény megfelel, kisebb-nagyobb, kerek vagy szögletes edényeket egyaránt felhasználhatunk. A kész kosarat még a ragasztó megszáradása előtt emeljük le a formáról, különben végleg ráragad. A ragasztót a forma faláról oldómosószerrel moshatjuk le.

A kész kosarat lakkozhatjuk vagy olajfestékekkel tetszőleges színre festhetjük. Színezése különböző színű fapácokkal is elképzelhető.

Gyümölcs- vagy kenyértartó kosárnak, esetleg virágcsereptartónak is alkalmas.

Nagy Nóra

CSÍK KOCKA PÖTTY

A csikos, kockás, pöttyös – azaz az egyszerű geometrikus mintázatú-anyagok sokrétű felhasználási lehetőségeit mutatjuk be. Ezek az ősi, mindig újra és újra divatos formák különösen alkalmasak arra, hogy öltözködésünket, környezetünket egységessé, s mégis mindig változatossá tegyék. Az egymástól színben, a minta léptékében és formájában eltérő, olcsó pamutanyagok variációival sokféle érdekes hatás érhető el. A módszer előnye, hogy az egyes darabok külön-külön is egységet alkotnak, együttesen alkalmazva pedig egymás ízléses kiegészítőjévé válnak. Az anyagok kiválasztásánál a következőkre ügyeljünk:

- A formák, minták illeszkedjenek egymáshoz (pl. keskenyebb-szélesebb csíkok)
- Használjuk ki a színek ellentétében rejlő hatásokat (pl. sötétkék-világossárga)
- Azonos színcsoportból nyugodt színhatású, nem ríkító egységet alakíthatunk ki (pl. narancssárga, napsárga, citromsárga)
- Kerüljük a tarka összevisszaságot
- Nincsenek tiltott színek, minden megengedett, ha igazán szép (pl. adott esetben kék a zölddel, piros a lilával stb. is kombinálható)
- Ha többféle textilt készítünk (függöny, takaró, szőnyeg, falikép, vagy szoknya, mellény, kötény, ruha stb.) gondoljuk előre végig, hogy milyen lesz az összehatás. A tervezéshez ez is hozzátartozik!

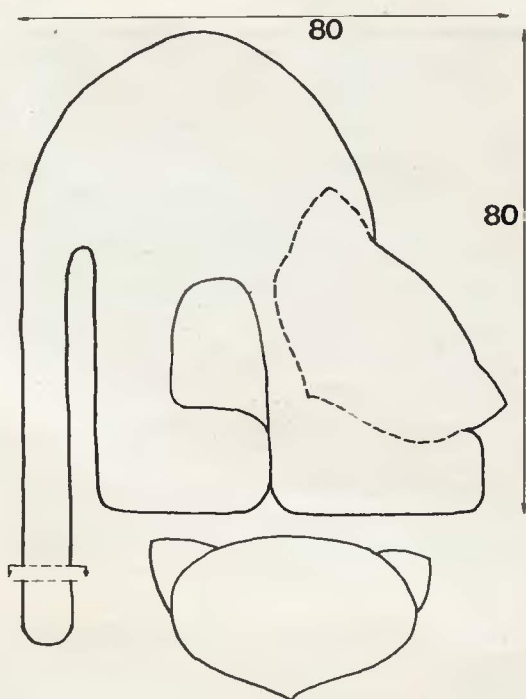
Borítsuk ki tehát bátran a rongyoszsákot, az olcsó maradványokból kis munkával csodákat művelhetünk!

KÖTÉNY

TERÍTÉK

Három darab téglalap alakú konyharuhából (kapható a Lenfónó- és Szövőipari Vállalat József nádor téri szaküzletében) készült kötény elől-hátul védi a ruhát a bepiszkolódástól. Anyaga fehér-piros csikos lenvászon, amelynek szélét a ruha anyagával dolgozzuk el. A kötény eleje és háta egy-egy hosszába fordított konyharuha, amelyeket kétoldalt füleken átbújtatott megkötők fognak össze. A harmadik konyharuhából készült elől a zseb.

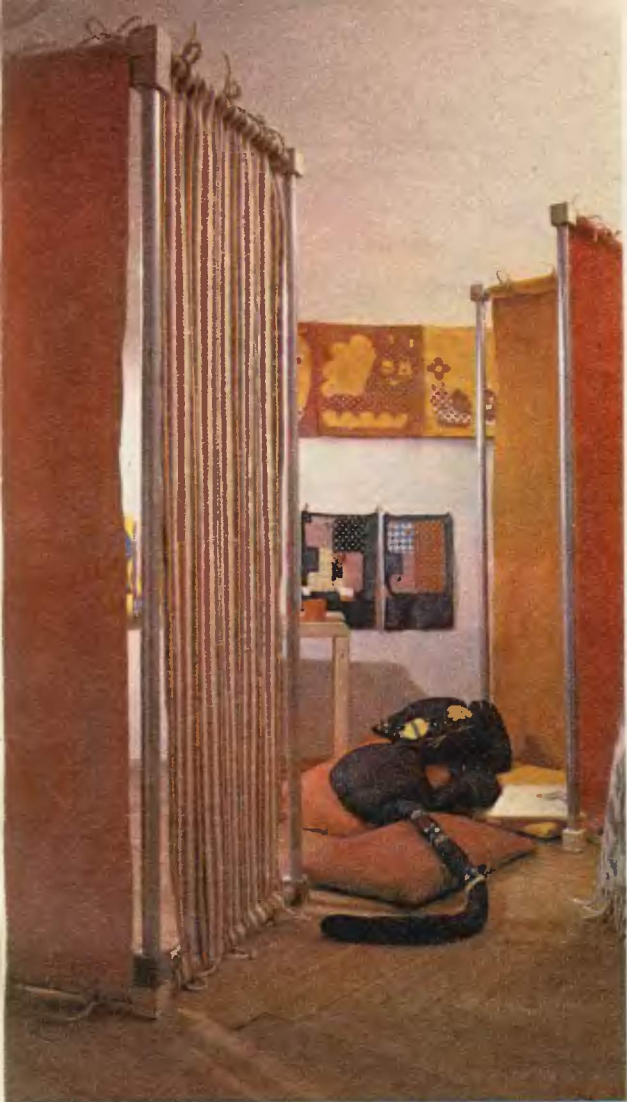
Fontos, hogy a terítés ízléses, étvágygerjesztő legyen. A vágódesszkának árult falapot sötétpirosra pácolhatjuk. A pohár-alátétek (itt szív, virág és alma változatban) narancssárga kockás vászovászonból készültek, így könnyen tisztántarthatók. Ha kisgyerek van a családban, ebből az anyagból előkét is készíthetünk a kicsinek.

MACSKAPÁRNA

Az olcsó, fekete alapon fehér pöttyös flanelből készült macskaformájú gyerekjáték: párna. Szeme sárga karton, mintás maradék anyagból csíkozzuk be a farkát. Bajuszát sárga fonalból készíthetjük. Vattával vagy rongyokkal tömjük ki.

A

B

C

A

CERUZATARTÓ

A kutyák az egyszerű mintázatú (kockás és pöttyös) anyagok kombinációs lehetőségeit példázzák. Két zsebet varrunk az aljára, itt kitűnő helye van a különben gyakran szanaszét heverő filctollaknak és ceruzáknak. Ha nehezebb tárgyak tárolására kívánjuk használni, karton helyett erősebb vásznat vegyünk. A kutyák figuráját kiadó formákat cikcakk varrással rögzítjük az alapanyaghoz. A cérna színe is lehet díszítő elem.

B

KOCSITAKARÓ

Lelkes nagymamák mindig szívesen kötnek az unokának. Csakhogy fonaluk valami megmagyarázhatatlan törvény szerint (sajnos a kötőkönyvek is ezt írják) a kislányoknak szánt ruhák készítésekor mindig békék, ha pedig kislányok számára kötnek, mindig bébirózsaszín. Egyik sem szép, a gyerek nem is nagyon érzékeli a pasztell színeket. S különben is, miért kell a legkisebbeknek annyira hasonlítaniuk egymáshoz?

Ezt a takarót lustakötéssel, nyolcas fa kötőtűvel narancs-sárga, citromsárga és fehér „Mackó” fonalból köthetjük meg. Ugyanígy színösszeállítású csikos megoldással öltözték együttes (kocsikabát, sapka, kiscipő és hálósák) is készülhet, ezekhez vékonyabb „Apolló” fonalat javaslunk.

C

ELEFÁNTCSALÁD

Jó, ha már az újszülöttet is izlését formáló, színes környezet fogadja. Főleg a neki szánt sarkot izléstelen és célszerűtlen „mütyürökkel” telezsúfolni. Egy-két megnyugtató, vagy éppen figyelemfelkeltő felület sokkal otthonosabbá teheti a gyerek első birodalmát. Az elefántcsaládot a kiságy mögötti falvédőnek javasoljuk. Zöld ponyva alapon kékfestő kartonból, valamint fehér és sárga pamut lepedő anyagból készült. Megvalósításakor legfeljebb a kicsinyítés okozhat nehézségeket: a legnagyobb elefánt 40×40 cm-es négyzetben fér el, a kisebbek mérete 30×30 és 20×20 cm. A fülek és ormányok ennek megfelelő arányban változnak.

Bárd Zsuzsa
Hartai Zsuzsa

GYEREKSAROK

A gyerekek olyan környezetben érzik a legjobban magukat, ahol saját méreteiknek megfelelő arányúak a berendezési tárgyak és a színvilág is olyan, amelyet ők különösen szeretnek. Azok a szülők, akik nem tudnak külön szobát biztosítani a gyerekeknek, saját szobájukból térelválasztó elemek segítségével egy sarkot rendezhetnek be. Nagyon fontos, hogy bármilyen kicsi is, de saját birodalmuk legyen. Túl értékes berendezésre nincs szükség.

Bútor is, játék is a sokféle, vidám színű textilpárna. Az esetleg a gyerekekkel közösen barkácsolt tárgyak sokáig jó szolgálatot tesznek a gyereksarokban. Ha rászánjuk magunkat a munkára, a következő szempontokat tartsuk szem előtt:

— fontos, hogy a kis térben a magasságok egységesek legyenek (a felesleges ugrások zavarossá teszik az összképet).

— színben is törekedjünk az egységre (néhány alapszínnel megadjuk a sarok hangulatát, ezt a tárgyak tovább gazdagítják),

— kevés anyagot használjunk és csak olyat, ami nem tehet kárt a gyerek testi épségében,

— nagyon barátságos, ha a függöny, terítő, szőnyeg, a szekrény bevonata stb. azonos, vagy összeillő mintájú.

A térelválasztó Bartha Zsuzsa ölvös terve.

JÁTÉKOS KÖRNYEZET

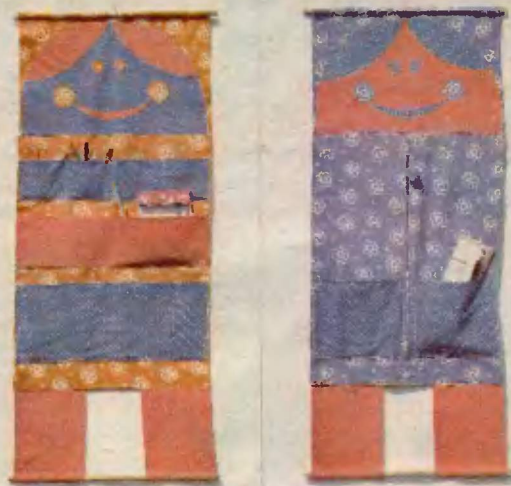
A

B

C D

E F

Varni tudó szülőknek adunk ötleteket néhány textil gyermekjátékkal. Bőrmelyik elkészítésével örömet szerezhetnek, de ennél talán még fontosabb, hogy a gyerekek – egyszerűen kivitelezhető tárgyakról lévén szó – maguk is részt vehetnek az elkészítésben. Így a gyereket szinte észrevétlenül nevelhetjük a színek és formák iránti érzékre, a jó ízlésre. Ugyanakkor még az ajándék felett érzett örömnél is jobb érzés, ha a gyerek büszke lehet saját kezemunkájára.

Varrógéppel vagy kézzel, maradék anyagokból készülnek az egyes játékok, mindegyik funkcionális: kisebb tárgyak, szennyes ruha vagy apró, mindig szerteszét heverő játékszerek tárolására szolgálnak.

A

SZEKRENY-BABA

Anyaga és mérete a kartonbabáéval azonos. Teste zsák, amely közepén 55 cm-es cipzárral csukódik. A test belsejébe, a cipzár vanalában egy füllel erősítünk vállfát, így a baba hasába gyerekruhákat is beakaszthatunk. Kívül két 20×22 cm-es zseb díszíti, ez további tárolási lehetőséget jelent. A merevítőleceket alul-felül rögzítve stabilabbá tehetjük a mozgó ruhásszekrényt.

A baba fejének applikációit sűrű cikcakk öltéssel varrjuk az alapra.

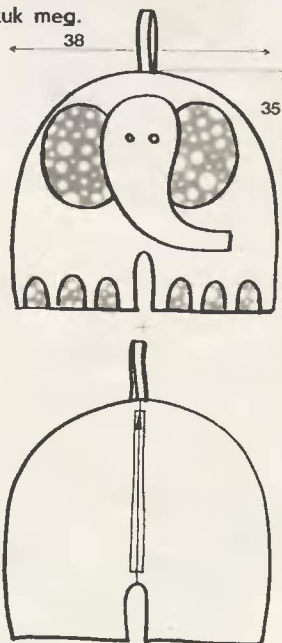
CD

ZSEBES BABÁK FILCBŐL

A baba teste 50 cm széles, 65 cm magas téglalap, feje 28 cm sugarú félkör. A kar 29 cm, a láb 34 cm hosszú mindkettő 20 cm széles. A zsebek 13 és 27 cm magasak, szélességüket a baba testénél valamivel nagyobbra hagyjuk és behúzással adjuk meg a bőséget. A hátoldal elkészítéséhez maradék vásznat is felhasználhatunk, így olcsóbb. Ugyanez a forma farmeranyagból vagy színes nyugágyvászomból is szép.

ZSEBES BABÁK KARTONBÓL

A test szélessége 50 cm, hossza a fejrészrel együtt 97 cm, ebből a fej 33 cm magas lesz. A babó lába 18 cm széles és 23 cm hosszú, bármilyen kartonból készíthetjük, csak egymáshoz illő vidám színeket és mintákat válasszunk. A fej és a törzs összevarrásánál készítsünk bújtatót, ide kerül a két keskeny merevítő lécdarab. A baba testére fent keskenyebb (11 cm), majd lefelé szélesedő zsebeket (13 és 21 cm) varrunk. A test teljes szélességét átérő zsebeket tűzéssel két-három helyen tetszés szerint osszuk meg.

B

KESZTYUBABOK

A színes kesztyűbábok szabása még az egyujjas kesztyűénél is egyszerűbb. Két darab 15 cm széles, 26 cm magas, egyik végén lekerekített filclapból készülnek. A báb egyik oldalát tetszés szerinti jellemekre utaló rátétekkel díszítjük. A felhasznált anyag színét az határozza meg, hogy milyen figurát (lányt, legényt, kövér asszonyt, öregembert stb.) készítünk. A rátéteket felvarrás előtt ragasszuk a helyükre, így nem csúsznak el. (Készülhet csak ragasztással is, de varrva tartósabb.) Néhány óra alatt egész színtársulatot készíthetünk.

EF

ELEFÁNT ÉS MACKÓ

Az elefánt szabásmintájának befoglaló mérete 38×35 cm. Teste farmeranyagból készült, fejét ugyanennek az anyagnak a fonókjából szabjuk. A fülek, szemek és körömök elkészítéséhez kockás, pettyes vagy csíkos maradék kartont használunk. Az elefánt hátlapjába 25 cm-es cipzár kerül, így belseje zoknik, fehérnemű tárolására lesz alkalmas. A 20 cm-es fül segítségével falra vagy fogasra akaszthatjuk.

A hasonló rendeltetésű mackó feje 30 cm-es átmérőjű kör, anyaga filc.

Különböző jelentésű figurák segítségével könnyebb a gyerekeket rendre szoktatni, és az állatok „vigyáznak” a holmijukra, amíg alszanak vagy az óvodában vannak.

VÍZILÓ

Ha a víziló száján kinyitjuk a cipzárt, kiderül, hogy hatalmas tátott szája tulajdonképpen óriási zseb. Kisebb játékokat, fehérneműt kebelez be és természetesen mindig vissza is adja. Szabásmintáját egy 53×48 cm-es téglalapon rajzolhatjuk meg. Szintén színes filcből készül, a filcek aló tegyük egy-egy réteg, az alapmintánál körben 1 cm-rel kisebb kartonpapírt merevítésnek. A széleit kívül varrjuk össze.

STEPPED! ANYAGBÓL

Sokoldalúan felhasználható, meleg és jó tartású anyagot készíthetünk egy-egy réteg színes karton vagy vászon és a közé helyezett vékony szivacs összedolgozásával. (A szivacs nagyobb lakástextil boltokban kapható. métere 20 Ft.)

1.

2.

3.

A rétegek összeillesztése, középen a szivacs

A két külső réteget egyenként félceljük a szivacshoz, különben nem kapunk egyenletesen sima felületet. Félcelés után az anyagokat varrógéppel dolgozzuk össze. Az így készült anyagból mellényt, kabátot vagy ágytakarót varrhatunk.

1 KAPUCNIS KABÁT

Anyagszükséglet: 140 cm széles anyagból 180 cm, 70 cm széles anyagból 360 cm, valamint 180 cm szivacs.

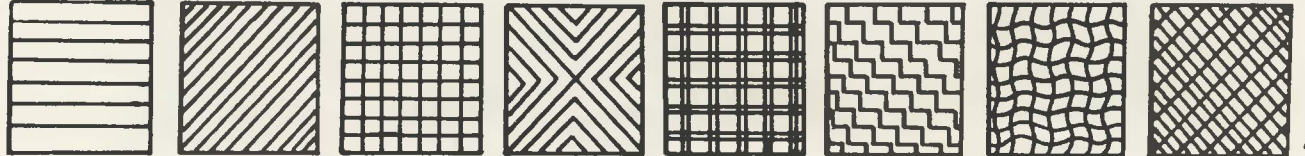
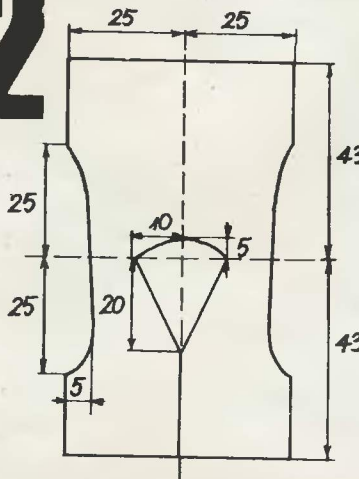
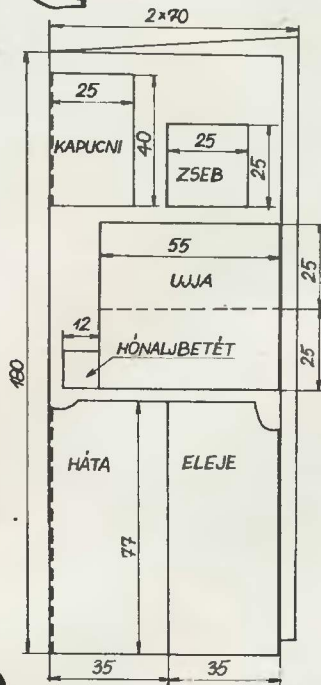
2 STEPELT MELLÉNY

Anyagszükséglet: 70 cm széles anyagból 2 m karton és 1 m szivacs.

3 SOKSZÍNŰ ÁGYTAKARÓ

Az egyszemélyes heverők átlagos mérete 90×190 cm, amelyhez minden oldalon 20 cm-t hozzáadva kapjuk meg a takaró legkisebb méretét. Többféle színes kartont (virágos, csíkos, kockás stb.) vegyünk, de maradékok felhasználásával is készíthet. Az anyagokat 15×15 cm-es kockákra vágjuk, majd tetszés szerint elrendezve összevarrjuk. A tűzést a már ismert módon végezzük, az alsó anyagréteg egyszínű is lehet.

Tűzhetünk csíkokat, kockákat vagy bármilyen más tetszés szerinti mintát

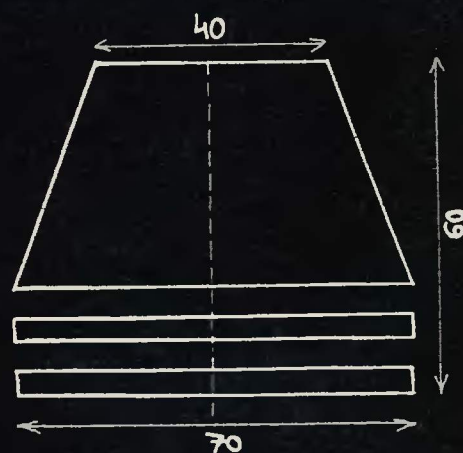

OTTHONRA

Az egyszerű háziruhák anyaga pöttyös vagy csikos karton, kockás zefír és vékony farmeranyag lehet. Elkészítésükhöz nagyon kevés varrási gyakorlat is elegendő. Mindegyik kényelmes, praktikus viselet, és nemcsak saját magunknak, hanem ajándékba is készíthetjük.

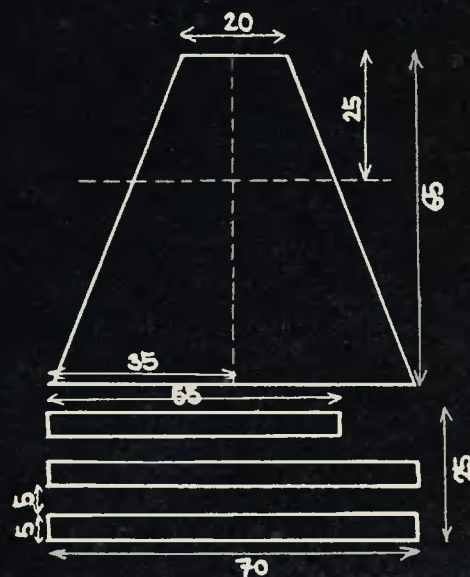
A szabásminták felnagyításához 5×5 cm-es négyzethálós beosztást készítsünk egy ív csomagolópapírra, ezen könnyen megrajzolhatjuk az egyes ruhák szabásmintáját.

TEAKÖTÉNY

Anyagszükséglet: 70 cm széles anyagból 70 cm

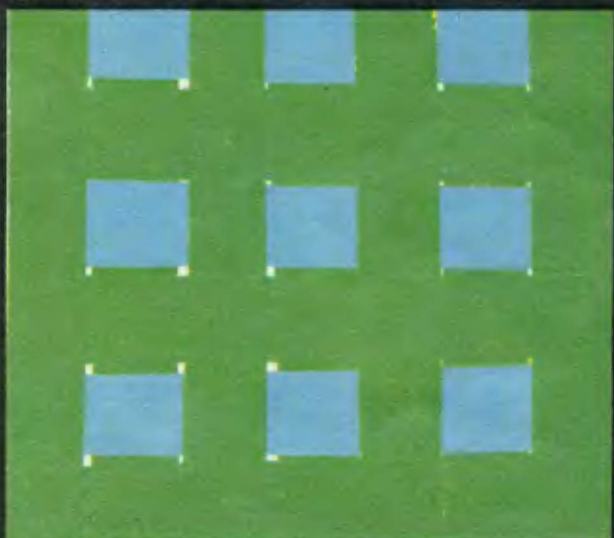
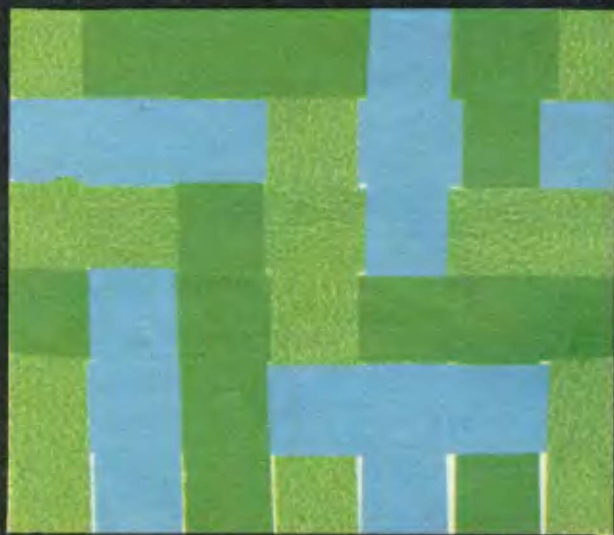
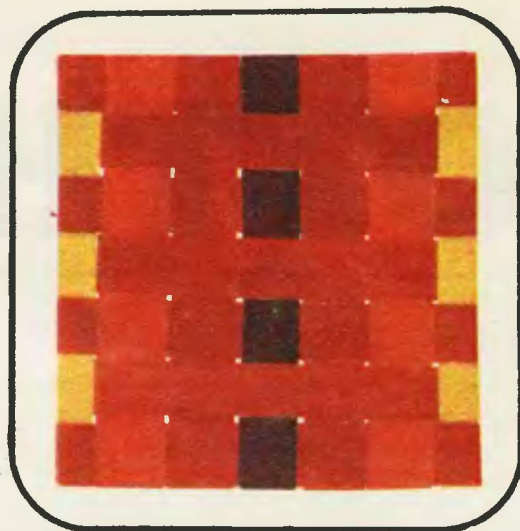
SUSZTERKÖTÉNY

Anyagszükséglet: 70 cm széles anyagból 110 cm

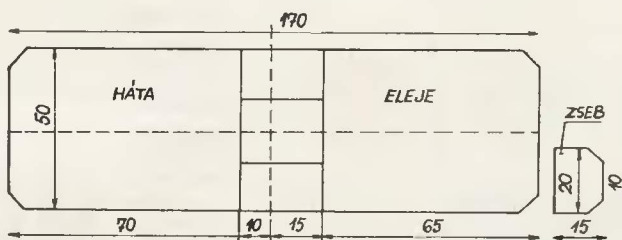
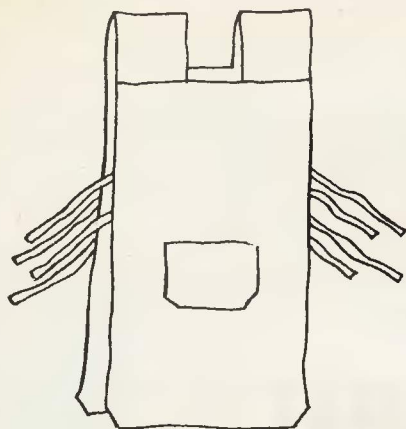
Díspárnák filcfonással

A lakástextilboltokban kapható színes filcből 2, 4 vagy 5 cm széles csíkokat vágunk. Gombostűvel vagy rajzszeggel annyi csíkot tűzünk fel függőleges irányban egy deszkalapra (pl. rajztábla szélére), hogy együttesen kiadják a bevonni kívánt párna szélességét. Minden második csík alatt vízszintesen átbújtatunk egy csíkot, a következő keresztirányú sort pedig az előzővel ellentétesen bújtatjuk. A kész fonott anyagot ajánlatos vászonra dolgozni, hogy a csíkok ne mozdulhassanak el. A párna elkészítéséhez különböző színű filcek kombinációját javasoljuk, de igen szép hatást érhetünk el egy szín több árnyalatának felhasználásával is.

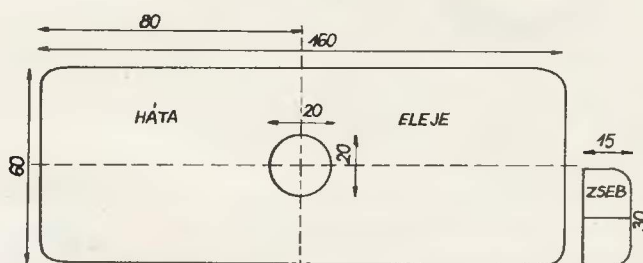
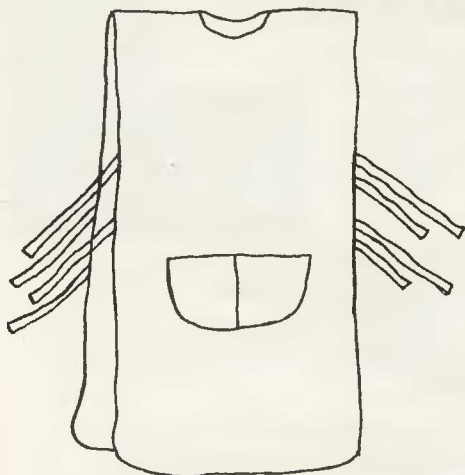
Folytatás a 45. oldalról

BEBÚJÓS KÖTÉNY

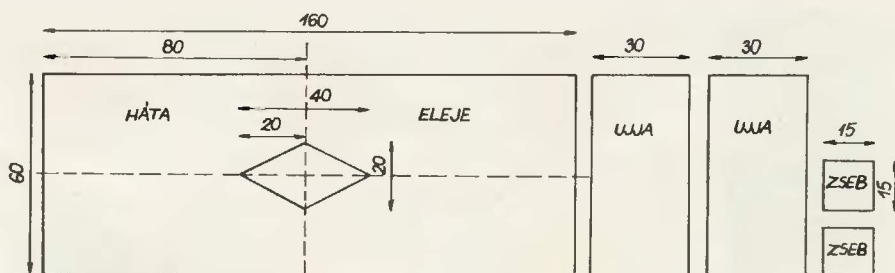
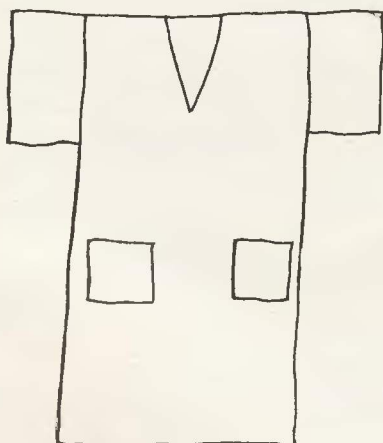
Anyagszükséglet: 70 cm széles anyagból 190 cm, a megkötőhöz készen vesszük a szalagokat

BEBÚJÓS KÖTÉNY

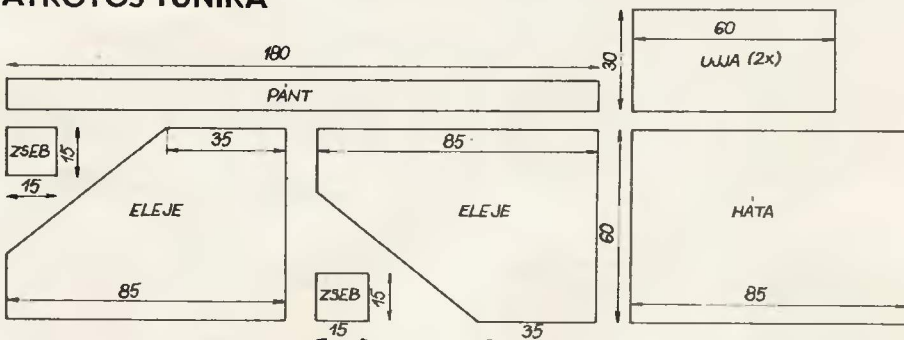
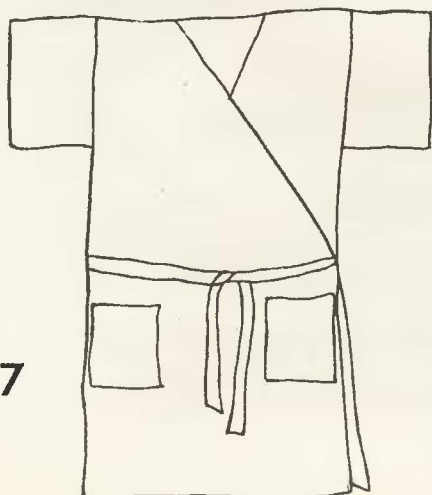
Anyagszükséglet: 70 cm széles anyagból 180 cm

T UJJÚ BLÚZ

Anyagszükséglet: 70 cm széles anyagból 260 cm

ÁTKÖTŐS TUNIKA

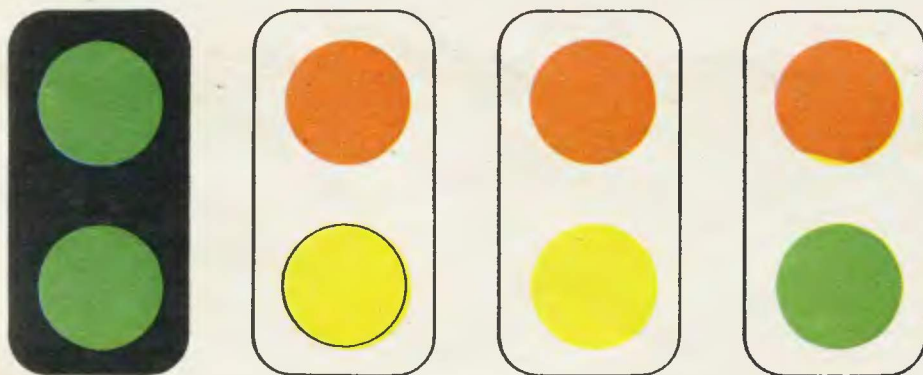
Anyagszükséglet: 70 cm széles anyagból 360 cm.

Vető Márta és Fogel Mária

JÁTSZVA TANULNI-

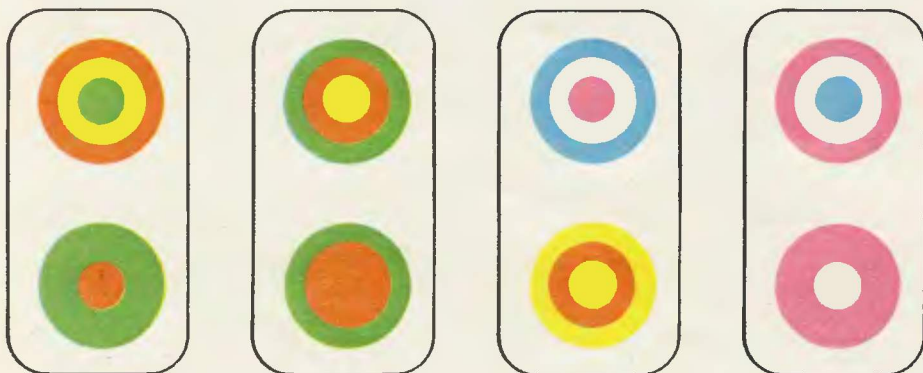
TANULVA

JÁTSZANI

I. variációk

I. alapelemek

GEOMETRIKUS LOGIKAI JÁTÉK I.

A hagyományos dominó szabályai szerint játszható társasjáték lényege, hogy a különböző jelentést hordozó elemek közötti logikai kapcsolatokat felismerése szórakoztató formában fejleszti a gyermek gondolkodását, rendszerező képességét. Segítségével korán kialakul az esztétikai élmények befogadásához minden ember számára fontos szín- és formaarányérzék.

A játék segítségével könnyen megértethetjük a gyerekekkel a környező világ elemeit, összefüggéseit, pl. a kicsi–nagy, élő–élettelen, egyszerű–összetett viszonyát. A kiscsoportos óvodás (3 éves) kortól az első–második osztályos iskolás korig köti le a gyerekek figyelmét.

Elkészítése viszonylag munkaigényes, így elsősorban többgyerekes családok vagy óvodai szülői munkaközösségek figyelmébe ajánljuk.

A lekerekített sarkú elemek $4,5 \times 9$ cm méretűek, 5 mm vastag rétegelt lemezből készülnek.

A szép felületi megmunkálás szorosan összefügg a játék lényegével, ezért az igényes mattcsiszolt és pácolt felületkezelést javasoljuk.

A rajzon látható megkülönböztető grafikai jeleket szép, élénk színű öntapadós tapétából vágjuk ki.

GEOMETRIKUS LOGIKAI JÁTÉK II.

Az egyéni és kollektív játékos tanulás céljára egyaránt alkalmas játék a középcsoportos óvodás és az első osztályos iskolás kor közötti gyerekeknek ad szórakoztató formában ismereteket a síkmértani alapidomokról, oldalviszonyaikról, az egybevágóságról.

A játék 9×9 cm alapterületű négyzet, illetve 9 cm átmérőjű kör alakban összeállítható különböző síkformáknak megfelelő elemekből áll.

A négyzetes vagy kör alakú teljes alapelem feles, negyedes és nyolcados osztásaiból

sok variációban rakható ki újra az alapelem.

Mivel a játék elsősorban a mértani ismeretek játékos elsajátítására készült

(nem mozaikszerű képek összerakása a cél, hanem az egyszerű mértani idomok szabályszerű csoportosítása, illetve egymással való ésszerű kiváltása) a színek és a koncentrikus körök az összerakás logikai fonalának felismerését segítik, illetve vizuális kiindulást adnak az egyes idomok fő jellemzőinek (pl. szögek) felismeréséhez.

A készlet térbeli konstrukciós játékká is fejleszthető.

Anyaga 5 mm vastag rétegelt lemez, amelyből

a rajzon látható idomok formaválasztéka szerint szabjuk ki az egyes alapelemeket, ezek további geometrikus osztásával készülnek a részelemek. Az egyes részeket

zománccfestékkel fedjük, a grafikus jeleket pedig öntapadós tapétából készíthetjük el.

Eiler Gizella

Témavariációk grafikai jelöléssel

1. Egyszerű — összetett

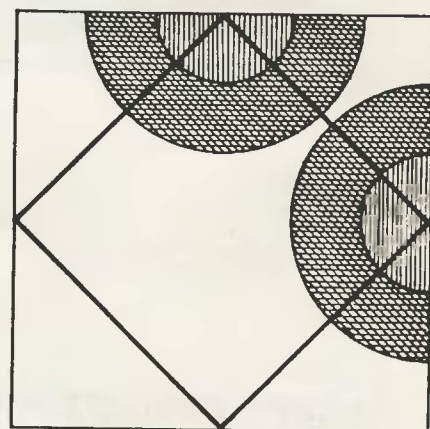
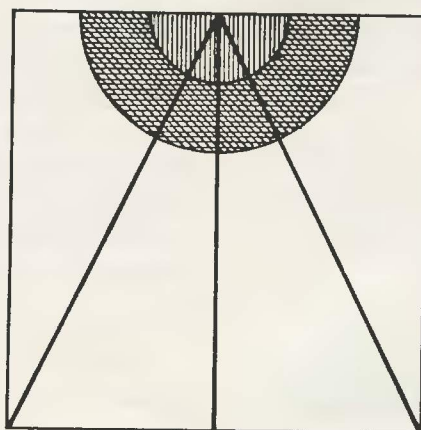
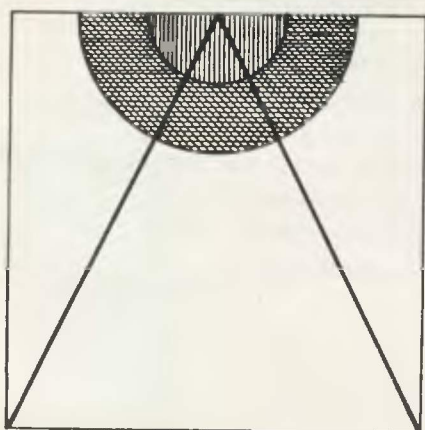
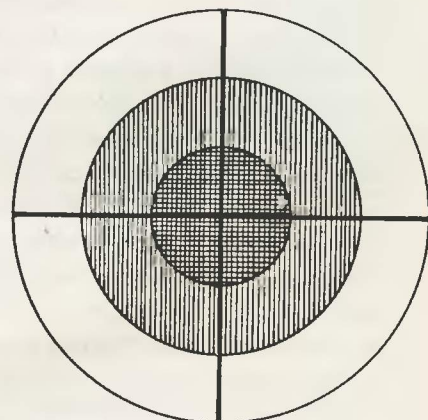
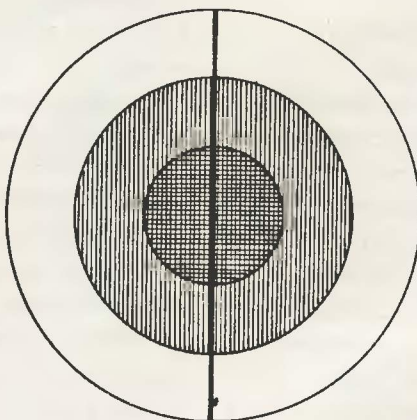
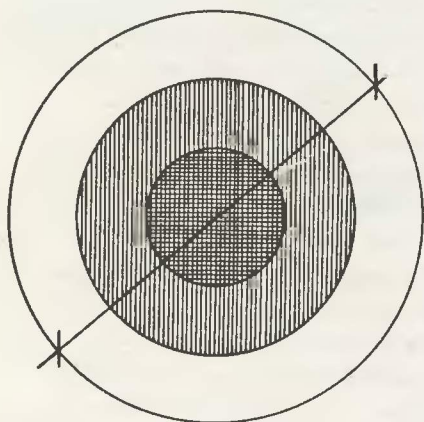
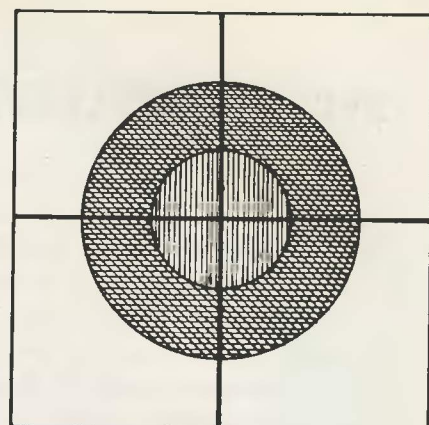
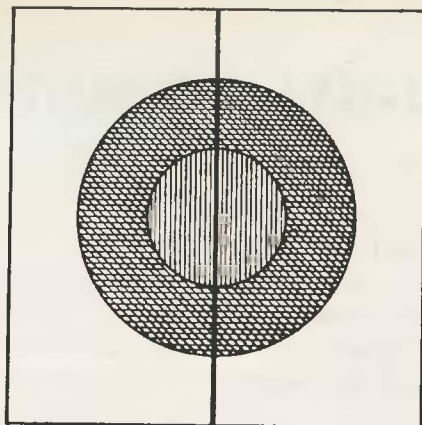
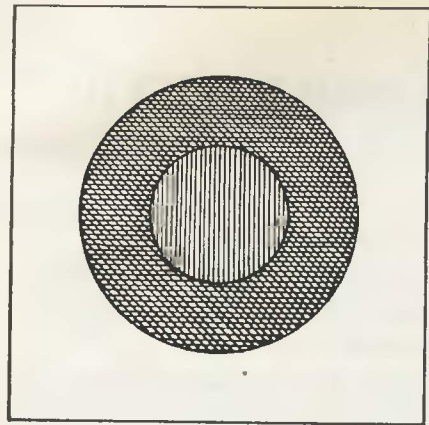
2. Kicsi — nagy

3. Élő — élettelen

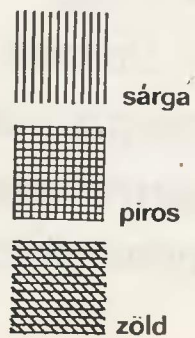
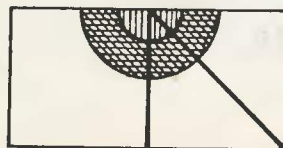
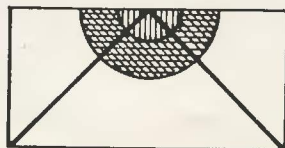
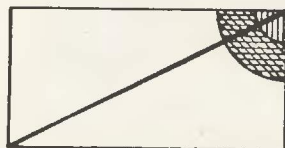
4. Szimmetria — aszimmetria

5. Geometriai elemekből

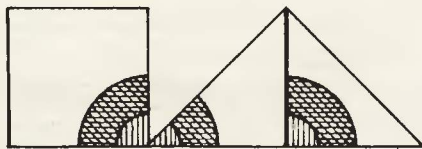
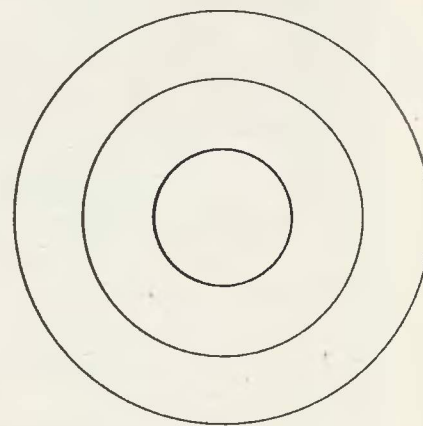
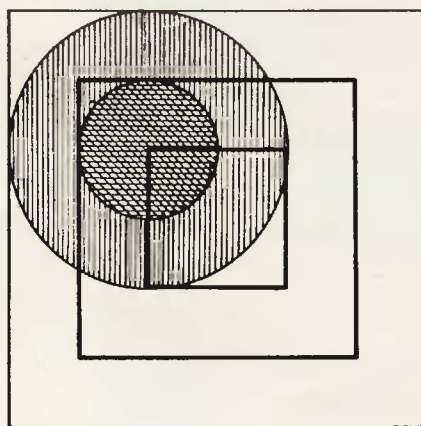
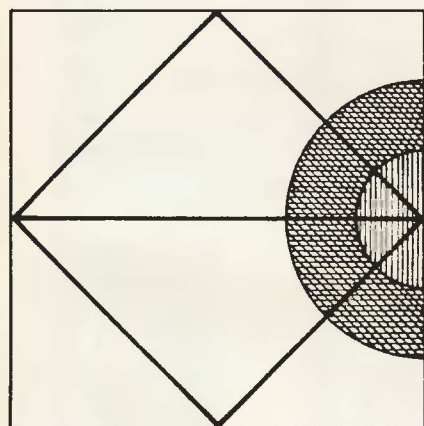
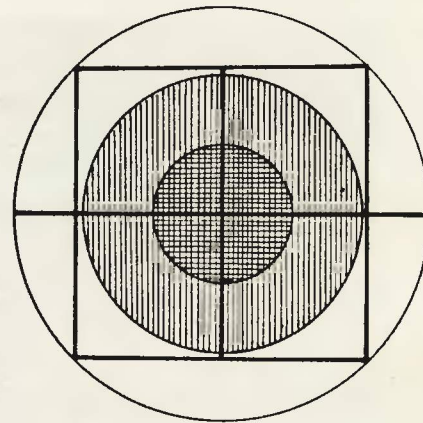
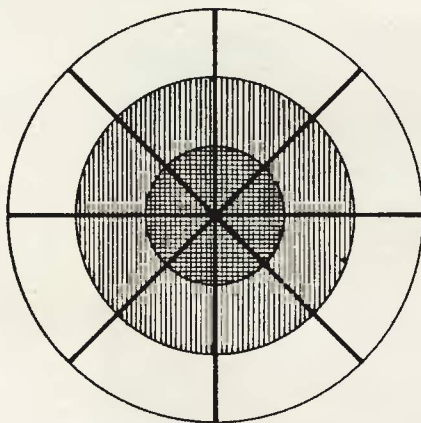
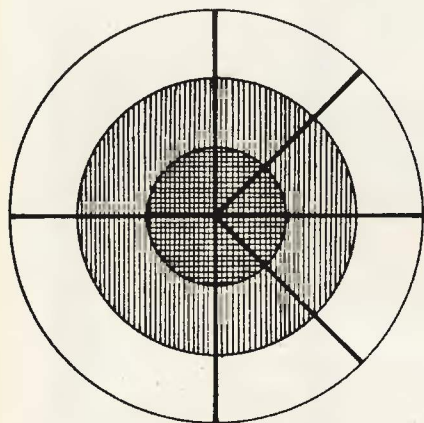
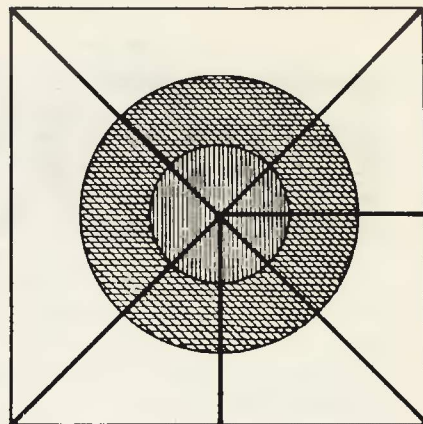
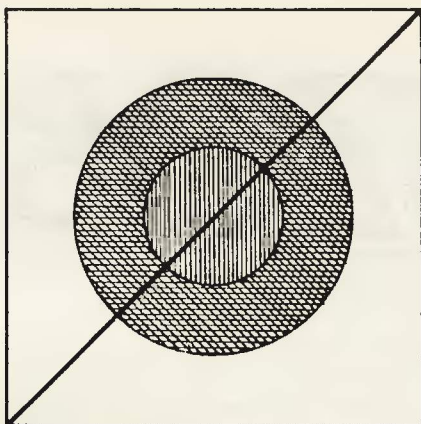
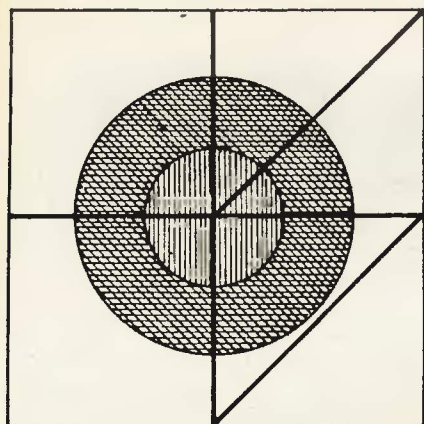
(egyenes-görbe) stb.

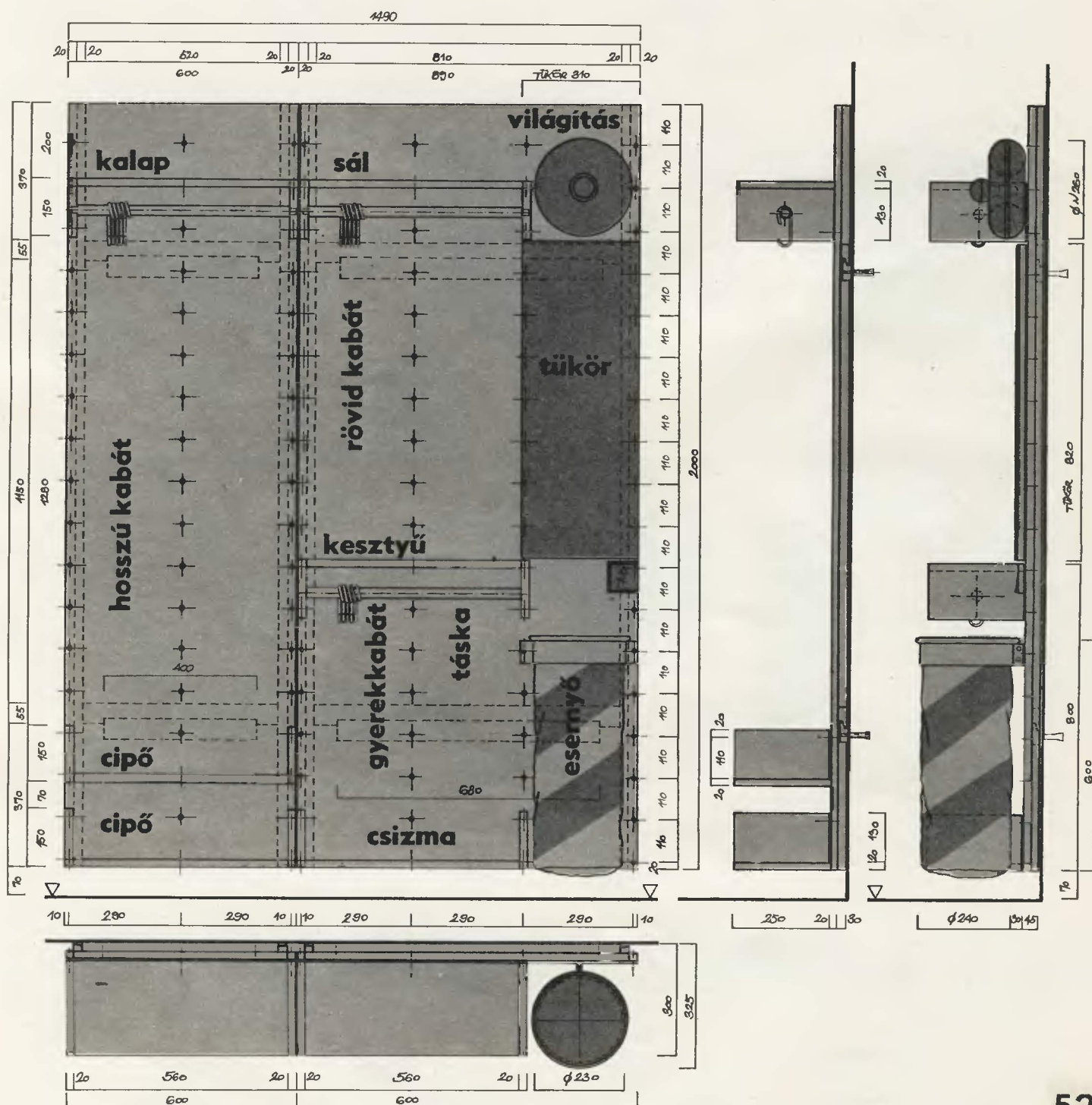
II. alapelemek

II. variációk

II. variációk

A 60 és 30 cm széles alaplapokból és a csatlakozó kiegészítő elemekből álló előszobafal előnye, hogy lehetővé teszi a rendelkezésre álló hely megközelítőleg teljes kihasználását. A család szükségleteinek legmegfelelőbb szélességi méretek és kiegészítő részek kiválasztásával ideális tárolóhelyet alakíthatunk ki a felsőkabátok, cipők, kesztyűk, kalapok stb. számára. Elsősorban olyan előszobákba javasoljuk, ahol nagy a szabad falfelület és a fal síkjától eltérő, mélyebb beépítésre (pl. gardrób szekrény kialakítására) nincs lehetőség. Bármilyen összeállításban is alkalmazzuk a rendszer elemeit, a végeredmény mindig formatervezett változat lesz. A bútort felületkezelése

egyéni ízléstől függően natúr vagy színes páccal, illetve félmatt dukkózással történik. Anyaga 19 mm-es pozdorjalap vagy 15 mm-es rétegelt lemez. Ha pozdorjalappal dolgozunk, a lapokat élkeményfázzuk és mindkét oldalon furnirozunk. A felületkezelést faátvonó tapasszal is lealapozhatjuk, ebben az esetben viszont csak dukkós felületkezelés jöhet számításba.

A polc egységes összképének kialakításához fontos, a minőségben és színben egységes felületkezelés és az, hogy a fém alkatrészek egyöntetűen rézből vagy krómozva készüljenek.

1 és 1A jelű alaplapok

A 200×30, illetve 200×60 cm-esre vágott lapokat 290/110 mm-es mérethálóban 5 mm átmérőjű furatokkal látjuk el, a furatsorját 10 mm fejtátmérőjű ringlikkel takarjuk el. Az egyes alapelemeket 8 mm átmérőjű, 50 mm mély, 220 mm-es távolságban elhelyezett köldökcsapokkal illesztjük össze a hosszoldalon. Az elemek két szélét 20/30/2000 mm-es felcsavarozott lécekkel zárjuk le.

A falra szerelés legcélszerűbben a falra, illetve a táblák hátára csavarozott, egymással szembe fordított, azonos keresztmetszetre mart keményfa L profillal történik.

A kiegészítő elemeket a furathálón keresztül 4 mm átmérőjű, 50 mm hosszú, sülyesztett fejű facsavarokkal, a lapok hátoldaláról behajtva szereljük fel.

2 és 2A jelű kiegészítő elem

Felsőkabátok, táskák, kalapok stb. tárolására szolgáló akasztós polc. A vízszintes polclapok mellett egy 26 mm átmérőjű keményfa rúdból áll, erre kerülnek az 5 mm-es krómozott réz- vagy acélhuzalból készült akasztó kampók. A függőleges oldallapok belső oldalán 20 mm-es átmérőjű fenékfúróval 15 mm mély lyukat vágunk és ebbe enyvezzük az akasztórúdat.

3 és 3A jelű kiegészítő elem

Lerakófelület kisebb tárgyak számára, ezenkívül cipők és csizmák tárolására szolgál. Elkészítése azonos az akasztós polccal, a farúd és annak fészek kialakítása nélkül.

4 jelű világítótest

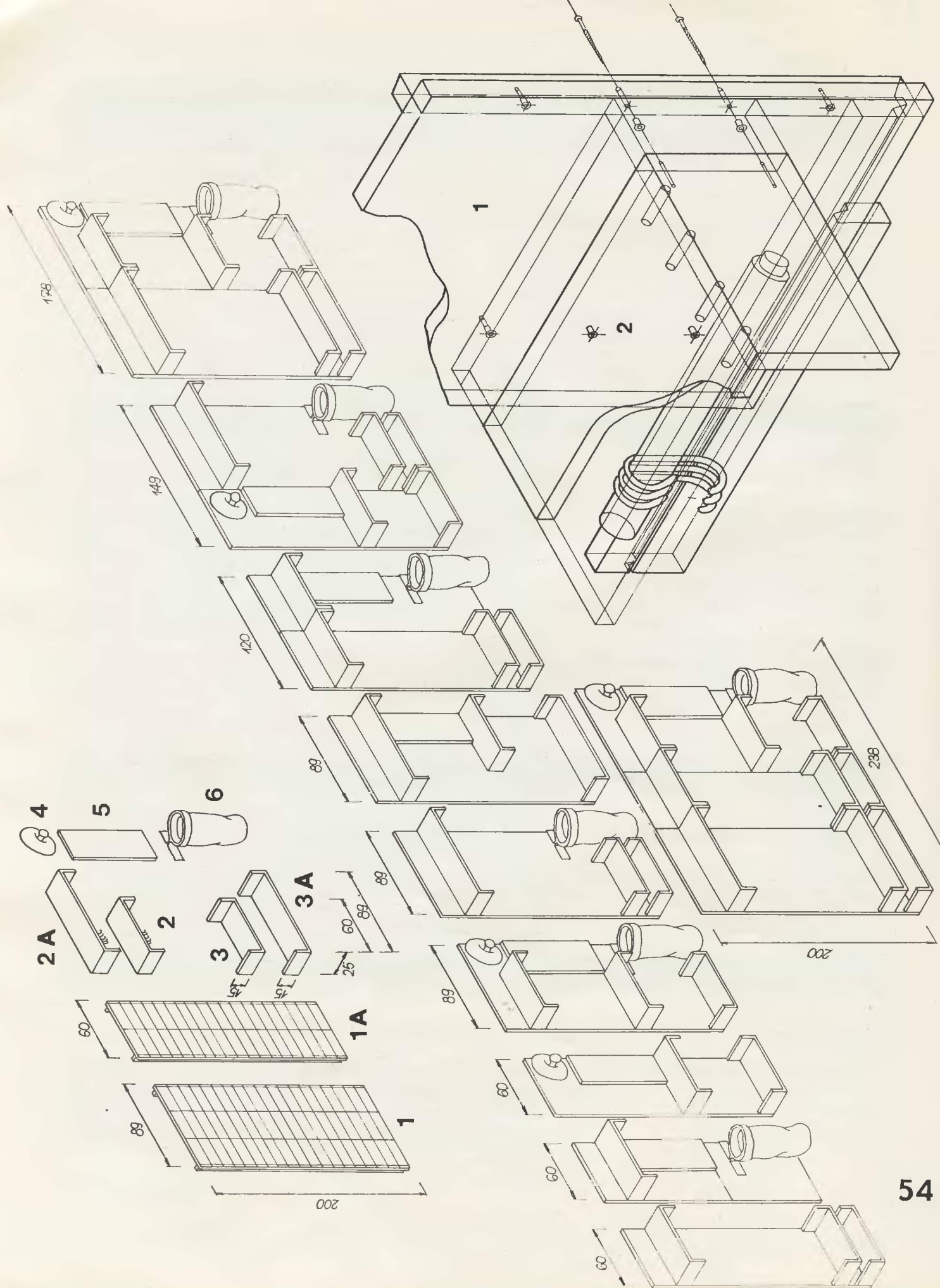
A rajzon látható lámpához hasonló világítótestet a Neon Ktsz budapesti, Bajcsy-Zsilinszky úti boltjában kaphatunk. Fontos, hogy a káprázás elkerülése végett felül fonszorozott villanykörtét használjunk.

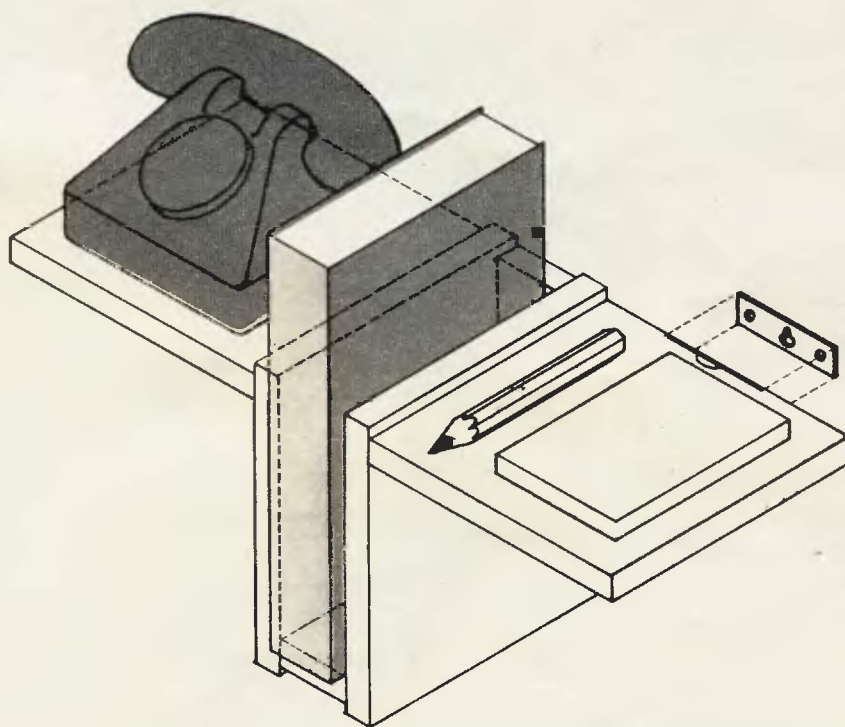
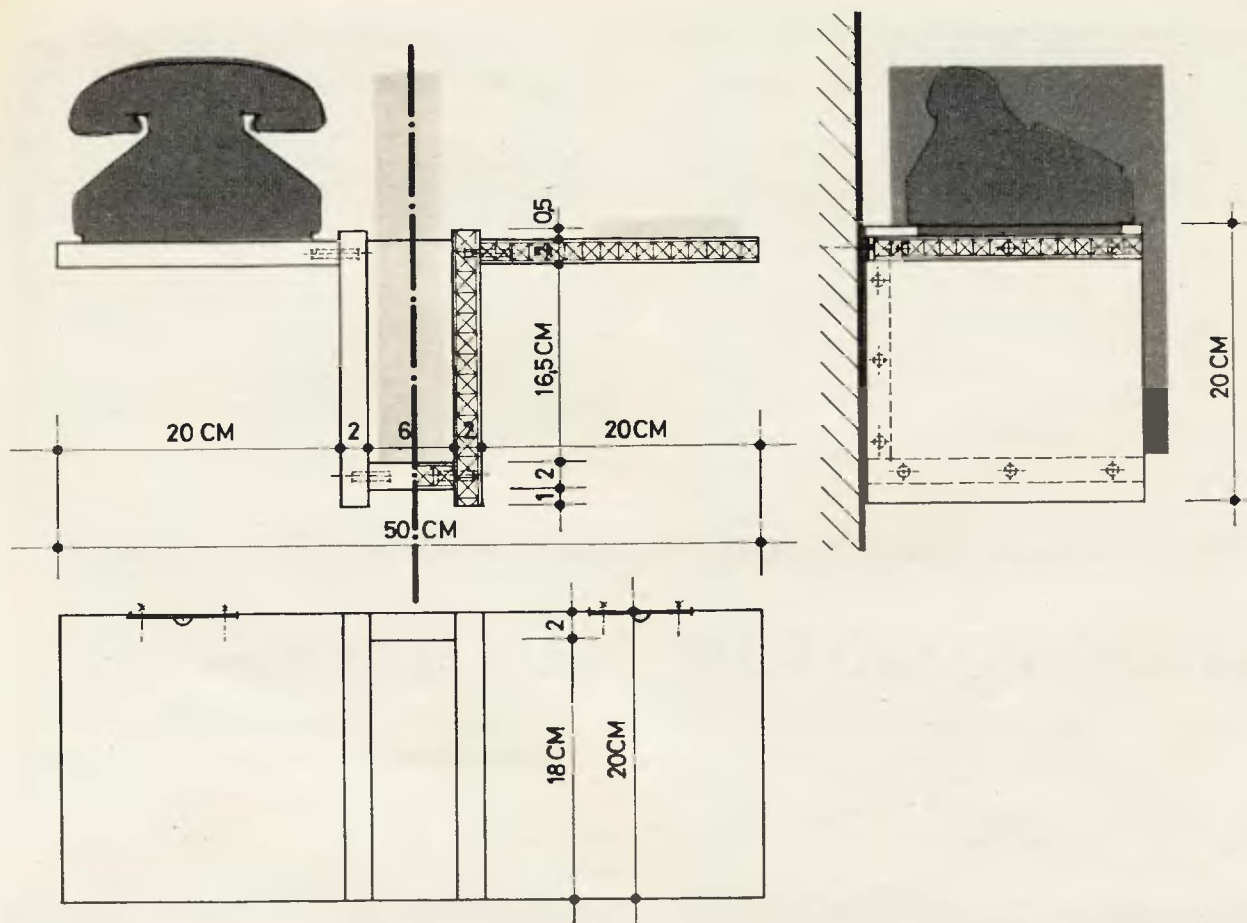
5 jelű tükör

A tükröt vele azonos méretű pozdorjalapra szerelve, a furatháló felhasználásával hátulról erősítjük az alapra, facsavarral.

6 jelű esernyőtartó

A zsák anyaga impregnált vászon. Felső szélébe 5 mm átmérőjű fémkarikát varrunk, ez fekszik fel az 1/60 mm keresztmetszetű krómozott acélszalagra. A karika segítségével a zsák leemelhető tisztítás, illetve az esetleg összegyűlt víz kiöntése végett. Az acélszalag felszerelését M 4/30 mm-es anyáscsavarokkal végezzük.

TELEFON-TARTÓ

A fali telefonpolcon a készülék mellett a telefonálás közben gyakorta szükséges telefonkönyv, blokkfüzet és a ceruza is elfér. 19 mm-es bútortalpból készül: 4 db 20×20 és 2 db 5×19 cm méretű elem szükséges hozzá. Az összeépítéshez 8 mm vastag, 30 mm hosszú köldökcsapokat használjunk.

A csapok elhelyezése után az összeépítésre kerülő felületeket műgyantával vagy mozaik ragasztóval rögzítjük. A simára csiszolt polcot tetszés szerinti színre mázolhatjuk, de műanyag tapetával bevonva is szép.

A telefonpolc felszereléséhez szükséges 2 db szerelőfület 2 mm vastag acéllemezből, két 5 mm átmérőjű és egy beakasztós furattal készítjük el.

Plachtovics Vilmos

Ha magas képzettségű formatervezők fognak hozzá, hogy a „Csinold magad” mozgalom számóra útmutatót adjonak, reneszánszát érheti meg a formatervezés népszerűsége és elismerése...

Mindenesetre ez a formatervezők és a lakosság széles rétegei közötti kapcsolatot és a kölcsönös megértés elmélyüléséhez vezethet. A formatervezők ne állítsák kész helyzet elé közönségüket, hanem olyan komponenseket nyújtsanak, amelyekből minden család ízlése és szükségletei szerint válogathat.

A formatervező, amennyire csak tudja, igyekezzék jól befolyásolni a fogyasztókat, de ne diktáljon. Az emberek szabad idejének jó része így hasznosan és alkotóan használható fel.

Misha Black

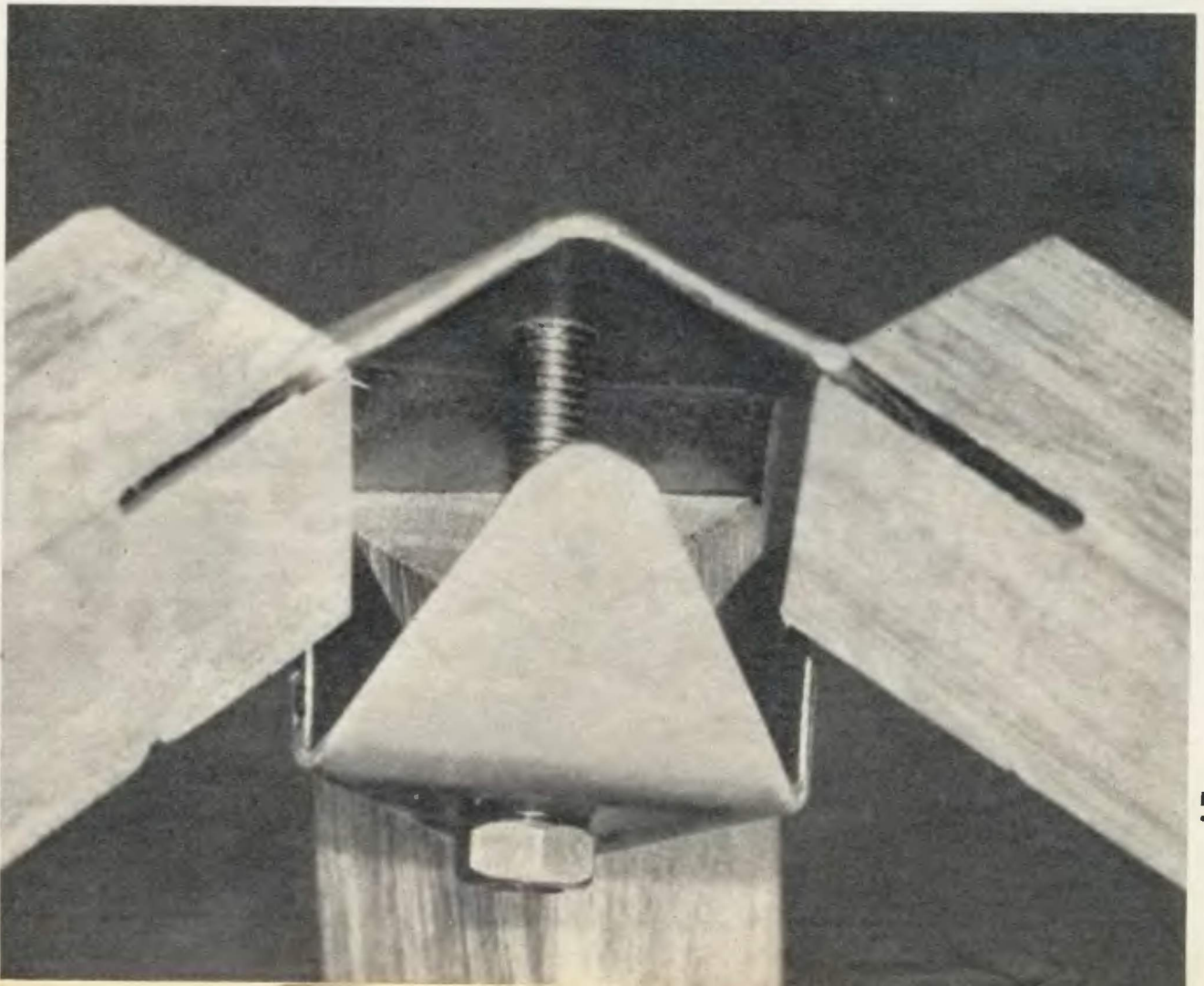
az Ipari Formatervezési Társaságok Nemzetközi Tanácsa 1975-ös moszkvai kongresszusán elhangzott előadásából

SAROKKAPCSOLÓ ELEM, POLCFALAKHOZ

Az egyszerű csomópont segítségével a rendelkezésre álló helynek és a szükségletnek megfelelő, folyamatosan bővíthető polcrendszert állíthatunk össze. Nemcsak frontális, hanem többoldalú térformák kialakítására is alkalmas, így térelválasztók, egyszerűbb asztalok építésére is használható. Az összeépítésre kerülő síklapok

(polcelemek) méretét tetszőlegesen határozzuk meg. Egy sarokkapcsoló elem elkészítéséhez szükséges anyagok:

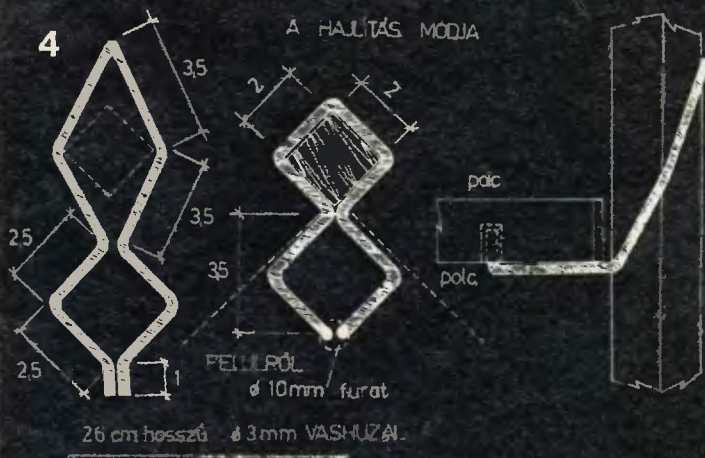
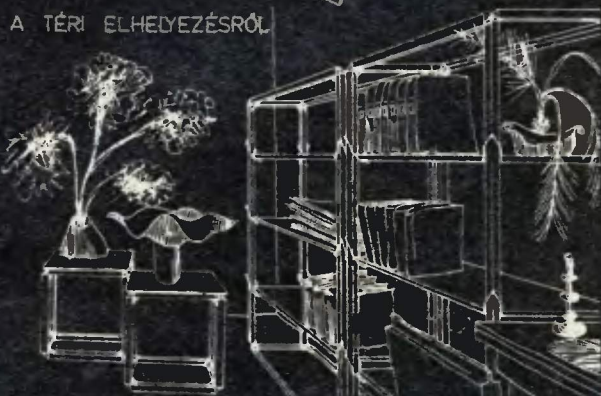
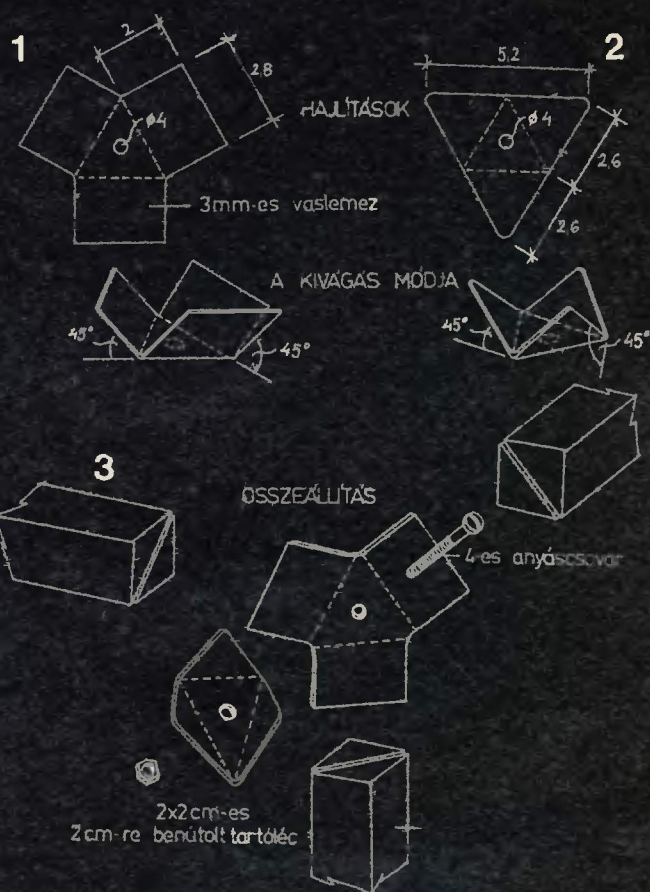
28 cm² 3 mm-es vaslemez, 1 db 4-es anyáscsavar a rögzítéshez, valamint 26 cm 3 mm-es vashuzal, amelyből a függesztőelemeket hajlítjuk.

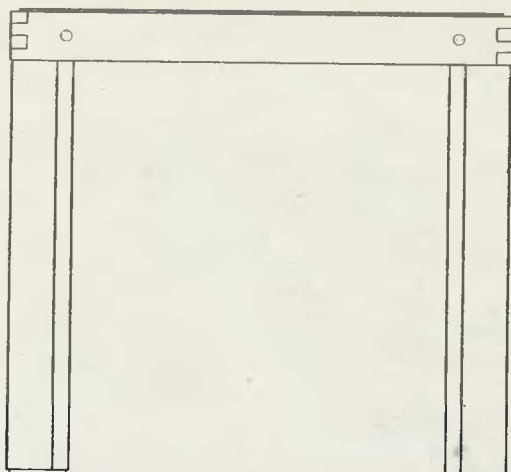

1. A rendszer vázát alkotó lécek találkozási helyzetét meghatározó sarokkapcsoló elem kivágása és hajlítása
2. A léceket rögzítő elem kivágása és hajlítása
3. Az összeszerelés előtt átlósan, 2 cm mélyen befűrészt tartóléceket az első sarokösszehúzó elembe illesztjük, majd csavarral rászorítjuk a rögzítő elemet.
4. A polctartó huzalokat a rajz szerint húzzuk rá a tartólécekre, a huzalok végeit a polc alsó lapjának sarkaiba fűrt lyukakba illesztjük.

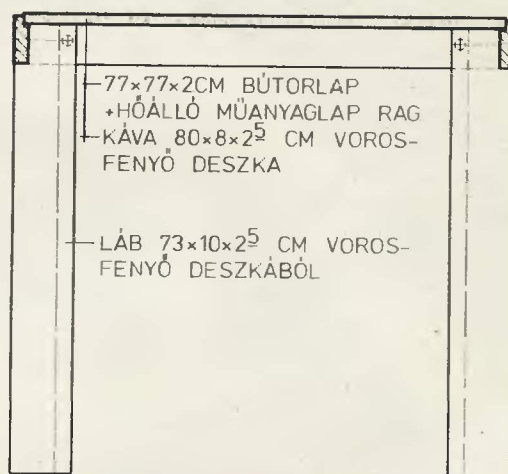
Kovács Zoltán

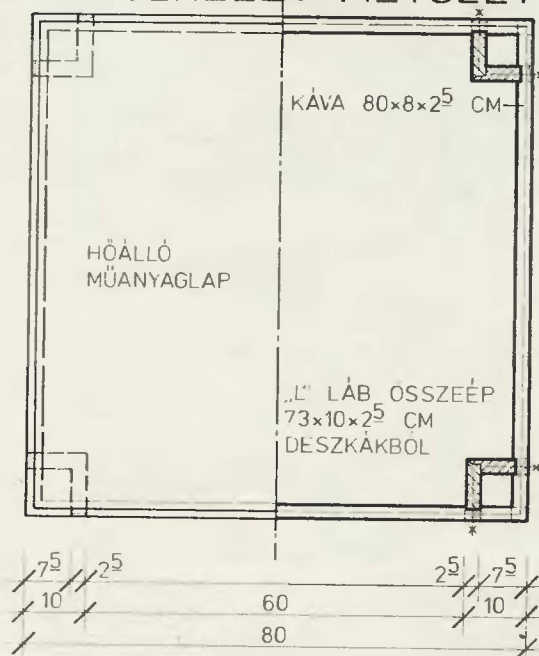
OLDALNÉZET

METSZET

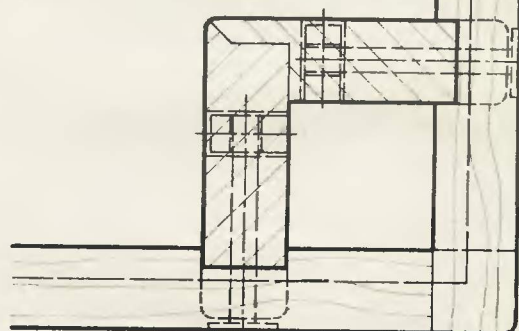
FELÜLNÉZET-METSZET

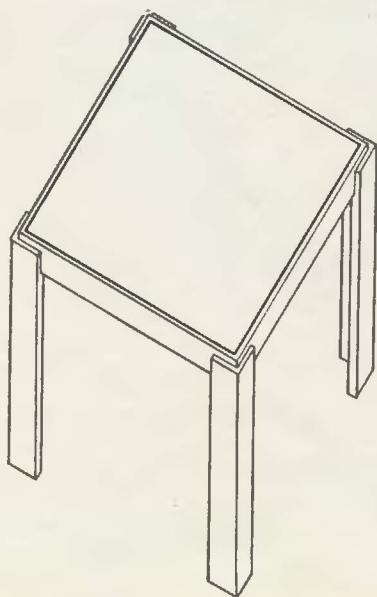
SAROKCSOMÓPONT

„L” LÁB FIXEN ÖSSZEÉPÍTVE
LÁB ÉS KÁVA KAPCSOLATA
OLDHATÓ CSAVARKOTÉSSAL

Ø12-ES 25 MM HOSSZÚ ACÉL
8-AS MENETES ÁTMENŐ FURAT

Ø8-AS 70 MM HOSSZÚ
SIEMENS FEJŰ KRÓMOZOTT
ÖSSZEHÚZÓ CSAVAR
+ALÁTÉT

„L” LÁBÚ ASZTALOK

Különösen kis lakásokban, étkező-konyhában vehetjük hasznát a négy személy számára kényelmes férőhelyet biztosító, masszív asztalok egyikének. Elkészítésük eléggé anyagigényes, viszont egyszerű, különösen, ha valaki már sikeresen kísérletezett valamilyen asztalosmunkával. A két asztal elkészítésének munkamenete hasonló, csupán a lábszerkezet összeillesztésénél van különbség. Az asztalok lapja 77×77×2 cm-es lécbetétes bútorlap, de készülhet forgács- vagy pozdorjalapból is. A lap burkolata 0,2 mm-es, tetszés

szerinti színű, lemosható dekorit-lemez. A kávaelemekhez 4 db 80×8×2,5 cm-es vörösfenyő deszka szükséges, a lábakat 8 db 72×10×2,5 cm-es vörösfenyő deszkából készítjük. A lábak és keret összeillesztéséhez mindkét esetben 8-8 db csavar kell, a pozitív (kívülről zárt) „L”-láb esetében 10 mm átmérőjű, 55 mm hosszú krómozott kapupánt-csavarokat, a negatív (kívülről nyitott) „L”-láb esetében pedig ún. összehúzó csavarokat használjunk. (Ez utóbbi 8 mm átmérőjű, 70 mm hosszú speciális fejű csavar, amely

a lába fűrt 12 mm átmérőjű, 25 mm hosszú acélrudat hossz tengelyére merőlegesen átfúró 8 mm átmérőjű menetbe csatlakozik.

Az anyagok méretszerű leszabása és az előkészítő munkálatok (gyalulás stb.) után először a káva elemeit építjük össze, nyílt, egyenes fogazással. Az asztallapot a káva belső élébe vágott horonyba süllyesztjük. (Ha marógép áll a rendelkezésünkre, a falcot az összeépítés után célszerű kivágni, ha csak körfűrészünk van, a hornyot az összeépítés előtt készítjük el, ügyelve arra, hogy az elemek végein egy-egy anyagvastagságnyi visszallás maradjon a fogazáshoz.)

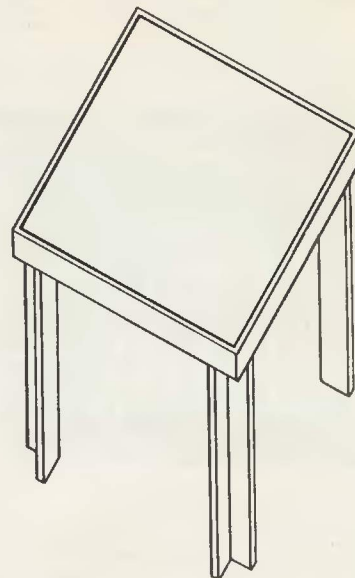
Az „L”-lábak összeépítése idegen csappal is történhet, ennél bonyo-

lultabb, de jobb megoldás a rajzon látható cikcakk kivágású illesztés. A lábak összeillesztésének pontossága érdekében derékszögű sablon használatát javasoljuk.

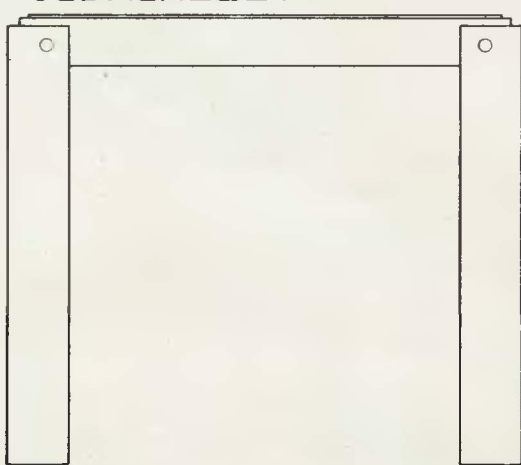
Az egyes darabokat még az összeépítés előtt próbáljuk egymáshoz, így az esetleges illesztési hibákat könnyen ki lehet javítani. A felületek csiszolását is a végleges összeépítés előtt végezzük el.

A kávéba illesztett asztallapot be-
ragasztjuk, vagy kis saroklemezekkel csavarozzuk fel. A felületkezelést még az összezsavarozás előtt végezzük el, a fapáccal színezett Xyladecor laktól az anyag matt, kissé selymes fényt kap.

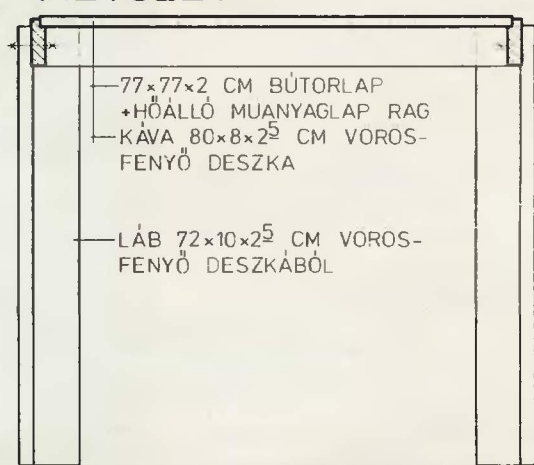
Rainer Péter

OLDALNÉZET

METSZET

77×77×2 CM BÜTORLAP
+HÖÁLLÓ MUANYAGLAP RAG
KÁVA 80×8×2⁵ CM VOROS-
FENYŐ DESZKA

LÁB 72×10×2⁵ CM VOROS-
FENYŐ DESZKÁBÓL

FELÜL- NÉZET - METSZET

KÁVA 80×8×2⁵ CM

HÖÁLLÓ
MUANYAGLAP

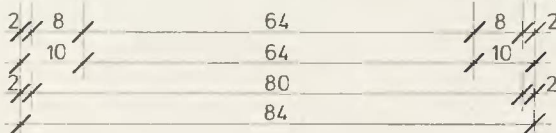
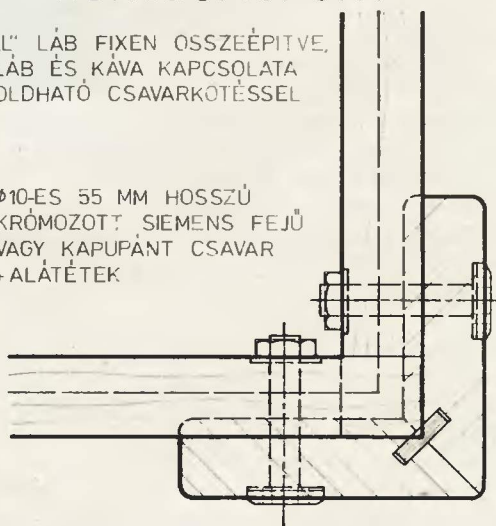
„L” LÁB ÖSSZEÉP
72×10×2⁵ CM
DESZKÁBÓL

SAROKCSOMÓPONT

„L” LÁB FIXEN ÖSSZEÉPÍTVE,
LÁB ÉS KÁVA KAPCSOLATA
OLDHATÓ CSAVARKÖTÉSSSEL

Ø10-ES 55 MM HOSSZÚ
KRÓMOZOTT SIEMENS FEJŰ
VAGY KAPUPÁNT CSAVAR
+ ALÁTÉTEK

PAPÍRCSŐ FOTELOK

A szőnyeget és a textil méterárak egy részét általában „dudának” nevezett keménypapír hengerekre tekerve raktározzák. A kb. 8–10 cm átmérőjű, 3–4 mm falvastagságú papírcsővekből, jó teherbíróképességüket kihasználva, különböző ülőbútorokat készíthetünk. A terv néhány fotel és zsámoly elkészítéséhez ad ötleteket.

Egy fotel elkészítéséhez szükséges anyagok:

10–12 m papírcső
1,5 m erős vászon
1 m molinó anyag
popszegecsek vagy 4–5 mm átmérőjű csavarok, alátétekkel
vatin vagy szivacs hulladék.

Az anyagok méretezése és mennyisége az elkészítendő típusnak megfelelően változik.

A papírcsőveket méretre daraboljuk, a rajzon csak az első formavariáció méretezését tüntettük fel, a többi típus esetében tetszőlegesen határozzuk meg. A csővek végei alatt 4–5 cm-re lyukakat fúrunk a rögzítőelemek (popszegecsek vagy csavarok) számára. Az összeillesztéshez alátéteket is használjunk, hogy a papír ne szakadjon be.

Az ülőrészt alkotó ponyva rögzítéséhez a megjelölt pontokban ringliakasztókat (lehet nagyfejű csavar is) rögzítünk minden egyes papírcsőbe. Az egymáshoz illesztett csőveket a rögzítés mellett a bútor belső oldalára ragasztott hullámpapír lemezzel merevítjük. Ekkor kapjuk meg a bútor végleges és stabil vázát. (A merevítést három, átlósan befeszített, a metszéspontban összefogott dróttal is megoldhatjuk, ebben az esetben a drótok végeit a bú-

tor vázának belső falán rögzítjük a csővekhez.)

Az elkészült csőfűzér felső vonalát egy, a váz kerületével azonos méretű, molinóból készült és vatinnel (szivacs hulladékkal, afrikával stb.) kitömött hurkával zárjuk le. A hurkát a váz elemeit összekötő csavarok alatt átvezetett vékony zsineggel rögzítjük.

A vászon ülőfelület szabásmintája egy ellipszis. Kis és nagy tengelyének aránya attól függően változik, hogy milyen mélyre kívánjuk belógatni az anyagot. A szabályos ellipsziszabásnál keletkező ráncok cikkes szabással elkerülhetők. (Ennek variációs lehetőségeit a szaggatott vonalak jelzik.)

A méretre szabott és beszegett anyagba a csővekre előzőleg felszerelt ringliakasztók helyének megfelelő pontokban ponyvakarikákat ütünk. A csővekre illesztett ülőrész csatlakozó pontjait saját anyagból készült, körbefutó pánttal takarhatjuk el.

A papírhengerek külső felületét élénk színű öntapadós műanyag tapétával vonjuk be.

Barna Gyula

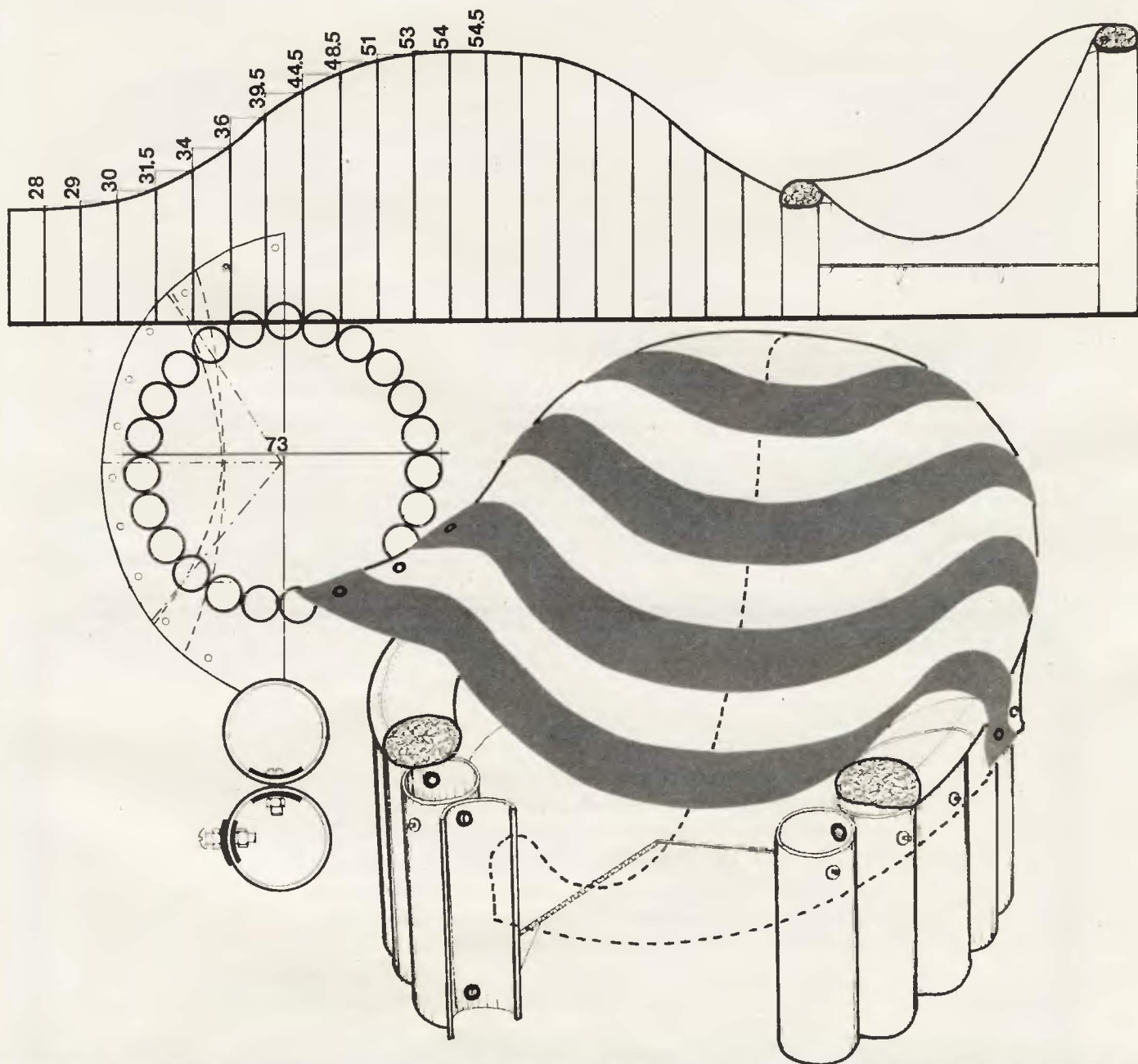
Normál háttámlával,
kartámasszal

Magas háttámlával,
kartámasszal

Alacsonyabb háttámlával,
kartámassz nélkül

Egymásba rakható
zsámolyok

Egyszerű
zsámoly

A LEGOLCSÓBB GYEREKBÚTOR

Gyermekek részére tervezett, rövid élettartamú, de intenzív igénybevételnek megfelelően kialakított, egyszerűen elkészíthető és olcsó ülőalkalmatosság. Könnyű, a gyermek veszély nélkül dobálhatja, játszhat vele és még rajzolni is lehet rá. Az ülőke kialakítását a papírnak hajtogatás során jelentősen megnövekvő szilárdsága teszi lehetővé.

Alapanyagok:

3—5 mm vastag hullámpapírlemez és a tűzőgépkapocshoz hasonlóan meghajlított 1 mm vastag, 3 mm széles alumínium- vagy rézlemez csíkok (esetleg helyette gyorsan kötő ragasztó).

Szerszámok:

30 °-os vonalzó, mérőszalag, olló, vágókés (snitzer), bőrlukasztó.

A hullámpapírlemezre szerkesszük fel az „A” vagy „B” ábra szerinti

kivágóablont (az adatok cm-ben vannak megadva). Több darab készítése esetén a szabásmintát erősebb papírra szerkesszük meg és arról másoljuk át az egyes lemezekre. Ezután 10—15 mm átmérőjű bőrlukasztóval a hajtási csúcsoknál lyukasszuk ki az anyagot (ez a későbbi hajtogatás megkönnyítéséhez szükséges), majd a vastag vonalak mentén snitzerrel vagy nagyon éles késsel, vonalzó mellett körbevágjuk a formát. Ezután a vékony vonalak mentén tompa szerszámmal benyomjuk (bígeljük) a hajlítási vonalakat, de vigyázzunk, hogy a papír ne szakadjon be! A következő lépésben a nyílak irányának megfelelően behajtogatjuk a papírt úgy, hogy a bigelés a behajtás felé essen. Az összeállításnál először az alsó (láb) rész végeit, majd az alsó füleket rögzítjük egymáshoz két kapoccsal. Az ülőlapot ezután

erősítjük a lábrészhez.

A „B”-változatnál először a támlarész térbeli formáját alakítsuk ki és csak ezután rögzítsük a lábrészhez.

A hullámpapír felületkezelése nem feltétlenül szükséges, így kiváló firka felület a gyerekek számára.

Igényesebb kivitelezés esetén még kivágás előtt, színes, öntapadós műanyag tapétával vonhatjuk be a hullámpapír külső oldalát, úgy könnyebben tisztántartható.

A rajzokon 3—4 éves gyermekekre méretezett ülőkéket láthatunk, a lábrész magassági méretét 5 éveseknél 28 cm-re, 6 éveseknél 29 cm-re módosíthatjuk, ennek megfelelően a 10 cm-es méret 13, illetve 14 cm-re változik. A többi méretet nem szükséges változtatni.

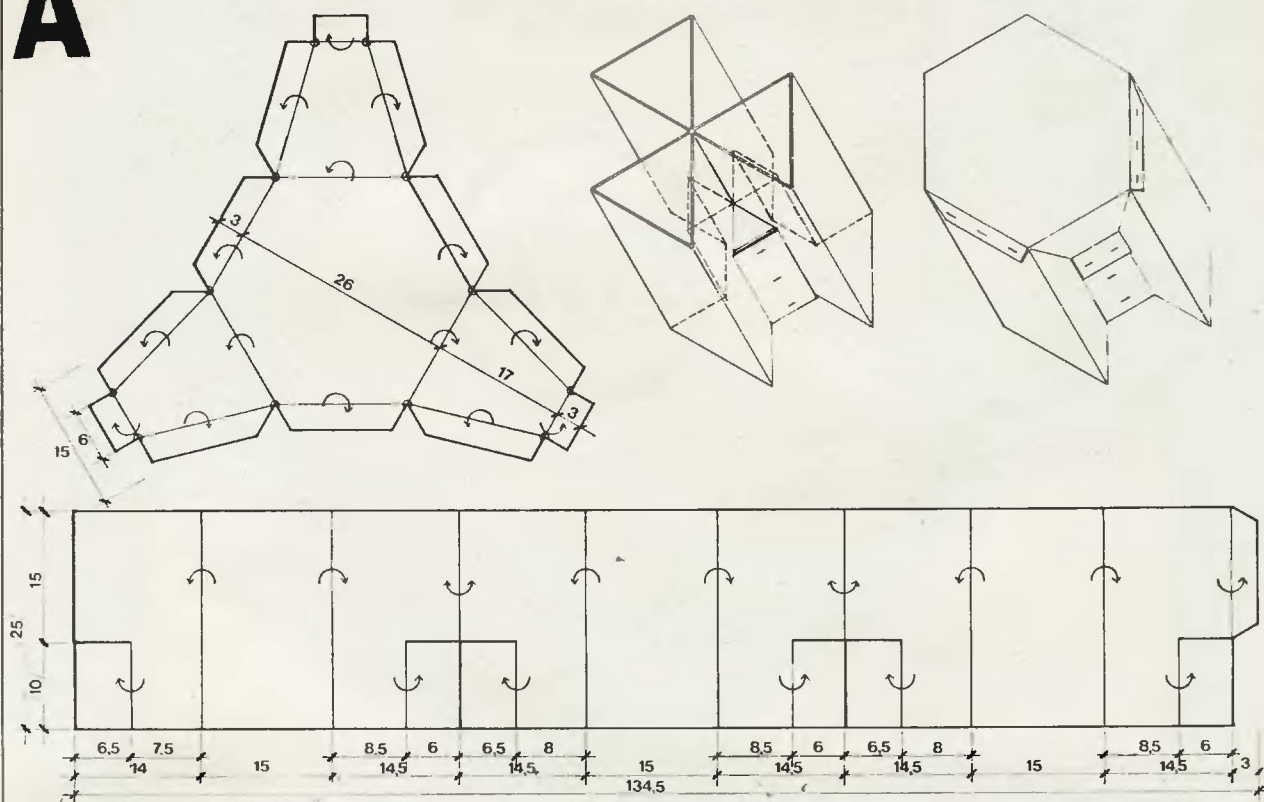
Rádóczy László

A tárgyak gyakran visszaütnek, bosszút, esetleg végzetes bosszút állnak rajtunk a helytelen használatért. A csúnya tárgy voltaképpen rossz tárgy. Csakhogy valami okból esztétikai vonatkozásban feltűnőbb ez a tulajdonsága. Csúnyasága olyan funkcionális hibát rejt, amely közvetve, esztétikai hatásában mutatkozik meg, rossz voltát ezért csak nehezen, lassan, áttételesen ismerjük fel.

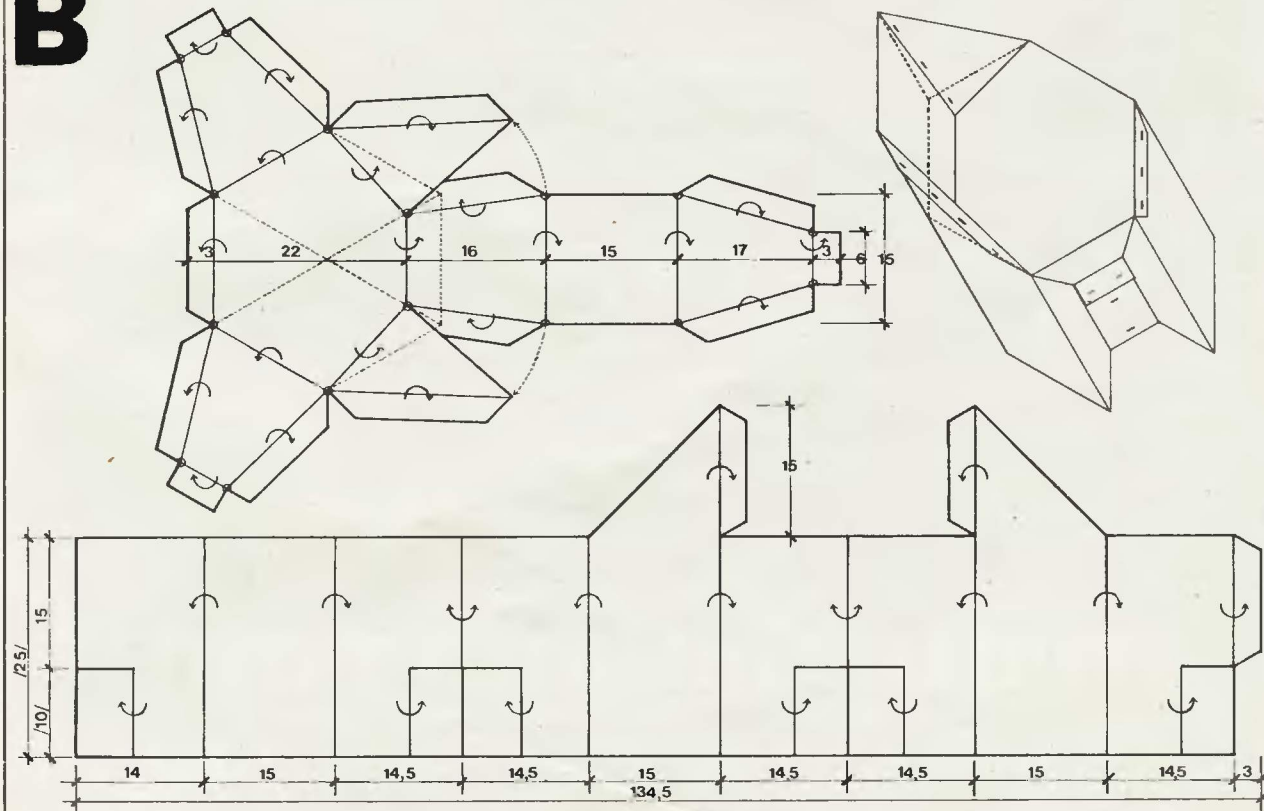
Miklós Pál

Vizuális kultúra c. tanulmánykötetéből

A

B

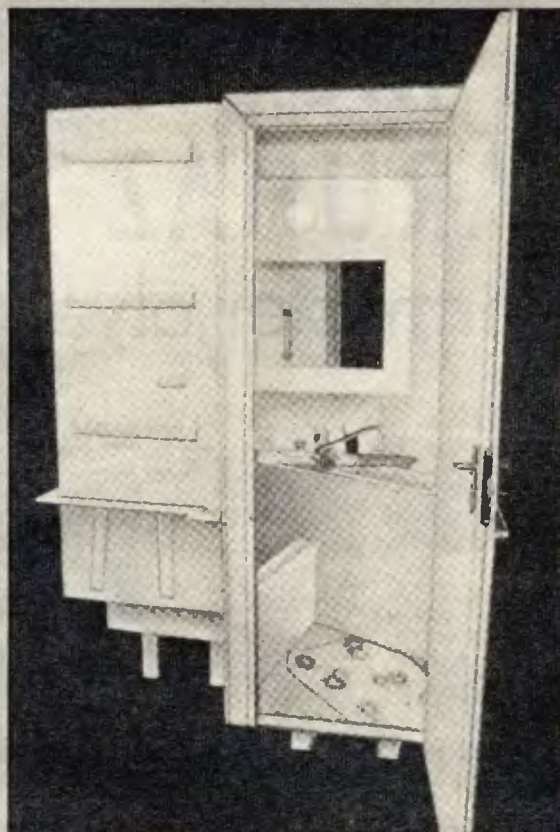
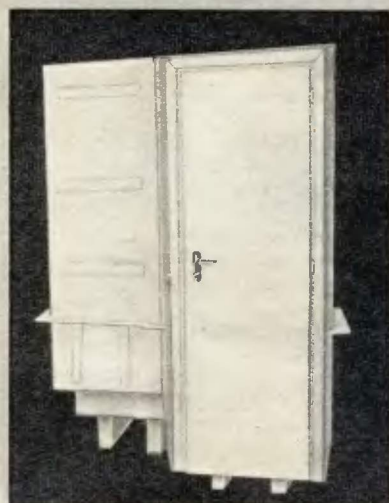

Modern csillárok,
függeszékek, falikarok,
hangulat- és asztali lámpák,
sínvilágítás
az egészen modern lakásokba,
hazai és importból
beszerzett,
szériában gyártott
és elektromos tervezők,
belsőépítésszek elképzelései szerint
egyedi tervek alapján
készített lámpákkal
készséggel állunk Vevőink
rendelkezésére.

RAVILL LAKÁSVILÁGÍTÁSI OSZTÁLY

1067 Budapest Lenin körút 77. Telefon: 117-254

A komfort nélküli és fél-komfortos lakások, motelek, szállodák, szociális létesítmények, lakókocsik komfortosítását szolgálja a hátsó, színes borítónkon is látható

LILLA

FÜRDŐSZOBA KABIN

OLDJA MEG PROBLÉMÁJÁT ÍZLÉSESEN, CÉLSZERŰEN

Alapterülete: 160×120 cm, magassága: 220 cm,
súlya: kb. 150 kg.

Anyaga: üvegszálas poliészter, pasztell színekben.

A kabinba ülőkád zuhanyzóval, mosdó, törülközőtartó, piperepolc, csaptelepes, villanyborotva-csatlakozó és beépített világítótest van beépítve.

A három darabból összeszerelhető kabin átlagos méretű ajtón is beszállítható és a helyszínen összeállítható, de kívánságra előre összeszerelt állapotban is szállítjuk.

Szükség esetén újra szétszedhető és újból összerakható.

Megrendelésre négy hónapon belül szállítjuk magánosok részére is!

Gyártja: a CHEMICAL

Felvilágosítás: CHEMICAL Marketing Osztályán
Budapest VII., Kazinczy u. 10. Telefon: 221-066.

A MŰSZAKI KÖNYVÁRUHÁZ AJÁNLIJA

az Ezermester olvasóinak

- pld. Angelo, E. James: ELEKTRONIKA
Tranzistorok és mikroáramkörök. 2. kiadás
Műszaki. 1977. 539 oldal, kötve 100,— Ft
- pld. Arnold Károly: ÉPÜLETGÉPÉSZETI
MÉRETEZÉSI TABLÁZATOK. 2. átdolgozott
kiadás. Műszaki. 1977. 162 oldal, kötve ... 54,— Ft
- pld. ERŐSÁRAMÚ ZSEBKÖNYV
Szerk.: Kádár Aba
Műszaki. 1976. 1390 oldal, kötve 107,— Ft
- pld. Bálint István: AUTOMATIKUS OLAJ- ÉS
GÁZEGŐK KARBANTARTÁSA. 2. kiadás.
Műszaki. 1976. 381 oldal, kötve 44,— Ft
- pld. Bécsi Antal—Lányi Ferenc:
KOZPONTIFÜTÉS-SZERELŐK
ZSEBKÖNYVE. 2. kiadás. Műszaki. 1977.
263 oldal, kötve 27,— Ft
- pld. Csernyey Antal—Oszti Zoltán:
LÉGTECHNIKAI SZERELÉSI MUNKÁK
Műszaki. 1976. 227 oldal, kötve 22,— Ft
- pld. Dános György—Hir Alajos: TÁTAROZÁSI
ZSEBKÖNYV 2., átdolgozott és bővített
kiadás. Műszaki. 1976. 995 oldal, kötve ... 110,— Ft
- pld. DIESEL-MOZDONY SZERELŐ
Szerk.: Varga Jenő. Műszaki. 1977.
490 oldal, kötve 42,— Ft
- pld. Fuchs, R. Walter: AZ ELEKTRONIKA
VILÁGA Műszaki. 1976. 120 oldal,
kötve 40,— Ft
- pld. Gáboros Lajos: A LAKÁS BERENDEZÉSE
ÉS MÉRETEZÉSE 5., átdolgozott kiadás.
Műszaki. 1976. 239 oldal, kötve 75,— Ft
- pld. Dr. Gurmai Mihály: KÜLÖNLEGES
ÜVEGEK GYÁRTÁSTECHNOLÓGIÁJA
Ipari-Szakkönyvtár. Műszaki. 1977. 363
oldal, kötve 30,— Ft
- pld. Gyovai Ernő: TRAKTORGENERÁTOROK
Mezőgazdasági. 1977. 185 oldal,
fűzve 20,50,— Ft
- pld. Hack Emil—Jaszovszky Sándor—Smóling
Kálmán: SZERSZÁMKÉSZÍTÉS
Műszaki. 1976. 627 oldal, kötve 100,— Ft
- pld. HÁZ KÖRÜLI MUNKÁK Sajátkezűleg.
Műszaki. 1977. 276 oldal, kötve 40,— Ft
- pld. IPARI VILLANSZERELÉS Szerk.: Hollós
János Műszaki. 1976. 521 oldal, kötve ... 40,— Ft
- pld. Jereb Gábor: VITORLAZÓ REPÜLŐGÉPEK
Műszaki. 1977. 285 oldal, kötve 48,— Ft
- pld. Kódár Géza: RÁDIO ÉS TELEVÍZIÓ
VEVŐKÉSZÜLEKEK 1972—1975. Műszaki
1976. 277 oldal, kötve 46,— Ft
- pld. KRESZ TANKÖNYV. Műszaki. 1976.
255 oldal, kötve 35,— Ft
- pld. Magyar István—Uray Vilmos:
ERŐSÁRAMÚ MERÉSEK. Ipari Szakkönyvtár
Műszaki. 1977. 399 oldal, kötve 35,— Ft
- pld. Pállay Sándor: ÖTVOSSÉG,
NEMESFÉMIPAR, DIVATÉKSZEREK
KÉSZÍTÉSE. Ipari Szakkönyvtár. 3., bővített,
átdolgozott kiadás. Műszaki. 1976. 397
oldal, kötve 34,— Ft
- pld. A SZEMÉLYGÉPKOCSI-VEZETŐI VIZSGA
TESZT-KÉRDÉSEI Műszaki. 1976. 414
oldal, fűzve 42,— Ft
- pld. Dr. Vraukó László: REVOLVERESZTERGÁK
Ipari Szakkönyvtár. Műszaki. 1977.
319 oldal, kötve 29,— Ft
- pld. Vízkeleti Kálmán: IVHEGESZTÉS. Ipari
Szakkönyvtár. Műszaki. 1976. 303 oldal,
kötve 25,50,— Ft
- pld. Wirsum, Siegfried: GYAKORLATI
ELEKTRONIKA. Elektronika-sorozat.
Műszaki. 1976. 300 oldal, fűzve 33,— Ft
- pld. Zierl, Richard: RÁDIOZÁSTECHNIKA
Elektronika sorozat. Műszaki. 1976. 255
oldal, fűzve 26,— Ft
- pld. AUTOMOBIL REVUE 1977 540 oldal,
fűzve 396,— Ft
A katalógus korlátozott példányszámban
megrendelhető. Német és francia nyelvű
szöveggel. Hallwag Verlag Bern. 1977. ... 396,— Ft

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők. Postán
utánvétellel szállítunk, megánszemélyeknek 200,— Ft felett por-
tómentesen.

Kérjük, szíveskedjék a megrendelőszelvényt kitölteni és borí-
tékbán címünkre elküldeni.

CIMUNK:

ALLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT
MŰSZAKI KÖNYVÁRUHÁZ
1061 Budapest, Liszt Ferenc tér 9.
(Levélcím: 1414 Budapest, Pf. 79.)
Telefon: 420-353.

A MEGRENDELŐ NEVE:

PONTOS CÍME:

(irányítószámmal):

olvasható aláírás

KERESSE FEL KÖNYVESBOLTUNKAT,
GAZDAG VÁLASZTÉKKAL VÁRJUK VÁSÁRLÓINKAT!

Minden igényt kielégítenek a
KÉZISZERSZÁMGYÁR
korszerű és keresett termékei!

KÉZISZERSZÁMGYÁR

Budapest XIII., Hun utca 4/b. Telefon: 408-170.

Sürgőny cím: Kéziszerszámgár

Telex: 22-5386.

BRANDS & STARS

HÁZKÖRÜLI MUNKÁK... BARKÁCSOLÁS...

SEGÍTHETÜNK?

F 10 L villamos kézi fúrógép
F 13 L villamos kézi fúrógép
ÜF 1013 villamos kézi ütfúrógép

Alkalmazható fém, műanyag és fa, az ütfúró gép téglá, beton, műkö stb. fúrására.

Gépeink alkalmasak a jelenleg gyártott és forgalomba hozott **TRIPLEX-** és **MULTIMAX-**tartozékok meghajtására, minden átalakítás nélkül. Más típusú barkácsstartozékok is meghajthatók gépeinkkel, csatlakozást lehetővé tevő közbetét darab alkalmazásával.

Műszaki adatok:

Típus:	F 10 L	F 13 L	ÜF 1013 L
Feszültség:	220 V	220 V	220 V
Aramfelvétel:	1,3 A	2,1 A	1,3 A
Felvett teljesítmény:	280 W	420 W	280 W
Leadott teljesítmény:	150 W	195 W	150 W
A fúróorsó üresjárat			
fordulatszáma cca:	3100/min.	2900/min.	3100 min.
A fúróorsó névleges			
fordulatszáma cca:	1750/min.	1950/min.	1750/min.
A motor névleges			
fordulatszáma cca:	10 500/min.	23 700/min.	10 500/min.
Felhasználható fúró Ø:	1,5–10 mm	3–13 mm	5–13 mm
A gép fő méretei:	280×165
×86 mm	290×165
×86 mm	295×166
×86 mm
A gépsúly (kábel és fúrófej nélkül):	2,15 kg	2,15 kg	2,30 kg

Gyártja: **EVIG CEGLEDI KISGÉPGYÁRA**

Forgalomba hozza: a Szerszám- és Kisgéptételező Vállalat
Megvásárolhatók:

a Fővárosi Vas- és Edénybolt Vállalat, a Vasért Vállalat
és az Ezeremester és Üttörőbolt Vállalat szakboltjaiban

Az ÜF 1013 típusú ütfúró gép 1977. II. félévben kerül forgalomba.

ÍZLÉSESEN

CÉLSZERŰEN

KORSZERŰEN

**KÍVÁNJA BERENDEZNI LAKÁSÁT?
SEGÍTIK ÖNT A FŐBUHA LAKBERENDEZÉSI ÁRUHÁZAI**

Kényelem Lakberendezési Áruház

Budapest, VII., Lenin krt. 19.

Lakásművészeti Bolt

MDW variálható bútorok CSAK NÁLUNK!
Budapest, V., Kossuth Lajos u. 12.

Keleti Lakberendezési Áruház

Budapest, VIII., Rákóczi út 65.

Gellért Lakberendezési Áruház

Budapest, XI., Bartók Béla út 3—5.

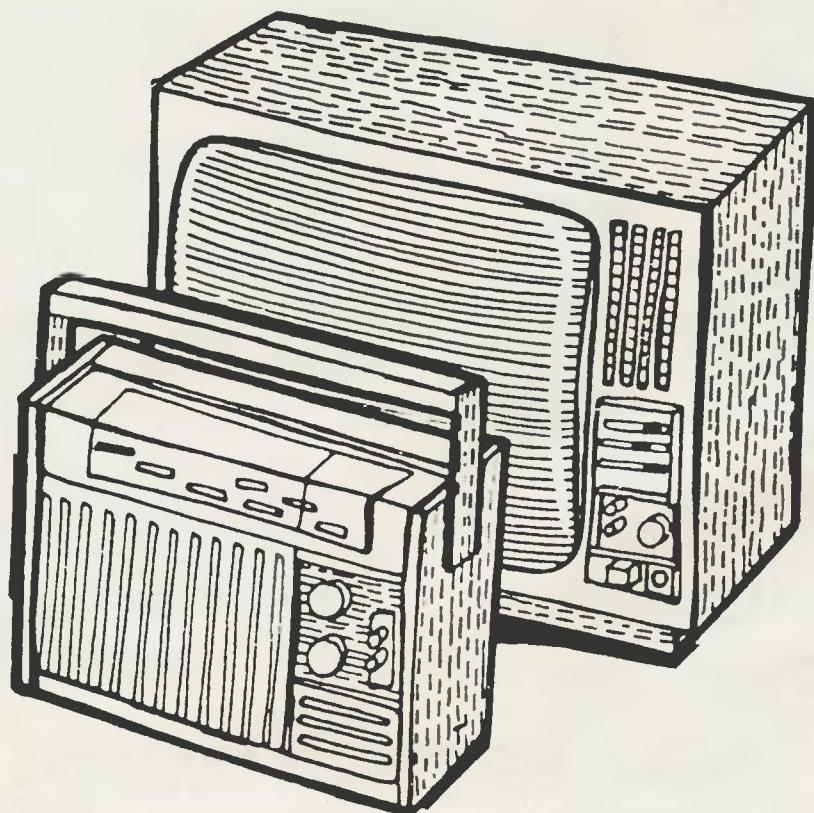
Ingyenes LAKBERENDEZÉSI TANÁCSADÁS a helyszínen

és a

FŐBUHA VEVŐSZOLGÁLATÁNÁL

Budapest, VII., Szövetség u. 8.

AMOVILL AMOVILL

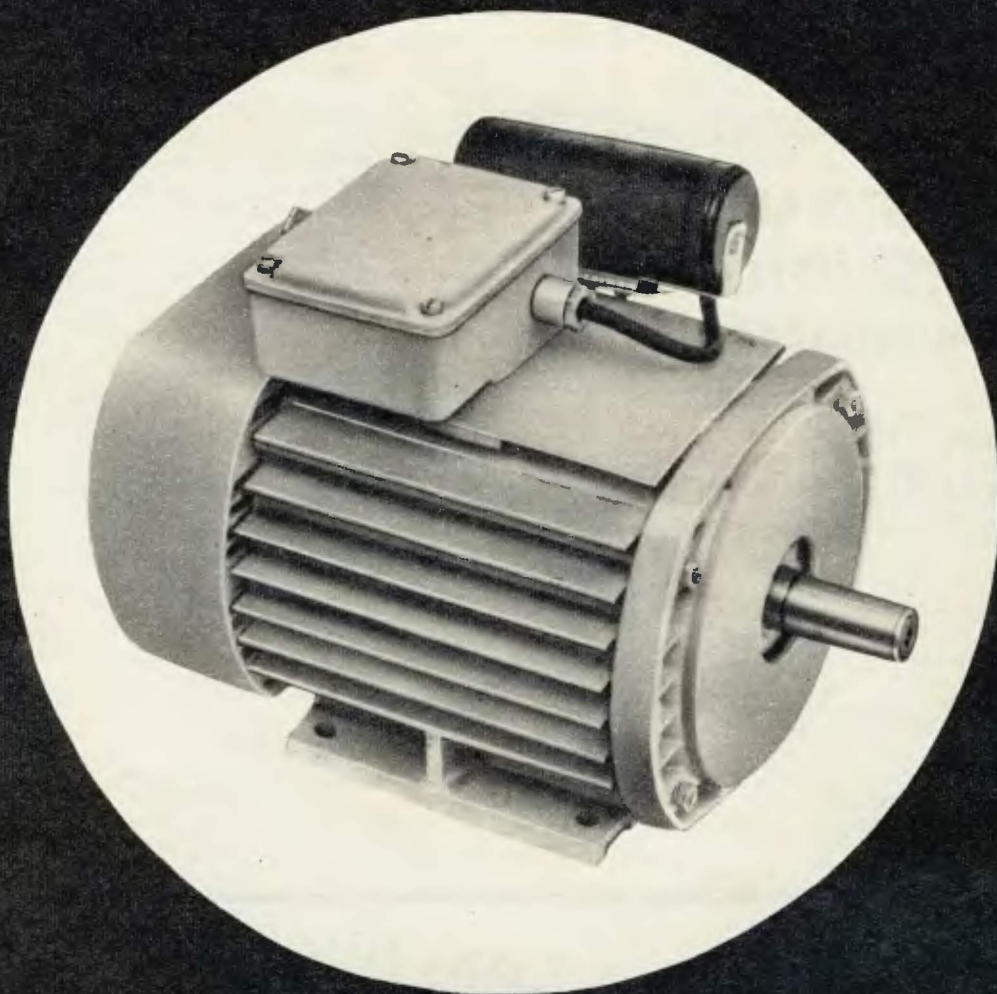
VÁCI UTCA 40

**Elektroakusztikai cikkek,
televíziók, lemezjátszó**

**és magnetofon alkatrészek
nagy választékban
kaphatók**

AMOVILL AMOVILL AMOVILL

BARKÁCSOLJON - IMI - MOTORRAL

A jól felszerelt barkácműhely ma már szinte elképzelhetetlen kiegészítés nélkül. Ezen a téren kíván az Ipari Műszergyár az Ön segítségére lenni.

Nehéz egyértelműen meghatározni, hogy melyik motortípust ajánljuk barkácsolók részére, mert ezt lényegében mindig az elérni kívánt cél határozza meg. Természetesen az „általános célú” kezelési szempontból igénytelen motorok az ún. „CZ” motorcsalád tagjait lehet a legtöbb célra felhasználni. Ez a motorcsalád egy- és háromfázisú, 220 V, ill. 3×380 V-os hálózati feszültségű kivitelben készül.

A teljesítménykategória 90 W–1500 W-ig, ill. 3000 W-ig terjed, 1400, ill. 2800 ford/perc fordulatszámok mellett.

A megfelelő motortípus kiválasztásához, üzemeltetéséhez mindenkor segítséget nyújtanak az IMI Márkaszerző és a Mintabolt szakemberei.

Gyártja: Ipari Műszergyár
Aszód, Pf. 2. Tel.: Aszód 60
Márkaszerző:

Budapest V., Mérleg u. 10.
Mintabolt: Budapest
VII., Majakovszkij u. 69.

**A LEGFONTOSABB
A BIZTONSÁG!
A LEGFONTOSABB
A FÉK TÖKÉLETES
MŰKÖDÉSE!**

Ezt biztosítja a gépjárműhöz helyesen megválasztott, megfelelő minőségű fékfolyadék és az időnkénti fékfolyadékcseré.

A MEDIKÉMIA Vegyipari Szövetkezet jelenleg a GLYKOLSTOP gyártmánycsaládon belül 2-féle tárcsafolyadékot gyárt.

- Szövetkezetünk műszaki fejlesztési erőfeszítéseinek eredményeként 1976-ban kezdtük meg a

GLYKOLSTOP HD-260 hidraulikus tárcsafékfolyadék előállítását, mely a szigorú nemzetközi követelményeknek is minden szempontból megfelel.

A GLYKOLSTOP HD-260 hidraulikus tárcsafékfolyadék használatát elsősorban a tárcsafékes gépjárművel rendelkezők számára ajánljuk (Zsiguli, Polski Fiat, Fiat, Skoda, Dacia, Opel, VW stb.). A Wartburg 353 W gépkocsi fékrendszerének üzemeltetéséhez – mint a gyárral egyező minőségű fékfolyadékot – különösen ajánljuk!

A GLYKOLSTOP HD-260 hidraulikus tárcsafékfolyadék színe és műanyag csomagolata piros. A KIVÁLÓ ÁRUK FÓRUMA megkülönböztető minőséggel viselésére jogosult.

- 1975-ben nyerte el a KIVÁLÓ ÁRUK FÓRUMA megkülönböztető minőséggel használatának jogát a zöld színű és csomagolású, 290 C-fok egyensúlyi forráspontú GLYKOLSTOP Super HD-290 tárcsafékfolyadék, mely a legnagyobb terhelés esetén is változatlan hatású. Elsősorban nagy teljesítményű, gyors gépjárművek tárcsafék-berendezéseinek feltöltésére és üzemeltetésére ajánljuk (Ford, Mercedes, BMW stb.).

Speciális tulajdonságainál fogva alkalmas túra- és rallye-versenyeken részt vevő gépjárművek fékberendezéseinek üzemeltetésére is. Hosszabb, hegyvidéki utak, túrák alkalmával használata különösen indokolt.

Végül néhány jó tanács a fékfolyadék használatával kapcsolatban: A fékfolyadék nedvszívó, ezért lezárt edényben tárolja.

A fékfolyadék a gépjárműben is felvizesedik. A vizes fékfolyadék minősége nem megfelelő, balesetet okozhat.

Saját és mások biztonsága érdekében évente legalább egyszer vizsgáltassa be Vapor-lock készüléken a gépkocsijában levő fékfolyadék minőségét, ha nem megfelelő, cseréltesse le újra!

Tárcsafékes gépkocsijához használjon Ön is tárcsafékfolyadékot!

Termékeinket megvásárolhatja az AFOR töltőállomásokon, a MOBIL és AUTOKER szakboltokban.

Fékfolyadék használatával kapcsolatos problémáival forduljon Szövetkezetünkhöz!

Címünk:

**MEDIKÉMIA
VEGYIPARI SZÖVETKEZET**

6701 Szeged, Pf.: 506.

Tel.: 10-199, 10-344. Telex: 82410

**HÍRADÁSTECHNIKAI
ALKATRESZEK**

VIDÉKRE CSOMAGKÜLDŐ
SZOLGÁLAT
BP.V. MŰZELUM KRT. 11.

BUDAPESTEN A KERAVILL SZAKÜZLETEIBEN

KERAVILL

Forduljon hozzánk bizalommal

KERAVILL

SZAKÜZLET

II, Mártírok útja 35.

VII, Lenin krt. 22.

VI, Lenin krt. 78.

TUNGSRAM - KERAVILL szaküzlet
VIII, Rákóczi út 51.

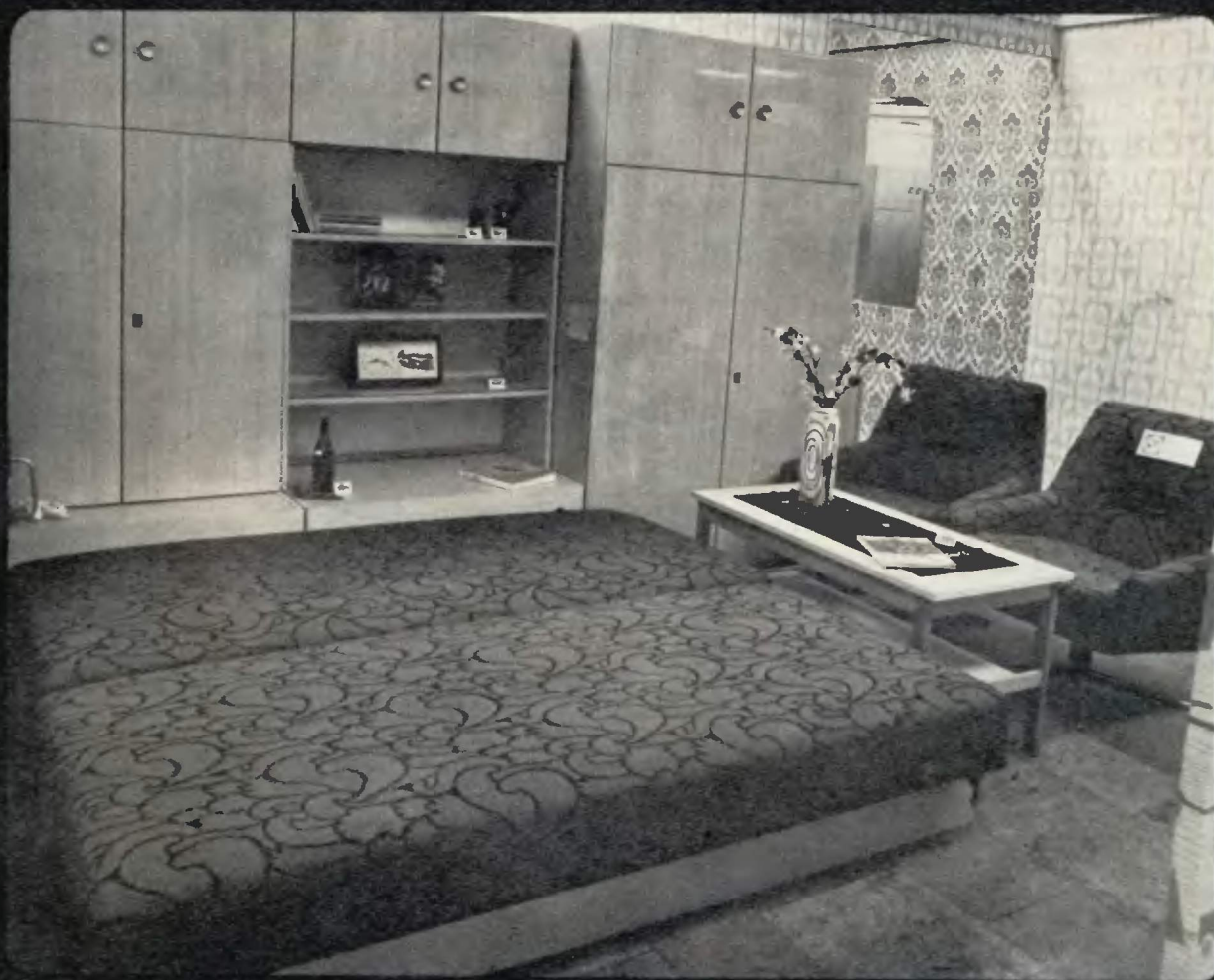
VIII, József krt. 34.

VIII, Üllői út 60.

XI, Fehérvári út 7.

XIX, Vöröshadsereg útja 113.

KEZDJE A SKÁLÁNÁL

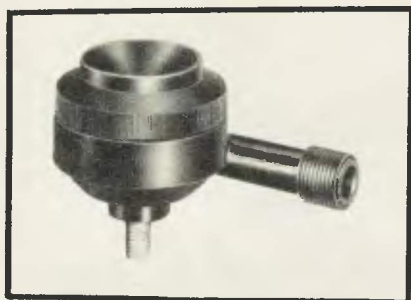

A SKÁLA ÁRUHÁZ Bútorosztálya
szeretettel várja
minden kedves vásárlóját.

SKÁLA
BUDAPEST SZÖVETKEZETI NAGYÁRUHÁZ

Budapest
XI., Schönherz Zoltán u. 6—10.

ÖNTÖZŐFEJEK HÁZTÁJI KISKERTEK RÉSZÉRE, SZŐLŐZÚZÓK ÉS PRÉSEK KISGAZDASÁGOK RÉSZÉRE

HK-3 Kúpos öntözőfej

A HK-3 típusú öntözőfej hálózati vízvezetékhez, kerti csaphoz, víztömlőhöz csatlakoztatható. Alkalmas háztáji kiskertekben, kis parkokban, zöldség, virág, gyepek, bokrok, szőlők öntözésére. Az öntözőfej szerkezeti felépítése egyszerű, kezelést és karbantartást nem igényel. A szórófej átlagos vízborítása 10–12 mm/óra, körkörösén 4 m átmérőjű területre.

HK-5 Forgó „Y” szórófej

A HK-5 szórófej kiskertekben, parkokban, bokrok, szőlők, gyümölcsösök öntözésére alkalmas. A szórófej hálózati vízvezetékhez tömlővel, vagy közvetlen

csaphoz történő csatlakozással üzemeltethető. Átlagos vízborítása 4–5 mm/óra, körkörösén, 6 m átmérőjű területre.

HK-7 Szektoros szórófej

A HK-7 típusú szórófej kiskertek, parkok, bokrok, szőlők, gyümölcsösök öntözésére alkalmas. Kutakból, víztárolókból, villany- vagy benzinmotoros szivattyúkhoz és hálózati vízvezetékhez egyaránt csatlakoztatható. Átlagos vízborítása kb. 2 mm/óra körkörösén 12–15 m átmérőjű területre.

S-0 Kézi hajtású, kádra erősíthető szőlő-, gyümölcszúzó

A zúzóhengerek gyümölcstől függően 2–8 mm távolságra állíthatók.

S-13 Kézi hajtású szőlőzúzó

Az S-0 típusal azonos elven működik, méretei nagyobbak, teljesítménye 5 q/óra.

WPM típusú szőlőprések

Szőlő és egyéb lédús gyümölcsök levének kisajtolására alkalmasak. A gyümölcslevet a gyűjtőtálca fogja fel. A gép 5-féle méretben készül, űrtartalma 1 dm³–61 dm³-ig terjed. Teljesítménye: 15 kg/órától 120 kg/óráig a prés méretétől függően.

**Az ismertetett kisgépek beszerezhetők az AGROTRÖSZT
Megyei AGROKER Vállalatainál**

**ALUMÍNIUMIPARI
KERESKEDELMI
VÁLLALAT**

BARKÁCSOLÓK FIGYELEM!

Az ALUKER üzleteiben kapható
alumíniumipari termékek:

Lemezek, szalagok,
fóliák, csövek, rudak,
idomok, huzalok.

Tetőfedésre, külső-belső térel-
határolásra kiválóan alkalmas
hullámlemezek,

valamint az alumínium szerkeze-
tek kötéséhez szükséges szegek,
szegecskek, csavarok.

ALUMÍNIUM SZAKÜZLET
Bp. VII., Majakovszkij u. 101.
T.: 222-836.

ALUMÍNIUM MINTABOLT
Bp. VIII., József krt. 52.
T.: 337-498.

ALUMÍNIUM BARKÁCSBOLT
Bp. V., Magyar u. 12.
T.: 173-551.

*** JÓ HÍR BARKÁCSOLÓKNAK! ***

Új szolgáltatás a RÖLTEX-nél !

Ha régi kárpitozott bútora szövetét saját maga szeretné kicserélni,
díjtalan kárpitos szaktanácsadással segít Önnek a RÖLTEX
A Lakástextil Vállalat gazdag választékából vásárolhat
modern és hagyományos mintájú bütorszövetet

KERESSE FEL SZAKÜZLETEINKET:

V., Tanács körút 18.

VI., Lenin körút 62.

V., Kígyó utca 4.

IX., Tolbuchin körút 11.

ÖNTEVÉKENYEN TEGYE LAKÁSÁT OTTHONOSSÁ!

Lakberendezési és lakásdíszítési anyagokat forgalmazó
boltjaink:

- Bp. I., Fő u. 27. (Telefon: 351-898),
- Bp. III., Szentendrei u. 12/b. (Telefon: 689-885),
- Bp. IV. Berda József u. 50.,
- Bp. V., Nagy Sándor u. 1. (Telefon: 126-827),
- Bp. VI., Székely Bertalan u. 22. (Telefon: 120-082),
- Bp. VII., Garay u. 20. (Telefon: 425-526)
- Bp. VII., Wesselényi u. 46. (Telefon: 425-087),
- Bp. XI., Bölcső u. 5. (Telefon: 450-963).

A boltokban faanyagok, szegek, csavarok, haszon-
anyagok, villamos szerelési anyagok, kötő- és szőnyeg-
fonalak, műbőrök, polctartók és textiliák kaphatók.

LAKOSSÁGI SZOLGALTATÁSAINK:

- habszivacs igény szerinti méretre vágása;
- faanyagok méretre vágása.

Műhelyszolgálat, faanyagok méretre vágása:

- Bp. IV., Berda József u. 50.
- Bp. VII., Garay u. 20.
- Bp. VII., Wesselényi u. 46.
- Bp. XI., Bölcső u. 5.

**BARKÁCS
VEGYESIPARI
SZÖVETKEZET**

Budapest V.,
Rosenberg házaspár u. 9.

több színben

TVK ORKÁN

esőcsatorna festék

Orkán

Vas-, acél- és horganyzott
felületek festésére alkalmas.
Használata esetén nincs
szükség rozsdagátló alapozóra
és fedőzománcre.
Egyetlen festékkel
kialakítható a dekoratív
bevonatrendszer.

VEVŐSZOLGALAT

TVK Kereskedelmiroda
Budapest V., Pilvax köz 2-4

PAPÍRPORZSÁK * PAPÍRPORZSÁK PAPÍRPORZSÁK

A porszívógép legtöbb háztartás nélkülözhetetlen kelléke
Tisztítása azonban gondot okozna, ha nem használná az eldobható
PAPÍRPORZSÁKOT!

Használata kényelmes, higiénikus és gazdaságos!
Porszívózás után a felszívott por a papírzsákba gyűlik össze, és annak eldobásával eltávolítható!

PRÓBÁLJA KI ÖN IS!

A papírporzsákat gyártja a Papírparj Vállalat Szolnoki Papírgyára
Forgalmazza: a Piért Kereskedelmi Vállalat

SZERETNÉ LAKÁSÁT OTTHONOSABBÁ TENNI?

Előszobába, gyerekszobába, konyhába,
fürdőszobába ajánljuk az

ONGROPLAST MŰANYAG FALBURKOLÓ LÉCET!

Házilag felszerelhető, hozzá a szerszámok
helyben megvásárolhatók. Esztétikus,
lemosható. Térrelválasztásra is alkalmas.
Kapható fautáztatú és pasztell színekben.

Gyártja:
a BORSODI VEGYI KOMBINÁT

Forgalomba hozza:

VASÉRT'

Vállalat

Megvásárolható: a 10. sz. boltban,
Bp. V., Szt. István tér 15. (Bazilika mellett)
Ugyanitt Portplast műanyag ajtó
(tömör és fényáteresztő),
műanyag padlószegély nagy választékban.

EZERMESTEREK! BARKÁCSOLÓK!

Kicsi a lakás?

Nincs hol barkácsolni?

Ez ma már nem probléma!

Keressék fel az EZERMESTER ÉS ÚTTÖRŐBOLT VÁLLALAT BARKÁCSMŰHELYEIT
Budapest III., Óbuda, Vöröskereszt u. 11.
és Budapest XV., Újpalota, Frankovics M. u. 57-63. sz. alatt.

Barkácsolás, szaktanácsadás, szakemberek közreműködésével!

Ára: 20,- Ft

LILLA fürdőkabin

(Részletes ismertetés a BS. újságban)

